

Καθοδήγηση σταδιοδρομίας από νεαρή ηλικία

Career Guidance from an Early Age CAGEA

2024-1-PT01-KA220-SCH-000244779

Τελική έκθεση έρευνας

Αυτό το έγγραφο δημιουργήθηκε με την άδεια Creative Commons:

Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση-Μεταβίβαση (CC BY-NC-SA).

Το σύνολο ή μέρος του παρόντος εγγράφου μπορεί να χρησιμοποιηθεί, να αντιγραφεί και να κοινοποιηθεί υπό την προϋπόθεση ότι αναφέρεται η προέλευση, ότι δεν χρησιμοποιείται εμπορικά και ότι δεν τροποποιείται η άδεια χρήσης του.

Όλα τα δικαιώματα διατηρούνται.

© Copyright 2024 CAGEA

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/ων και δεν αντανακλούν κατ' ανάγκη τις απόψεις και τις γνώμες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι γι' αυτές.

Πληροφορίες

Έργο	Καθοδήγηση σταδιοδρομίας από νεαρή ηλικία - CAGEA
Αριθμός έργου	2024-1-PT01-KA220-SCH-000244779
Πακέτο εργασίας	2 - Εθνική έρευνα και καλές πρακτικές, έρευνες με εκπαιδευτικούς, μαθητές/τριες και γονείς
Ημερομηνία	30/05/2025
Τύπος εγγράφου	Αναφορά
Γλώσσα	Αγγλικά
Συγγραφείς	Manuel Carabias Herrero, Tereza Patkova

Co-funded by
the European Union

Κοινοπραξία

Agrupamento de Escolas

Francisco Simões

ARISTOTLE
UNIVERSITY
OF THESSALONIKI

СРЕДНО ЕКОНОМСКО И ПРАВНО УЧИЛИШТЕ НА ГРАД СКОПЈЕ

Васил Антевски - Дрен

1. Περιεχόμενα

2. Εισαγωγή	7
3. Τελικό συμπέρασμα	8
1. Εθνική έρευνα & καλές πρακτικές	11
Εισαγωγή της βιβλιογραφικής έρευνας & καλές πρακτικές	11
Συμπέρασμα της βιβλιογραφικής έρευνας & καλές πρακτικές	11
Προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού ανά χώρα	12
Βουλγαρία	13
Ελλάδα	15
Βόρεια Μακεδονία	19
Πορτογαλία	21
Ισπανία	23
4. Έρευνες με εκπαιδευτικούς, μαθητές/τριες και γονείς	28
Εκπαιδευτικοί	30
Ενότητα 1: Γνώση και ευαισθητοποίηση	30
Ενότητα 2: Παιδαγωγική και ψηφιακή κατάρτιση	33
Ενότητα 3: Εργαλεία αξιολόγησης & εργασίας	37
Ενότητα 4: Ισότητα & Δέσμευση των Φύλων	39
Ενότητα 5: Χρόνος, πόροι και διοικητική υποστήριξη	41
Ενότητα 6: Κίνητρα και πεποιθήσεις	45
Ενότητα 7: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Προκλήσεις	49
Ενότητα 8: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Προτάσεις	52
Ενότητα 9: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Καλές πρακτικές	55
Συμπέρασμα	59
Μαθητές/τριες	60
Ενότητα 1: Αυτογνωσία & Καριέρα	60
Ενότητα 2: Έρευνα σταδιοδρομίας και δεξιότητες λήψης αποφάσεων	63
Ενότητα 3: Συστήματα υποστήριξης & πόροι	67
Ενότητα 4: Επιρροή & Περιβάλλον	70
Ενότητα 5: Καθορισμός στόχων & παρακίνηση	72
Ενότητα 6: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Μεγαλύτερες προκλήσεις	76
Ενότητα 7: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Προτάσεις	79
Ενότητα 8: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Εμπειρίες	82
Συμπέρασμα	86
Γονείς	88
Ενότητα 1: Ευαισθητοποίηση και αυτοπεποίθηση	88

Ενότητα 2: Δέσμευση και υποστήριξη	92
Ενότητα 3: Σχολική συνεργασία και σχεδιασμός	95
Ενότητα 4: Αξίες, πεποιθήσεις και κίνητρα.	99
Ενότητα 5: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Μεγαλύτερες προκλήσεις	102
Ενότητα 6: Ανοιχτοί προβληματισμοί -Προτάσεις για τη βελτίωση της γονικής υποστήριξης	105
Ενότητα 7: Ανοιχτοί προβληματισμοί: Παραδείγματα πρακτικών	107
Συμπέρασμα	111

2. Εισαγωγή

Το έργο "Καθοδήγηση Σταδιοδρομίας από Νεαρή Ηλικία" (CAGEA) ανταποκρίνεται σε μια κρίσιμη και επίκαιρη ανάγκη σε όλη την Ευρώπη: την επείγουσα απαίτηση να ενδυναμωθούν οι μαθητές/τριες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με τα εργαλεία, τις γνώσεις και την αυτοπεποίθηση για να διαμορφώσουν τη μελλοντική τους εκπαιδευτική και επαγγελματική πορεία. Η παρούσα τελική έκθεση του Πακέτου Εργασίας 2 αποτελεί τη ραχοκοκαλιά αυτής της αποστολής. Συγκεντρώνει εκτεταμένη έρευνα, δεδομένα από την πραγματική ζωή και αποδεδειγμένες βέλτιστες πρακτικές από πέντε χώρες -Βουλγαρία, Ελλάδα, Βόρεια Μακεδονία, Πορτογαλία και Ισπανία- για να σχηματίσει μια βάση γνώσεων για την ανάπτυξη αποτελεσματικών εργαλείων και παιδαγωγικών στρατηγικών επαγγελματικού προσανατολισμού.

Η έκθεση είναι οργανωμένη σε πολλαπλά βασικά στοιχεία:

1. **Βιβλιογραφική έρευνα σε εθνικό επίπεδο και βέλτιστες πρακτικές** - Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται 37 τεκμηριωμένες πρωτοβουλίες από όλες τις χώρες εταίρους που αντικατοπτρίζουν επιτυχημένα, καινοτόμα και χωρίς αποκλεισμούς προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού. Τα παραδείγματα αυτά εκτείνονται από κρατικές στρατηγικές έως τοπικά έργα και περιλαμβάνουν την προώθηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης, πλατφόρμες εξατομικευμένου επαγγελματικού προσανατολισμού και διαδραστικά σχολικά προγράμματα.
2. **Αξιολόγηση των αναγκών των ενδιαφερομένων μερών** - Μέσω ερευνών και ποιοτικών στοιχείων από μαθητές/τριες, εκπαιδευτικούς και γονείς, εντοπίσαμε τις προσδοκίες, τις προκλήσεις και τα πραγματικά κενά στην τρέχουσα παροχή συμβουλευτικής σε επίπεδο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η ανάλυση αυτή αποκαλύπτει μια ανεκπλήρωτη ανάγκη για πιο έγκαιρες, πιο εξατομικευμένες και ελκυστικές παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας.
3. **Συγκριτικά ευρήματα** - Με την εξέταση δεδομένων σε διάφορα πλαίσια, η έκθεση εντοπίζει κοινές προκλήσεις - όπως η χαμηλή εμπιστοσύνη των μαθητών/τριών στη λήψη αποφάσεων, η ανεπαρκής κατάρτιση των εκπαιδευτικών στον προσανατολισμό, η περιορισμένη πρόσβαση σε ενημερωμένες πληροφορίες για την αγορά εργασίας και η έλλειψη αναγνώρισης των διαθέσιμων επαγγελματικών διαδρομών.

Η έκθεση προτείνει σαφείς συστάσεις και κατευθύνσεις για τη δημιουργία μιας νέας γενιάς εργαλείων καθοδήγησης. Η παρούσα έκθεση δεν είναι μόνο μια ακαδημαϊκή ή περιγραφική

ανασκόπηση - χρησιμεύει ως βάση για τα πρακτικά αποτελέσματα του έργου CAGEA, όπως το Εγχειρίδιο Επαγγελματικού Προσανατολισμού, εκπαιδευτικό υλικό για εκπαιδευτικούς και οικογένειες και μια ψηφιακή πλατφόρμα. Πάνω απ' όλα, τοποθετεί τον επαγγελματικό προσανατολισμό όχι ως μια απομονωμένη σχολική υπηρεσία, αλλά ως μια κοινή ευθύνη και ευκαιρία για ολόκληρη τη σχολική κοινότητα.

3. Τελικό συμπέρασμα

Η έρευνα CAGEA WP2 αποκαλύπτει μια συναρπαστική, πολυεπίπεδη εικόνα της τρέχουσας κατάστασης του επαγγελματικού προσανατολισμού στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε όλη την Ευρώπη - και την επείγουσα ανάγκη για μεταρρύθμιση. Από την εις βάθος βιβλιογραφική έρευνα έως την πλούσια ανατροφοδότηση από μαθητές/τριες, εκπαιδευτικούς και γονείς, τα ευρήματα συγκλίνουν γύρω από ένα απλό αλλά ισχυρό μήνυμα: ο επαγγελματικός προσανατολισμός πρέπει να ξεκινά νωρίτερα, να είναι πιο προσωπικός και να εμπλέκει ολόκληρο το εκπαιδευτικό οικοσύστημα.

Από τη βιβλιογραφική έρευνα & τις καλές πρακτικές

Η κοινοπραξία CAGEA συγκέντρωσε 37 προγράμματα ανάπτυξης σταδιοδρομίας από τη Βουλγαρία, την Ελλάδα, τη Βόρεια Μακεδονία, την Πορτογαλία και την Ισπανία. Αυτά αναγνωρίστηκαν μέσω βιβλιογραφικής έρευνας ως υποδειγματικές ή καινοτόμες πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν την καθοδήγηση της σταδιοδρομίας μαθητών/τριών από τη δευτεροβάθμια έως τη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ενώ διαφέρουν ως προς τη δομή και το πεδίο εφαρμογής, πολλά από αυτά έχουν κοινά θέματα που αντανακλούν τις ευρύτερες ευρωπαϊκές προτεραιότητες για τη μεταρρύθμιση του επαγγελματικού προσανατολισμού:

- **Αυτογνωσία και εξερεύνηση ενδιαφερόντων:** Σχεδόν όλα τα προγράμματα βοηθούν τους/τις μαθητές/τριες να κατανοήσουν την προσωπικότητα, τις αξίες και τα επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα (π.χ. "Career Skills" στη Βουλγαρία, "Discovering Myself" στην Ελλάδα).
- **Υποστήριξη λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού:** Προγράμματα όπως το "EEGuiding Your Way" της Πορτογαλίας ή το "Career Planning in Schools" της Βόρειας Μακεδονίας στοχεύουν ρητά σε δομημένες δεξιότητες λήψης αποφάσεων.
- **Κατάρτιση για την απασχολησιμότητα και την προσαρμοστικότητα:** Διάφορες πρωτοβουλίες αναπτύσσουν μεταφερόμενες δεξιότητες, επιχειρηματικό πνεύμα ή ετοιμότητα για την αγορά εργασίας (π.χ. "Horizonte Talento" της Ισπανίας, "Gulbenkian Knowledge Academies" της Πορτογαλίας).
- **Ψηφιακή και διαδικτυακή πρόσβαση:** Πολλές βέλτιστες πρακτικές χρησιμοποιούν διαδικτυακές πλατφόρμες ή περιεχόμενο προσβάσιμο από κινητά για να αυξήσουν την προσβασιμότητα (π.χ. η εθνική πύλη επαγγελματικής σταδιοδρομίας της Βουλγαρίας, το AESOP της Ελλάδας).

- **Θεσμική συνεργασία:** Τα επιτυχημένα μοντέλα βασίζονται συχνά σε συνεργασίες μεταξύ σχολείων, υπουργείων, εργοδοτών και ΜΚΟ, όπως αποδεικνύεται από τα κέντρα σταδιοδρομίας της Βόρειας Μακεδονίας που υποστηρίζονται από την USAID ή τις περιφερειακές συνεργασίες της Ισπανίας.

Εκπαιδευτικοί

Οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν σε συντριπτικό βαθμό τη σημασία του επαγγελματικού προσανατολισμού, αλλά παραδέχονται επίσης ότι δεν αισθάνονται επαρκώς εξοπλισμένοι/ες. Η ανατροφοδότησή τους υπογραμμίζει:

- Έλλειψη χρόνου και δομημένων εργαλείων επαγγελματικού προσανατολισμού στο τρέχον πρόγραμμα σπουδών
- Έντονη επιθυμία για κατάρτιση, ιδίως στις ψηφιακές πλατφόρμες και στις τάξεις της αγοράς εργασίας
- Προθυμία να ενσωματώσουν την καθοδήγηση σταδιοδρομίας στα αντικείμενά τους εφόσον τους δοθούν πρακτικά εργαλεία
- Απογοήτευση από την απουσία θεσμικών πλαισίων ή υποστήριξης για την παροχή καθοδήγησης

Πολλοί εκπαιδευτικοί έχουν ήδη έναν άτυπο ρόλο καθοδήγησης σταδιοδρομίας, ιδίως σε μικρά σχολεία ή σε αγροτικές περιοχές. Ωστόσο, αυτό εξαρτάται συχνά από ατομική πρωτοβουλία και όχι από συστημική ένταξη. Οι εκπαιδευτικοί θέλουν να υποστηρίξουν τους μαθητές και τις μαθήτριες πιο αποτελεσματικά, αλλά χρειάζονται στρατηγικές επενδύσεις και απλουστευμένο, έτοιμο προς χρήση υλικό.

Μαθητές/μαθήτριες

Οι μαθητές/τριες σε όλες τις χώρες εταίρους εξέφρασαν μια κοινή ανησυχία: το γεγονός ότι αναμένεται να λαμβάνουν σημαντικές αποφάσεις για τη ζωή τους με ελάχιστη υποστήριξη ή προετοιμασία. Οι βασικές προκλήσεις περιλαμβάνουν:

- Χαμηλή ευαισθητοποίηση σχετικά με τις επιλογές σταδιοδρομίας πέραν των γνωστών επαγγελμάτων
- Έλλειψη εμπιστοσύνης στη λήψη αποφάσεων για το μέλλον
- Δυσκολία σύνδεσης των σχολικών μαθημάτων με πραγματικές θέσεις εργασίας

- Υπερφόρτωση από πάρα πολλές επιλογές χωρίς καθοδήγηση

Ωστόσο, οι μαθητές και οι μαθήτριες εξέφρασαν επίσης υψηλά κίνητρα για να μάθουν περισσότερα για τον εαυτό τους, να εξερευνήσουν νέες ιδέες και να νιώσουν προετοιμασμένοι/ες για τη ζωή μετά το σχολείο. Εκτιμούν τα πρακτικά εργαλεία, τις ευκαιρίες για συζήτηση και τις μορφές καθοδήγησης που σέβονται την ατομικότητά τους. Τα ψηφιακά εργαλεία, το παιχνιδιοποιημένο περιεχόμενο και η εμπλοκή των συνομηλίκων ήταν μεταξύ των μορφών αλληλεπίδρασης που εκτιμήθηκαν περισσότερο.

Γονείς

Οι γονείς αναδείχθηκαν ως ανεκμετάλλευτη πηγή. Οι απαντήσεις τους αποκάλυψαν:

- Υψηλή συναισθηματική επένδυση στη μελλοντική επιτυχία των παιδιών τους
- Ισχυρή επιθυμία να υποστηρίξουν τις προσπάθειες καθοδήγησης στο σπίτι
- Κοινή αίσθηση σύγχυσης και έλλειψης κατεύθυνσης - πολλοί γονείς αισθάνονται αποκλεισμένοι ή απληροφόρητοι.

Οι γονείς συχνά δεν γνωρίζουν πού να βρουν αξιόπιστες πληροφορίες ή πώς να μιλήσουν εποικοδομητικά για τη σταδιοδρομία. Ορισμένοι ανησυχούν μήπως δώσουν "λάθος" συμβουλές ή ασκήσουν πίεση. Ωστόσο, έχουν βαθιά κίνητρα να ακούσουν, να ενθαρρύνουν και να εμπλακούν - αν τα σχολεία προσφέρουν τα κατάλληλα εργαλεία και την επικοινωνία που χρειάζεται.

Οι βασικές ανάγκες των γονέων περιλαμβάνουν:

- Οπτικούς χάρτες επαγγελματικής σταδιοδρομίας
- Οδηγούς συζήτησης για την ανακάλυψη ενδιαφερόντων
- Πρόσβαση σε αξιόπιστες ψηφιακές πηγές
- Ευκαιρίες για συνεργασία σχολείου-οικογένειας χωρίς να απαιτείται εμπειρογνωμοσύνη

Κοινά θέματα και επιπτώσεις στρατηγικής

Σε όλες τις ομάδες, εντοπίσαμε πέντε επείγοντα θέματα για δράση:

1. **Ξεκινήστε νωρίς:** Ο επαγγελματικός προσανατολισμός δεν μπορεί να περιμένει μέχρι το λύκειο. Η εξερεύνηση της ταυτότητας και των κοινωνικών δεξιοτήτων πρέπει να ξεκινήσει από το γυμνάσιο, όταν διαμορφώνονται οι συνήθειες και οι φιλοδοξίες.
2. **Ενδυνάμωση του οικοσυστήματος:** Οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς θέλουν να βοηθήσουν, αλλά δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους. Η καθοδήγηση της σταδιοδρομίας πρέπει να σχεδιαστεί ως κοινό έργο - με εκπαίδευση, πρότυπα δραστηριοτήτων και οικοδόμηση εμπιστοσύνης.
3. **Κάντε την καθοδήγηση πρακτική και οπτική:** Οι μαθητές/τριες χρειάζονται σαφή, εύληπτα εργαλεία που συνδέουν τις σπουδές, τα ενδιαφέροντα και την επαγγελματική πραγματικότητα. Οι παιχνιδοποιημένες εργασίες, οι αφίσες και τα κουίζ αυτοαξιολόγησης λειτουργούν καλύτερα από τα μακροσκελή κείμενα ή τα θεωρητικά μοντέλα.
4. **Σύνδεση με τον πραγματικό κόσμο:** Τα πρότυπα, η έκθεση στο χώρο εργασίας και η μάθηση βάσει έργων κάνουν τις ιδέες για καριέρα απτές. Αυτές οι εμπειρίες μειώνουν το άγχος, διευρύνουν τις προοπτικές και ενισχύουν την ενεργητικότητα.
5. **Αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων:** Οι ψηφιακές πλατφόρμες, οι προσομοιώσεις, οι εφαρμογές κινητών και τα σύντομα εκπαιδευτικά «nuggets» δεν είναι πλέον προαιρετικά – είναι απαραίτητα. Η επαγγελματική καθοδήγηση πρέπει να συναντά τους μαθητές εκεί που βρίσκονται: στο διαδίκτυο, στο κινητό και στα κοινωνικά δίκτυα..

1. Εθνική έρευνα & καλές πρακτικές

Εισαγωγή της βιβλιογραφικής έρευνας & καλές πρακτικές

Η παρούσα έκθεση συγκεντρώνει **37** ξεχωριστά προγράμματα υποστήριξης της σταδιοδρομίας και εκπαίδευσης που εφαρμόζονται στη Βουλγαρία, την Ελλάδα, τη Βόρεια Μακεδονία, την Πορτογαλία και την Ισπανία, αναδεικνύοντάς τα ως αναγνωρισμένες βέλτιστες πρακτικές στον τομέα. Στο πλαίσιο του έργου CAGEA, οι εταίροι διεξήγαγαν εκτεταμένη βιβλιογραφική έρευνα για να εντοπίσουν τις πιο αποτελεσματικές μεθοδολογίες επαγγελματικού προσανατολισμού και τις βέλτιστες πρακτικές προσαρμοσμένες για μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες της κοινοπραξίας. Υπό την επιστημονική εποπτεία του Α.Π.Θ., η παρούσα μελέτη αναδεικνύει πρωτοβουλίες που έχουν σχεδιαστεί για την υποστήριξη μαθητών/τριών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, νέων και φοιτητών/τριών. Τα προγράμματα αυτά επικεντρώνονται στην προώθηση της αυτογνωσίας, τη διερεύνηση των επαγγελματικών ενδιαφερόντων, την ενίσχυση των δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων και την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας για μελλοντικές μεταβάσεις σταδιοδρομίας. Ο γενικός τους στόχος είναι να εξοπλίσουν τους μαθητές και τις μαθήτριες με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να κάνουν καλά ενημερωμένες επιλογές εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας, είτε πρόκειται για περαιτέρω σπουδές είτε για την είσοδό τους στο εργατικό δυναμικό. Επιπλέον, οι πρωτοβουλίες αυτές χρησιμεύουν ως πολύτιμοι πόροι για τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις συμβούλους σταδιοδρομίας που καθοδηγούν και υποστηρίζουν μαθητές και μαθήτριες στο ταξίδι τους για την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας.

Συμπέρασμα της βιβλιογραφικής έρευνας & καλές πρακτικές

Τα προγράμματα ανάπτυξης σταδιοδρομίας στη Βουλγαρία, την Ελλάδα, τη Βόρεια Μακεδονία, την Πορτογαλία και την Ισπανία μοιράζονται αρκετές κοινές πρακτικές που αποσκοπούν στην υποστήριξη των μαθητών/τριών κατά τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων για την εκπαίδευση και τη σταδιοδρομία. Βασική έμφαση δίνεται στην **αυτογνωσία** και τη **διερεύνηση των επαγγελματικών ενδιαφερόντων**, με προγράμματα όπως το *"Career Skills"* της Βουλγαρίας και το *"Discovering Myself"* της Ελλάδας να βοηθούν μαθητές και μαθήτριες να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, τα ενδιαφέροντα και τα ταλέντα τους. Επιπλέον, πολλές πρωτοβουλίες δίνουν έμφαση σε **δεξιότητες λήψης αποφάσεων**, όπως το *"EEGuiding Your Way"* της Πορτογαλίας και το *"Career Planning in Schools"* της Βόρειας Μακεδονίας, τα οποία παρέχουν εργαλεία για την ενίσχυση της ικανότητας των μαθητών να κάνουν τεκμηριωμένες επιλογές σταδιοδρομίας. Άλλα προγράμματα δίνουν προτεραιότητα στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για **την απασχολησιμότητα**, όπως η *"Δημιουργία Κέντρων Σταδιοδρομίας στα Γυμνάσια"* της Βόρειας Μακεδονίας και το *"Horizonte Talento Project"* της Ισπανίας, τα οποία εξοπλίζουν μαθητές και μαθήτριες με βασικές ικανότητες για τον χώρο εργασίας. Η **προσαρμοστικότητα** και η **ανθεκτικότητα στη σταδιοδρομία** είναι ένα άλλο κοινό θέμα, με το *"Πρόγραμμα ανάπτυξης δεξιοτήτων για την προσαρμοστικότητα στη σταδιοδρομία"* της Ελλάδας και τις

"Ακαδημίες γνώσης *Gulbenkian*" της Πορτογαλίας να προετοιμάζουν μαθητές και μαθήτριες για μεταβάσεις σταδιοδρομίας. Η **επιχειρηματική σκέψη** ενθαρρύνεται επίσης μέσω πρωτοβουλιών όπως το "*Empresa Familiar en las Aulas*" της Ισπανίας και το "*Innovation Summer School by Unicorn Factory Lisboa*" της Πορτογαλίας.

Επιπλέον, πολλά προγράμματα ενσωματώνουν διαδικτυακές πλατφόρμες και ψηφιακά εργαλεία, όπως η "*Εθνική Πύλη Επαγγελματικού Προσανατολισμού Μαθητών*" της Βουλγαρίας και η "*Εθνική Πύλη Δια Βίου Επαγγελματικής Ανάπτυξης*" της Ελλάδας, προσφέροντας προσβάσιμες πηγές σχεδιασμού σταδιοδρομίας. Τέλος, οι συνεργατικές προσπάθειες μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, κυβερνητικών φορέων και οργανισμών - όπως τα κέντρα σταδιοδρομίας της Βόρειας Μακεδονίας που υποστηρίζονται από την USAID και το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών- αναδεικνύουν τη σημασία των συμπράξεων για την παροχή αποτελεσματικού επαγγελματικού προσανατολισμού. Αυτές οι κοινές πρακτικές αντικατοπτρίζουν τη δέσμευση να εξοπλιστούν οι μαθητές και οι μαθήτριες με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται για ένα επιτυχημένο μέλλον.

Συνολικά, η ολοκληρωμένη επισκόπηση των προγραμμάτων ανάπτυξης σταδιοδρομίας στη Βουλγαρία, την Ελλάδα, τη Βόρεια Μακεδονία, την Πορτογαλία και την Ισπανία καταδεικνύει τις ποικίλες και καινοτόμες στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για την υποστήριξη των μαθητών/τριών στην εξερεύνηση και την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας τους. Οι πρωτοβουλίες αυτές όχι μόνο ενισχύουν την αυτογνωσία και τις δεξιότητες λήψης αποφάσεων, αλλά και προετοιμάζουν τους/τις μαθητές/τριες για μελλοντικές μεταβάσεις σταδιοδρομίας, συμβάλλοντας στη βελτίωση των εκπαιδευτικών επιλογών και στη μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη μελλοντική σταδιοδρομία. Καθώς το έργο CAGEA συνεχίζει να εξελίσσεται, αναμένεται να έχει μόνιμη επίδραση στην επαγγελματική σταδιοδρομία των νέων, βοηθώντας τους τελικά να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό τους στην συνεχώς μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας.

Προγράμματα ανάπτυξης σταδιοδρομίας ανά χώρα

Η παρούσα έκθεση συγκεντρώνει **37** ξεχωριστά προγράμματα ανάπτυξης σταδιοδρομίας και εκπαίδευσης, τα οποία εφαρμόζονται στη Βουλγαρία, την Ελλάδα, τη Βόρεια Μακεδονία, την Πορτογαλία και την Ισπανία, αναδεικνύοντάς τα ως αναγνωρισμένες βέλτιστες πρακτικές στο συγκεκριμένο πεδίο. Στο πλαίσιο του έργου CAGEA, οι εταίροι διεξήγαγαν εκτεταμένη βιβλιογραφική έρευνα για να εντοπίσουν τις πιο αποτελεσματικές μεθοδολογίες επαγγελματικού προσανατολισμού και τις βέλτιστες πρακτικές για μαθητές και μαθήτριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες της κοινοπραξίας. Υπό την καθοδήγηση του Α.Π.Θ., η παρούσα μελέτη αναδεικνύει πρωτοβουλίες που έχουν σχεδιαστεί για την υποστήριξη μαθητών/τριών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, νέων και φοιτητών/τριών. Τα προγράμματα αυτά επικεντρώνονται στην προώθηση της αυτογνωσίας, τη διερεύνηση των επαγγελματικών ενδιαφερόντων, την ενίσχυση των δεξιοτήτων λήψης αποφάσεων και την ενίσχυση της προσαρμοστικότητας για μελλοντικές μεταβάσεις σταδιοδρομίας. Ο γενικός τους στόχος είναι να εξοπλίσουν μαθητές και μαθήτριες με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για να κάνουν καλά ενημερωμένες επιλογές

εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας, είτε πρόκειται για περαιτέρω σπουδές είτε για την είσοδό τους στο εργατικό δυναμικό. Επιπλέον, οι πρωτοβουλίες αυτές χρησιμεύουν ως πολύτιμοι πόροι για τους/τις εκπαιδευτικούς και τους/τις συμβούλους σταδιοδρομίας που καθοδηγούν και υποστηρίζουν μαθητές και μαθήτριες στο ταξίδι τους για την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας.

Βουλγαρία

Συλλέχθηκαν **8** προγράμματα ανάπτυξης σταδιοδρομίας από τη Βουλγαρία και ήταν τα εξής:

1. Εθνική Πύλη Επαγγελματικού Προσανατολισμού για Μαθητές/τριες

Το Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών έχει αναπτύξει μια διαδικτυακή πλατφόρμα που προσφέρει εργαλεία επαγγελματικού προσανατολισμού για μαθητές/τριες, γονείς και εκπαιδευτικούς. Η πύλη περιλαμβάνει εργαλεία αξιολόγησης της σταδιοδρομίας, διαδραστικές ασκήσεις, θεματικά βίντεο και εγχειρίδια σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές.

Ίδρυμα/οργανισμός: Υπουργείο Παιδείας Βουλγαρίας

Ηλικιακή ομάδα: 7-18 ετών

Εκπαιδευτικό επίπεδο: Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Ειδικές ομάδες: NEETs (μη απασχολούμενοι στην εκπαίδευση, την απασχόληση ή την κατάρτιση)

Θεματικές ενότητες: Όλα (συμπεριλαμβανομένου προγράμματος για εκπαιδευτικούς σχετικά με τη συμβουλευτική σταδιοδρομίας)

Σύνδεσμος προγράμματος:

https://orientirane.mon.bg/program/resources?utm_source=chatgpt.com

2. Επαγγελματικές δεξιότητες

Το έργο "Επαγγελματικές δεξιότητες" δημιούργησε μια ευρωπαϊκή πλατφόρμα επαγγελματικών δεξιοτήτων με πάνω από 670 χρήστες και 3.200 μοναδικούς επισκέπτες. Η πλατφόρμα περιλαμβάνει ένα πλαίσιο ικανοτήτων, ένα διαδικτυακό εργαλείο αυτοαξιολόγησης και ένα δωρεάν διαδικτυακό μάθημα για να βοηθήσει τα άτομα να αναπτύξουν δεξιότητες που σχετίζονται με τη σταδιοδρομία.

Ίδρυμα/Οργανισμός: Business Foundation for Education

Ηλικιακή ομάδα: 19+ (ενήλικες εκπαιδευόμενοι)

Εκπαιδευτικό επίπεδο: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση και Εκπαίδευση Ενηλίκων

Θεματικές ενότητες:

- Αυτογνωσία,
- Γνώση της αγοράς εργασίας,
- Σχεδιασμός καριέρας,
- Δεξιότητες απασχόλησης,
- Ανθεκτικότητα,
- Επίλυση προβλημάτων,
- Αυτοαπασχόληση,
- Δημιουργικότητα,

- Συνεργασία,
- Επικοινωνία,
- Ηγεσία,
- Περιέργεια

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://app.career-skills.eu/en>

3. CRAFT - Συνεργασία σε αγροτικές περιοχές

Το CRAFT, μια πρωτοβουλία του Erasmus+, προετοιμάζει τους νέους για τις εξελισσόμενες αγορές εργασίας προσφέροντας κατάρτιση στο σχεδιασμό της σταδιοδρομίας, την επιχειρηματικότητα και την κυκλική οικονομία. Χρησιμοποιεί ένα τρισδιάστατο εικονικό περιβάλλον μάθησης με παιχνίδια, ψηφιακά δωμάτια διαφυγής και διαδραστικές προκλήσεις.

Ίδρυμα/Οργανισμός: Πανεπιστήμιο της Σόφιας

Ηλικιακή ομάδα: Ενήλικες

Εκπαιδευτικό επίπεδο: Εκπαίδευση Ενηλίκων

Συγκεκριμένες ομάδες: Άτομα από αγροτικές περιοχές

Θεματικές ενότητες: Όλα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://www.facebook.com/EUprojectCRAFT>

4. Μαθήματα καριέρας αντί για δωρεάν μαθήματα

Η πρωτοβουλία αυτή αντικαθιστά τα δωρεάν μαθήματα με συνεδρίες επαγγελματικής ανάπτυξης. Οι ειδικοί των σχολείων χρησιμοποιούν θεσμοθετημένα εργαλεία, τεστ και δραστηριότητες για να διδάξουν σε μαθητές και μαθήτριες ζητήματα σχετικά με το σχεδιασμό της σταδιοδρομίας και τις επαγγελματικές δεξιότητες. Ο επαγγελματικός προσανατολισμός ενσωματώνεται στο πρόγραμμα σπουδών, καθιστώντας τη μάθηση πιο ελκυστική.

Ίδρυμα/Οργανισμός: Επαγγελματικό Λύκειο Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Ηλεκτρονικών «Μ.Β. Λομονόσοφ»

Ηλικιακή ομάδα: 13-19 ετών

Εκπαιδευτικό Επίπεδο: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Ειδικές ομάδες: Α/Α

Θεματικές ενότητες: Όλα

Σύνδεσμος προγράμματος: <http://lomonosov-go.com/>

5. Πρόγραμμα GLOBAL CAREER DEVELOPMENT FACILITATOR (GCDF)

Το πρόγραμμα Global Career Development Facilitator (GCDF) είναι ένα παγκοσμίως αναγνωρισμένο πρόγραμμα πιστοποίησης για συμβούλους σταδιοδρομίας. Επικεντρώνεται στις θεωρίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας, τη δεοντολογία, τις γνώσεις της αγοράς εργασίας και την κατάρτιση επαγγελματιών για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών

σταδιοδρομίας. Οι συμμετέχοντες/ουσες ολοκληρώνουν εκπαίδευση, πρακτική εμπειρία και συνεχή μάθηση.

Ίδρυμα/Οργανισμός: Business Foundation for Education

Ηλικιακή ομάδα: Ενήλικες

Εκπαιδευτικό επίπεδο: Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και άνω

Θέματα:

- Θεωρίες καριέρας,
- Αξιολόγηση,
- Δεξιότητες υποστήριξης,
- Γνώση της αγοράς εργασίας,
- Ηθική,
- Η τεχνολογία στη συμβουλευτική, και πολλά άλλα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://fbo.bg/>

6. Orientirane@ / No Aim No Game

Αυτή η πλατφόρμα ελεύθερης πρόσβασης εκπαιδεύει τους/τις συμβούλους σταδιοδρομίας σε δεξιότητες coaching και παρέχει διαδικτυακή συμβουλευτική σταδιοδρομίας για μαθητές/τριες. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τεστ, εικονικά παιχνίδια, ομαδική καθοδήγηση σε εικονικές αίθουσες διδασκαλίας και ανεξάρτητη εργασία, προωθώντας μια προληπτική προσέγγιση στον προγραμματισμό της σταδιοδρομίας.

Ίδρυμα/Οργανισμός: Ίδρυμα Εκπαιδευτικής Συνεργασίας (ECF)

Ηλικιακή ομάδα: 17-19 ετών

Εκπαιδευτικό Επίπεδο: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Ειδικές ομάδες: A/A

Θεματικές ενότητες: Όλα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://ecf.bg/proffesional-orientation/>

7. Επαγγελματικός προσανατολισμός στο Δήμο Σόφιας

Το κέντρο παρέχει επαγγελματικό προσανατολισμό μέσω ομαδικών δραστηριοτήτων, ατομικής συμβουλευτικής, κατάρτισης εκπαιδευτικών, φόρουμ και διαγωνισμών που σχετίζονται με τη σταδιοδρομία. Οι υπηρεσίες έχουν σχεδιαστεί για να βοηθήσουν τους μαθητές και τις μαθήτριες να εξερευνήσουν επαγγέλματα, να αποκτήσουν αυτογνωσία και να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις για τη σταδιοδρομία τους.

Ίδρυμα/Οργανισμός: Δημοτικό Κέντρο Υποστήριξης Προσωπικής Ανάπτυξης –

Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Συμβουλευτική – Σόφια

Ηλικιακή ομάδα: 7-19 ετών

Εκπαιδευτικό επίπεδο: Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Specific Groups: A/A

Θεματικές ενότητες: Όλα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://karierno-orientirane.com/>

8. Μάθηση MOST

Η Μάθηση MOST προσφέρει δύο προγράμματα: (1) το "Βήμα προς Βήμα" καθοδηγεί τα άτομα μέσω της επιλογής επαγγέλματος και της προετοιμασίας για την απασχόληση και (2) οι Ασκήσεις Επαγγελματικού Προσανατολισμού για μαθητές/τριες της 1ης-7ης τάξης, τους/τις βοηθούν να εξερευνήσουν επαγγέλματα με διαδραστικό τρόπο.

Ίδρυμα/Οργανισμός: Νέο Βουλγαρικό Πανεπιστήμιο

Ηλικιακή ομάδα: 7-13 (μαθητές/τριες) & Ενήλικες

Εκπαιδευτικό επίπεδο: Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Συγκεκριμένες ομάδες: A/A

Θέματα: Όλα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://most-learning.net/moodle/>

Ελλάδα

Στην Ελλάδα συγκεντρώθηκαν 9 βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες είναι οι εξής:

1. Ανακαλύπτοντας τον εαυτό μου (2015)

Αυτό το πρόγραμμα επιτρέπει σε μαθητές και μαθήτριες να εξερευνήσουν τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς τους, να εντοπίσουν τα ενδιαφέροντά τους και να συνδέσουν τις εκπαιδευτικές τους επιλογές με πιθανές επιλογές σταδιοδρομίας. Μέσω ασκήσεων αυτογνωσίας, οι μαθητές/τριες συμμετέχουν σε μια αναστοχαστική διαδικασία που τους/τις βοηθά να κατανοήσουν πώς η προσωπικότητα και τα ενδιαφέροντά τους σχετίζονται με τη μελλοντική σταδιοδρομία.

Ίδρυμα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής - Πλατφόρμα AESOP

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (12-15 ετών)

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία
- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://aesop.iep.edu.gr/node/6206>

2. Εξερευνώντας τα ενδιαφέροντα και τα επαγγέλματά μου

Αυτό το ερευνητικό πρόγραμμα βοηθά τους/τις μαθητές/τριες να εντοπίσουν τα επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα, να θέσουν επαγγελματικούς στόχους και να εξασκηθούν σε αποτελεσματικές στρατηγικές λήψης αποφάσεων. Η έμφαση δίνεται στη συγκέντρωση αξιόπιστων πληροφοριών για τη σταδιοδρομία και στη διερεύνηση του

τρόπου με τον οποίο οι ακαδημαϊκές αποφάσεις μπορούν να οδηγήσουν σε μελλοντικές ευκαιρίες σταδιοδρομίας.

Ίδρυμα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής - Πλατφόρμα AESOP

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (12-15 ετών)

Τομείς εστίασης:

- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://aesop.iep.edu.gr/node/19281>

3. Πρόγραμμα ανάπτυξης δεξιοτήτων σχετικά με την προσαρμοστικότητα στη σταδιοδρομία για μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Αυτό το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει μαθητές και μαθήτριες να αναπτύξουν δεξιότητες προσαρμογής στη σταδιοδρομία και να τους/τις προετοιμάσει για τη μετάβαση από το σχολείο στο εργατικό δυναμικό. Περιλαμβάνει 7 εβδομαδιαίες συνεδρίες που επικεντρώνονται στην ανάπτυξη βασικών χαρακτηριστικών που είναι απαραίτητα για την προσαρμογή σε μεταβαλλόμενα επαγγελματικά περιβάλλοντα. Οι συνεδρίες περιλαμβάνουν ομαδικές ασκήσεις, δημιουργική γραφή και παιχνίδια ρόλων.

Ίδρυμα: Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (12-18 ετών)

Τομείς εστίασης:

- Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα στη σταδιοδρομία

Σύνδεσμος προγράμματος:

http://keaes.ppp.uoa.gr/fileadmin/keaes.ppp.uoa.gr/uploads/Ereynitika_Programmata/programma_prosarmostikotitas_gia_mathites_me_Athina.pdf

4. Συμβουλευτική σταδιοδρομίας για την υποστήριξη των NEETs: Δραστηριότητες και Εργαλεία

Αυτή η εργαλειοθήκη αποσκοπεί στην ενεργοποίηση των NEETs μέσω μιας σειράς βιωματικών ασκήσεων και δραστηριοτήτων, βοηθώντας τους στην εκπαιδευτική, επαγγελματική και κοινωνική επανένταξή τους. Παρέχει στους/στις συμβούλους σταδιοδρομίας πρακτικά εργαλεία για την καθοδήγηση αυτών των νέων ατόμων προς τις κατάλληλες επαγγελματικές πορείες.

Ίδρυμα: Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΡ)

Ομάδα-στόχος: NEETs (νέοι/ες που δεν βρίσκονται σε εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση), ηλικίας 15-29 ετών

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία
- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα
- Καθορισμός στόχων και αξιολόγηση

Σύνδεσμος προγράμματος: https://www.eoppep.gr/images/SYEP/2_NEETs_exercises.pdf

5. Εθνική Πύλη για τη Δια Βίου Επαγγελματική Ανάπτυξη - Τεστ εργασιακών αξιών

Αυτό το διαδικτυακό τεστ αξιολογεί τις εργασιακές αξίες ενός ατόμου, βοηθώντας το να κατανοήσει τι το κινητοποιεί σε επαγγελματικό πλαίσιο. Είναι σχεδιασμένο για όσους/ες λαμβάνουν αποφάσεις για την εκπαίδευση ή τη σταδιοδρομία τους.

Ίδρυμα: Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ)

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες, Φοιτητές/τριες, Άνεργοι/ες, κ.λπ., ηλικίας 15-29 ετών.

Τομέας εστίασης:

- Εργασιακές αξίες και στάσεις

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://e-stadiodromia.eoppep.gr/index.php/test-nominative>

6. Εθνική Πύλη για τη Δια Βίου Επαγγελματική Ανάπτυξη - Επαγγελματικά Ενδιαφέροντα

Αυτό το διαδικτυακό τεστ επαγγελματικών ενδιαφερόντων βοηθά τα άτομα να εντοπίσουν τα επαγγελματικά τους ενδιαφέροντα και να εξερευνήσουν διάφορες επαγγελματικές διαδρομές. Είναι ένα πολύτιμο εργαλείο για όσους/ες εξετάζουν εκπαιδευτικές επιλογές ή επαγγελματικές κατευθύνσεις.

Ίδρυμα: Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ)

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες, Φοιτητές/τριες, Άνεργοι/ες, κ.λπ., ηλικίας 15-29 ετών.

Τομέας εστίασης:

- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://e-stadiodromia.eoppep.gr/index.php/interest-test>

7. Εθνική Πύλη για τη Δια Βίου Επαγγελματική Ανάπτυξη - Τεστ λήψης επαγγελματικών αποφάσεων

Αυτό το διαδικτυακό τεστ βοηθά τα άτομα να αξιολογήσουν τις ικανότητές τους στη λήψη αποφάσεων στο πλαίσιο των επιλογών σταδιοδρομίας. Έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τους χρήστες να προβληματιστούν και να βελτιώσουν την προσέγγισή τους στη λήψη αποφάσεων για την εκπαίδευση και τη σταδιοδρομία.

Ίδρυμα: Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ)

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες, Φοιτητές/τριες, Άνεργοι/ες, κ.λπ., ηλικίας 15-29 ετών.

Τομέας εστίασης:

- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://e-stadiodromia.eoppep.gr/index.php/business-decisions-test>

8. Ολοκληρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης σταδιοδρομίας

Αυτό το πρόγραμμα παρέχει έναν οδηγό για τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης σταδιοδρομίας, με έμφαση στο να βοηθήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες να προβληματιστούν σχετικά με τους στόχους τους και να αξιολογήσουν διαφορετικές διαδρομές σταδιοδρομίας.

Ίδρυμα: Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (12-18 ετών)

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία
- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Προσαρμοστικότητα σταδιοδρομίας

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://e-stadiodromia.eoppep.gr/images/programma-agogis.pdf>

9. Youth Achieve

Αυτό το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί για να ενισχύσει τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τη μελλοντική επαγγελματική επιτυχία, εστιάζοντας στην αυτογνωσία, την εξερεύνηση της σταδιοδρομίας και τον καθορισμό στόχων. Προετοιμάζει μαθητές και μαθήτριες για τη μετάβαση από το σχολείο στο χώρο εργασίας.

Ίδρυμα: Junior Achievement Greece

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (12-18 ετών)

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία
- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Εξερεύνηση καριέρας
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://youthachieve.jagreece.org/>

Βόρεια Μακεδονία

Έξι (6) προγράμματα ανάπτυξης καριέρας συλλέχθηκαν από τη Βόρεια Μακεδονία και ήταν τα εξής:

1. Δημιουργία Κέντρων Σταδιοδρομίας στα Γυμνάσια

Από το 2015, έχουν δημιουργηθεί 52 κέντρα σταδιοδρομίας σε Γυμνάσια σε όλη τη Βόρεια Μακεδονία για την παροχή συμβουλών σταδιοδρομίας, πληροφόρησης για την αγορά εργασίας και κατάρτισης σε θέματα απασχολησιμότητας. Τα κέντρα αυτά διευθύνονται από εκπαιδευτικούς και ψυχολόγους και έχουν ως στόχο να υποστηρίξουν τους/τις μαθητές/τριες ώστε να κάνουν συνειδητές επιλογές σταδιοδρομίας.

Ίδρυμα: USAID, YES Network, Υπουργείο Παιδείας και Επιστημών

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (15-18 ετών)

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία,
- Εξερεύνηση καριέρας,
- Λήψη αποφάσεων,
- Δεξιότητες απασχολησιμότητας

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://euroguidance.eu/guidance-system-in-north-macedonia>

2. Ετήσιες εκθέσεις σταδιοδρομίας

Οι εκθέσεις σταδιοδρομίας (career fairs) προσφέρουν σε μαθητές/τριες και φοιτητές/τριες ευκαιρίες απασχόλησης, πληροφορίες για επιχειρήσεις και δυνατότητες δικτύωσης. Οι εκδηλώσεις αυτές βοηθούν μαθητές/τριες και φοιτητές/τριες να εξερευνήσουν μελλοντικές διαδρομές, ιδίως στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ).εκθέτουν τους φοιτητές σε ευκαιρίες καριέρας, πληροφορίες για τις εταιρείες και δικτύωση.

Ίδρυμα: Διάφορες εγχώριες και διεθνείς εταιρείες

Ομάδα-στόχος: Δευτεροβάθμια και Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (15-18 ετών)

Βασικά θέματα:

- Εξερεύνηση καριέρας,
- Δεξιότητες απασχολησιμότητας

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://epale.ec.europa.eu/en/blog/guidance-system-north-macedonia>

3. Υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού από το Γραφείο Απασχόλησης

Το Γραφείο Απασχόλησης παρέχει συμβουλευτική σταδιοδρομίας, επαγγελματικές αξιολογήσεις και καθοδήγηση στην αγορά εργασίας για να βοηθήσει τους/τις νέους/ες και όσους/ες αναζητούν εργασία να εντοπίσουν τις κατάλληλες επαγγελματικές διαδρομές.

Ίδρυμα: Γραφείο Απασχόλησης, Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, άνεργοι/ες νέοι/ες και άτομα με αναπηρία

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία,
- Εξερεύνηση καριέρας,
- Λήψη αποφάσεων,
- Δεξιότητες απασχολησιμότητας

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://av.gov.mk/professional-orientation.nspx>

4. Σχεδιασμός σταδιοδρομίας στα σχολεία

Ένα επιλεγόμενο μάθημα που εισαγάγει μαθητές και μαθήτριες στον επαγγελματικό προσανατολισμό, τις τάσεις της αγοράς εργασίας και τις στρατηγικές λήψης αποφάσεων.

Ίδρυμα: SEPUGS “Vasil Antevski -Dren”

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (15-18 ετών)

Βασικά θέματα:

- Αυτογνωσία
- Εξερεύνηση καριέρας
- Αξίες εργασίας
- Λήψη αποφάσεων
- Δεξιότητες απασχολησιμότητας
- Άλλα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://csoo.edu.mk/pocetna/obrazoven-proces/profesionalen-karieren-razvoj/>

5. Συμβουλευτική σταδιοδρομίας από το Mladi Hub

Ένα πρόγραμμα καθοδήγησης που προσφέρει ατομικές και ομαδικές συνεδρίες συμβουλευτικής με στόχο την υποστήριξη των μαθητών/τριών στη λήψη επαγγελματικών αποφάσεων.

Ίδρυμα: Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας της Βόρειας Μακεδονίας

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (15-18 ετών)

Βασικά θέματα:

- Αυτογνωσία
- Εξερεύνηση καριέρας
- Λήψη αποφάσεων
- Δεξιότητες απασχολησιμότητας

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://mladihub.mk/programd/13>

6. Junior Achievement Βόρεια Μακεδονία

Ένα πρόγραμμα οικονομικού αλφαριθμητισμού και επιχειρηματικότητας που έχει σχεδιαστεί για την ανάπτυξη ηγετικών, ομαδικών και επιχειρηματικών δεξιοτήτων μέσω κατασκηνώσεων καινοτομίας και εμπορικών εκθέσεων.

Ίδρυμα: Junior Achievement Βόρειας Μακεδονίας

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (15-18 ετών)

Βασικά θέματα:

- Αυτογνωσία,
- Εξερεύνηση καριέρας,
- Λήψη αποφάσεων,
- Δεξιότητες απασχολησιμότητας

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://jamacedonia.mk/web/>

Πορτογαλία

Από την Πορτογαλία συλλέχθηκαν 5 βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες είναι οι εξής:

1. 100 “Ακαδημίες Γνώσης”

Η πρωτοβουλία “Ακαδημίες Γνώσης Gulbenkian” στοχεύει στην ανάπτυξη κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων σε 10.000 παιδιά και νέους/ες. Στόχος ήταν να εντοπιστούν, να πειραματιστούν και να διαδοθούν εμπνευσμένα μοντέλα που υποστηρίζουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων και βοηθούν στην έκφραση ταλέντων. Οι Ακαδημίες καθοδηγούνται σε τοπικό επίπεδο από οργανισμούς που επικεντρώνονται στην καλλιέργεια του δυναμικού των νέων κάτω των 25 ετών. Οι πρωτοβουλίες αυτές προσφέρουν δραστηριότητες σε διάφορους τομείς, όπως οι τέχνες, η επιστήμη, η κοινότητα, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, η εκπαίδευση, η υγεία και η τεχνολογία, με βάση μεθοδολογίες αναφοράς και πειραματικές στρατηγικές.

Ίδρυμα: Calouste Gulbenkian Foundation

Ομάδα-στόχος: Νέοι/ες ηλικίας έως 25 ετών

Τομείς εστίασης:

- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα στη σταδιοδρομία

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα
- Επιχειρηματικότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://gulbenkian.pt/academias/>

2. EEG καθοδηγώντας τον δρόμο σας

Αυτό το πρόγραμμα καθοδήγησης συνδέει φοιτητές/τριες της EEG (Σχολή Οικονομικών και Διοίκησης) του Universidade do Minho με επιτυχημένους/ες επαγγελματίες στον ακαδημαϊκό τους τομέα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει οκτώ εβδομαδιαίες συνεδρίες που επικεντρώνονται στην οικοδόμηση της σταδιοδρομίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην προσαρμοστικότητα της σταδιοδρομίας. Η διαδικασία καθοδήγησης παρέχει επίσης ευκαιρίες για δικτύωση, ανάπτυξη δεξιοτήτων και ανταλλαγή γνώσεων μεταξύ των φοιτητών και των αποφοίτων, ενισχύοντας το σχεδιασμό της σταδιοδρομίας, τη λήψη αποφάσεων και την απασχολησιμότητα των φοιτητών.

Ίδρυμα: Universidade do Minho

Ομάδα-στόχος: Φοιτητές/τριες πανεπιστημίου (19-25 ετών)

Τομείς εστίασης:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα
- Επιχειρηματικότητα

Σύνδεσμος προγράμματος:

<https://www.eeg.uminho.pt/en/Interacao/gabinete%20de%20carreiras/Pages/eeguiding-your-way.aspx>

3. Θερινό σχολείο καινοτομίας από το Unicorn Factory Lisboa

Αυτό το θερινό σχολείο, ένα πρόγραμμα δύο εβδομάδων που απευθύνεται σε μαθητές/τριες γυμνασίου, παρέχει πρακτική εμπειρία στην καινοτομία και την επιχειρηματικότητα. Οι μαθητές/τριες συνεργάζονται για να σχεδιάσουν και να παρουσιάσουν νέες επιχειρηματικές ιδέες με στόχο την επίλυση πραγματικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις.

Ίδρυμα: Unicorn Factory Lisboa

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες γυμνασίου

Τομείς εστίασης:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα
- Επιχειρηματικότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://unicornfactorylisboa.com/for-students/summer-school-2024/>

4. Κέντρα Qualifica

Τα Κέντρα Qualifica ειδικεύονται στην εκπαίδευση και την επιμόρφωση ενηλίκων, προσφέροντας εξατομικευμένη καθοδήγηση με βάση την προσωπική και επαγγελματική εμπειρία κάθε ατόμου. Εστιάζουν στην απόκτηση προσόντων που ενισχύουν την απασχολησιμότητα και υποστηρίζουν την επιχειρηματικότητα. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ανάπτυξη ήπιων δεξιοτήτων (soft skills), θεματικές ενότητες ζωής σχετικές με την αγορά εργασίας και έμφαση στην επαγγελματική εξέλιξη.

Ίδρυμα: Υπουργείο Παιδείας της Πορτογαλίας

Ομάδα-στόχος: Ενήλικες (από 18 ετών)

Τομείς εστίασης:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα
- Επιχειρηματικότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://www.qualifica.gov.pt/#/>

5. Υπηρεσίες Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Ψυχολογίας (

Αυτού του είδους οι υπηρεσίες παρέχουν ψυχοπαιδαγωγική υποστήριξη, επαγγελματικό προσανατολισμό και εκπαιδευτική συμβουλευτική σε μαθητές/τριες διαφόρων εκπαιδευτικών επιπέδων. Στόχος είναι να βοηθηθούν οι μαθητές/τριες κατά την προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη, μέσα από συνεργασίες με τη διοίκηση του σχολείου, καθώς και τις υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας, ώστε να διασφαλιστεί ο κατάλληλος επαγγελματικός προσανατολισμός και η υποστήριξη στη λήψη αποφάσεων.

Ίδρυμα: Υπουργείο Παιδείας

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία
- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Εργασιακές αξίες και στάσεις
- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα στη σταδιοδρομία
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://www.dge.mec.pt/>

Ισπανία

Συλλέχθηκαν 9 βέλτιστες πρακτικές από την Ισπανία, οι οποίες ήταν οι εξής:

1. Πρόγραμμα Ακαδημαϊκής και Επαγγελματικής Καθοδήγησης του Κολλεγίου San José

Το πρόγραμμα αυτό παρέχει συνεχή ακαδημαϊκή και επαγγελματική καθοδήγηση για τους/τις μαθητές/τριες από την πρώιμη εκπαίδευση μέχρι τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Επικεντρώνεται στην προώθηση της λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με το ακαδημαϊκό και επαγγελματικό μέλλον των μαθητών/τριών. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν ασκήσεις αυτογνωσίας, λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές διαδρομές, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εξατομικευμένη συμβουλευτική τόσο για τους/τις μαθητές/τριες όσο και για τις οικογένειές τους. Στόχος είναι να εφοδιάσει τους/τις μαθητές/τριες με τα απαραίτητα εργαλεία για τη μελλοντική διερεύνηση της σταδιοδρομίας.

Ίδρυμα: Κολλέγιο San José, Medina del Campo

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 12-16 ετών (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία
- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα στη σταδιοδρομία

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://euroguidance-spain.educacionfpydeportes.gob.es/orientacion-profesional-espana.html>

2. Πρόγραμμα Empresa Familiar en las Aulas στην Καστίλλη και Λεόν

Η πρωτοβουλία αυτή προάγει την επιχειρηματική νοοτροπία, προβάλλοντας τις οικογενειακές επιχειρήσεις της περιοχής. Το πρόγραμμα προσφέρει σε μαθητές και μαθήτριες ομιλίες και επισκέψεις σε επιχειρήσεις, επιτρέποντάς τους να αποκτήσουν πραγματικές γνώσεις σχετικά με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και τις τοπικές ευκαιρίες απασχόλησης. Αυτή η πρακτική εμπειρία έχει ως στόχο να εμπνεύσει τους/τις μελλοντικούς/λες επιχειρηματίες.

Ίδρυμα: Ένωση Οικογενειακών Επιχειρήσεων της Καστίλλης και Λεόν και το Υπουργείο Παιδείας

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 12-18 ετών (δευτεροβάθμια εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης:

- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Επιχειρηματικότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://cadenaser.com/castillayleon/2025/02/03/empresa-familiar-en-las-aulas-arranca-en-palencia-con-cerca-de-200-estudiantes-radio-palencia/>

3. Σχέδιο Horizonte Talento στην Αραγονία

Το έργο Horizonte Talento έχει ως στόχο να καταστήσει την Αραγονία ευρωπαϊκό τεχνολογικό κόμβο. Παρέχει εκπαιδευτικά προγράμματα για μαθητές/τριες όλων των

βαθμίδων, με έμφαση στο STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts, and Mathematics). Οι μαθητές/τριες συμμετέχουν σε εργαστήρια ρομποτικής και προγραμματισμού, παρακολουθούν κατασκηνώσεις STEAM και συμμετέχουν σε hackathons. Το έργο υποστηρίζεται από βασικούς εταίρους όπως η Microsoft και το Fundació Hiberus.

Ίδρυμα: Κυβέρνηση της Αραγονίας, Fundació Ibercaja και Tecnara

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 6-18 ετών (πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης: Εκπαίδευση στην εκπαίδευση:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα
- Επιχειρηματικότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://cadenaser.com/aragon/2025/02/05/el-gobierno-de-aragon-impulsa-la-formacion-steam-con-el-proyecto-horizonte-talento-radio-zaragoza/>

4. Πρόγραμμα Atrévete στη Γαλικία

Το πρόγραμμα Atrévete έχει σχεδιαστεί για να ενθαρρύνει την επιχειρηματική σκέψη των μαθητών/τριων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Περιλαμβάνει επισκέψεις σε εταιρείες, συναντήσεις με επιχειρηματίες και πρακτικά εργαστήρια που παρέχουν σε μαθητές/τριες πραγματικές εμπειρίες στον επιχειρηματικό κόσμο. Στόχος της πρωτοβουλίας είναι η ανάπτυξη βασικών επιχειρηματικών δεξιοτήτων και η καλλιέργεια καινοτόμου νοοτροπίας.

Ίδρυμα: Xunta de Galicia

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 12-16 ετών (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης:

- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: <https://euroguidance-spain.educacionfpydeportes.gob.es/buenas-practicas.html>

5. Σχέδιο ακαδημαϊκού και επαγγελματικού προσανατολισμού στο Κολλέγιο San José

Το Κολλέγιο San José υλοποιεί ένα διαχρονικό πρόγραμμα ακαδημαϊκής και επαγγελματικής καθοδήγησης, το οποίο ξεκινά από την προσχολική ηλικία και συνεχίζεται έως και το λύκειο. Οι μαθητές/τριες συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως η αυτογνωσία, ενημερωτικές συνεδρίες για επαγγέλματα, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εξατομικευμένη καθοδήγηση για τους ίδιους και τις οικογένειές τους. Το πρόγραμμα βοηθά μαθητές και μαθήτριες να λαμβάνουν ενημερωμένες αποφάσεις για τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές τους επιλογές.

Ίδρυμα: Κολλέγιο San José, Medina del Campo

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 12-16 ετών (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία
- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων
- Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα στη σταδιοδρομία

Σύνδεσμος προγράμματος: N/A

6. Επαγγελματικός προσανατολισμός μέσω εξατομικευμένης συμβουλευτικής στο Κολλέγιο San José

Αυτό το πρόγραμμα προσφέρει εξατομικευμένες συνεδρίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας σε μαθητές/τριες που κινδυνεύουν να εγκαταλείψουν το σχολείο. Οι συνεδρίες συμβουλευτικής βοηθούν τους/τις μαθητές/τριες να διερευνήσουν εναλλακτικές εκπαιδευτικές και επαγγελματικές ευκαιρίες. Στόχος είναι η παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης, με τη συμμετοχή του/της μαθητή/τριας, της οικογένειάς του/της και των συμβούλων σταδιοδρομίας για τη δημιουργία ενός εξατομικευμένου σχεδίου ανάπτυξης.

Ίδρυμα: Κολλέγιο San José, Medina del Campo

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 14-16 ετών (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης:

- Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα στη σταδιοδρομία
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: N/A

7. Επισκέψεις σε χώρους εργασίας για την εξερεύνηση καριέρας στο Κολλέγιο San José

Στα τελευταία χρόνια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι μαθητές/τριες επισκέπτονται διάφορους χώρους εργασίας, όπως επιχειρήσεις, τεχνικά κέντρα και σχολές επαγγελματικής κατάρτισης. Αυτές οι επισκέψεις δίνουν σε μαθητές και μαθήτριες πρακτική επαφή με διάφορες επαγγελματικές διαδρομές, βοηθώντας τους/τις να κατανοήσουν καλύτερα τους κλάδους και τα επαγγέλματα που μπορούν να ακολουθήσουν.

Ίδρυμα: Κολλέγιο San José, Medina del Campo

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 15-16 ετών (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης:

- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχολησιμότητα

Σύνδεσμος προγράμματος: N/A**8. Συνεργασία με τοπικά εκπαιδευτικά ιδρύματα στο Κολλέγιο San José**

Το πρόγραμμα αυτό προωθεί συνεργασίες με τοπικά λύκεια και κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, προσφέροντας σε μαθητές και μαθήτριες πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές τους. Η συνεργασία περιλαμβάνει προγραμματισμένες ενημερωτικές συνεδρίες και εκδηλώσεις συνεργασίας που βοηθούν τους/τις μαθητές/τριες να λάβουν τεκμηριωμένες αποφάσεις σχετικά με τη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευσή τους.

Ίδρυμα: Κολλέγιο San José, Medina del Campo

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 14-16 ετών (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης:

- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Δεξιότητες λήψης αποφάσεων

Σύνδεσμος προγράμματος: N/A**9. Ψηφιακή πλατφόρμα πληροφόρησης για τη σταδιοδρομία στο Κολλέγιο San José**

Το Κολλέγιο San José παρέχει μια διαδικτυακή πλατφόρμα όπου οι μαθητές/τριες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε υλικό για τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Η πλατφόρμα επιτρέπει στους/στις μαθητές/τριες να παρακολουθούν τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές προτιμήσεις τους, παρέχοντας εξατομικευμένες συστάσεις για ευκαιρίες εκπαίδευσης και απασχόλησης. Αυτό το ψηφιακό εργαλείο διασφαλίζει ότι οι μαθητές είναι ενημερωμένοι και ενδυναμωμένοι ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις για το μέλλον τους.

Ίδρυμα: Κολλέγιο San José, Medina del Campo

Ομάδα-στόχος: Μαθητές/τριες ηλικίας 12-16 ετών (Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση)

Τομείς εστίασης:

- Αυτογνωσία
- Διερεύνηση επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Προσαρμοστικότητα και ανθεκτικότητα στη σταδιοδρομία

Σύνδεσμος προγράμματος: N/A

4. Έρευνες με εκπαιδευτικούς, μαθητές/τριες και γονείς

Η παρούσα έκθεση αποτελεί μέρος του έργου CAGEA, το οποίο αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του Πακέτου Εργασίας 2. Στόχος της είναι να διερευνήσει την τρέχουσα κατάσταση των πρακτικών επαγγελματικού προσανατολισμού σε πέντε ευρωπαϊκές χώρες - **Βουλγαρία, Ελλάδα, Βόρεια Μακεδονία, Πορτογαλία και Ισπανία** - υπό την οπτική γωνία τριών βασικών ενδιαφερομένων: **εκπαιδευτικών, μαθητών/τριών και γονέων**.

Πρωταρχικός στόχος είναι να οικοδομηθεί ένα στέρεο θεμέλιο γνώσεων που θα βοηθήσει άμεσα στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου **εγχειριδίου επαγγελματικού προσανατολισμού**, προσαρμοσμένου στις πραγματικές εμπειρίες, προσδοκίες και ανάγκες της σχολικής κοινότητας. Περιλαμβάνει εργαλεία για τους/τις εκπαιδευτικούς στην τάξη, δραστηριότητες με επίκεντρο την ανάπτυξη για τους/τις μαθητές/τριες και υποστηρικτικό υλικό για τις οικογένειες.

Σκοπός της έρευνας: Παρά την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της έγκαιρης επαγγελματικής εκπαίδευσης, πολλά ευρωπαϊκά σχολικά συστήματα δεν διαθέτουν συνεκτικές στρατηγικές για την ουσιαστική ενσωμάτωσή της. Η παρούσα έρευνα έχει ως στόχο:

- να χαρτογραφήσει τις **υφιστάμενες πρακτικές και προκλήσεις** στον τομέα της επαγγελματικής καθοδήγησης σε σχολικό επίπεδο
- να προσδιορίσει **κενά και ευκαιρίες** για υποστήριξη μεταξύ των διαφόρων ομάδων ενδιαφερομένων,
- να παράσχει πληροφορίες για τη διαμόρφωση **συγκεκριμένων, κλιμακωτών λύσεων** και εκπαιδευτικών πόρων,
- να διασφαλίσει ότι όλες οι φωνές — συμπεριλαμβανομένων των μαθητών/τριών και των οικογενειών τους — συμβάλλουν στον καθορισμό της μελλοντικής κατεύθυνσης της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Σχεδιασμός και δομή της έρευνας: Οι έρευνες σχεδιάστηκαν σε συνεργασία με τους τοπικούς εταίρους και προσαρμόστηκαν για κάθε ομάδα ενδιαφερομένων. Όλες οι ερωτήσεις και οι έρευνες ήταν δομημένες γύρω από **ενότητες** - θεματικές ομάδες ερωτήσεων που στόχευαν σε βασικές διαστάσεις των εμπειριών επαγγελματικής καθοδήγησης. Κάθε ενότητα αντιπροσωπεύει μια συνεκτική αναλυτική ενότητα και χρησιμεύει ως δομικό στοιχείο για την ανάπτυξη μελλοντικών παρεμβάσεων.

Συλλογή δεδομένων και πεδίο εφαρμογής: Οι έρευνες διανεμήθηκαν σε όλα τα συμμετέχοντα σχολεία και στις πέντε χώρες. Οι απαντήσεις συλλέχθηκαν ανώνυμα από:

- Εκατοντάδες **μαθητές/τριες** (ηλικίας περίπου 13-18 ετών)
- Ενεργούς/ές **εκπαιδευτικούς** της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Ένα ευρύ δημογραφικό φάσμα **γονέων** ή κηδεμόνων

Η συμμετοχή ήταν εθελοντική και εμπιστευτική. Όλες οι απαντήσεις αναλύθηκαν συλλογικά και συγκριτικά για να εξασφαλιστεί η συνοχή και η διαπολιτισμική συνάφεια.

Προσέγγιση ανάλυσης δεδομένων: Η προσέγγιση μεικτών μεθόδων εξασφάλισε τόσο το **εύρος** όσο και το **βάθος** των ευρημάτων.

Ποσοτικά δεδομένα:

- Οι ερωτήσεις κλειστού τύπου χρησιμοποίησαν **κλίμακα Likert 1-5**.
- Για κάθε ερώτηση, **υπολογίστηκαν οι μέσοι όροι** ανά χώρα και ανά ομάδα ενδιαφερομένων.

Ποιοτικά δεδομένα:

- Οι ερωτήσεις ανοικτού τύπου **κωδικοποιήθηκαν** με τη χρήση μιας προσέγγισης θεματικής ανάλυσης.
- Οι απαντήσεις ομαδοποιήθηκαν σε κυρίαρχα θέματα με **κατηγοριοποίηση βάσει λέξεων-κλειδιών**.
- Κωδικοποιήθηκαν μόνο **οι σαφείς και συναφείς** απαντήσεις - οι ασαφείς απαντήσεις κατηγοριοποιήθηκαν χωριστά.

Τριγωνισμός & συγκριτικές γνώσεις:

Τα δεδομένα δεν αναλύθηκαν μόνο **εντός των ομάδων ενδιαφερομένων**, αλλά και **μεταξύ τους**, επιτρέποντας την τριγωνοποίηση. Αυτό επέτρεψε στην ομάδα να:

- Συγκρίνει **τις ανάγκες των μαθητών/τριών με την ετοιμότητα των εκπαιδευτικών**
- Κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο **η γονική δέσμευση** ευθυγραμμίζεται ή συγκρούεται με τις σχολικές προσπάθειες
- Προσδιορίσει **κοινά εμπόδια και κενά σε όλο το σύστημα**
- Ανακαλύψει **παραδείγματα ορθών πρακτικών** που έχουν ήδη εφαρμοστεί

Η πολυεπίπεδη προσέγγιση με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων διασφαλίζει ότι οι προτάσεις που προκύπτουν από την παρούσα έκθεση είναι τόσο πρακτικές όσο και συμπεριληπτικές.

Εκπαιδευτικοί

Ενότητα 1: Γνώση και ευαισθητοποίηση

Ερωτήσεις που αναλύονται:

- Q1. Εμπιστοσύνη στη γνώση της επαγγελματικής πορείας
- Q2. Κατανόηση των τομέων σπουδών και της σχέσης τους με τα επαγγέλματα
- Q3. Ενημέρωση για τις τάσεις της αγοράς εργασίας
- Q4. Γνώση των πηγών επαγγελματικού προσανατολισμού
- Q5. Γνώση της αποτελεσματικής χρήσης αυτών των πόρων

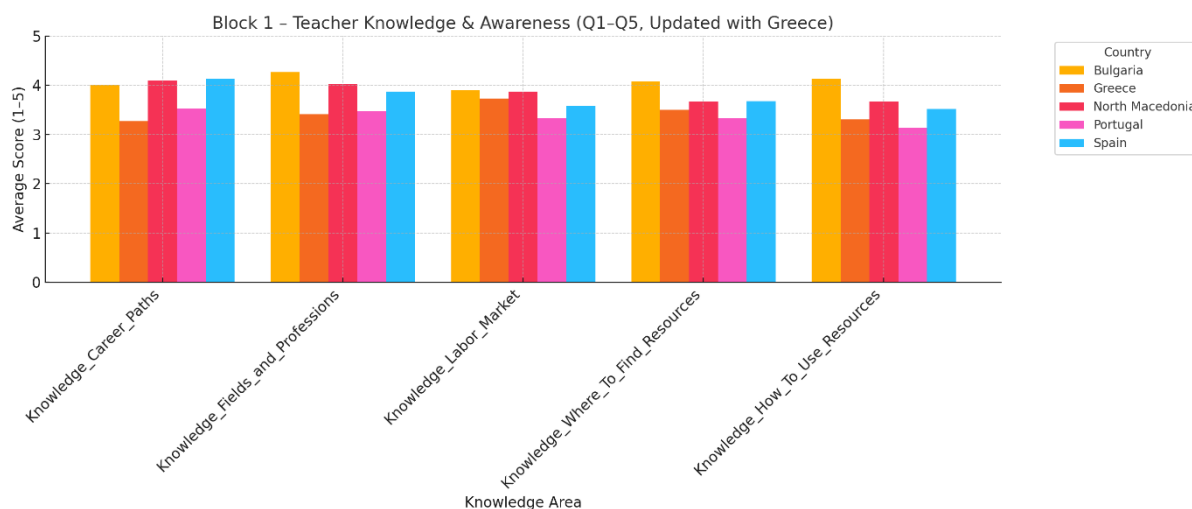
Αυτές οι πέντε ερωτήσεις αξιολογούν τις **θεμελιώδεις γνώσεις και την ευαισθητοποίηση** των εκπαιδευτικών σχετικά με τον τομέα του επαγγελματικού προσανατολισμού. Αυτή η ενότητα αξιολογεί

- τη **βασική ετοιμότητα των εκπαιδευτικών να καθοδηγήσουν μαθητές/τριες**
- την **πρόσβασή τους σε ενημερωμένο περιεχόμενο και την κατανόησή του**
- την **ικανότητά τους να συνδέουν ακαδημαϊκές και επαγγελματικές διαδρομές**

Η ενότητα είναι κρίσιμη για να καταλάβουμε πού βρίσκονται οι εκπαιδευτικοί **πριν από οποιαδήποτε κατάρτιση ή παρέμβαση**. Ενημερώνει άμεσα για το επίπεδο του περιεχομένου, τον τύπο των εργαλείων και τις μορφές που απαιτούνται για το **Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού** και τα **Μαθησιακά “Nuggets”**

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5)

Χώρα	Διαδρομές καριέρας	Πεδία- Επαγγέλματα	Αγορά εργασίας	Εύρεση πόρων	Χρήση πόρων
Ισπανία	4.13	3.87	3.58	3.68	3.52
Βόρεια Μακεδονία	4.10	4.03	3.87	3.67	3.67
Βουλγαρία	4.00	4.27	3.90	4.07	4.13
Ελλάδα	3.27	3.41	3.73*	3.50	3.31
Πορτογαλία	3.53	3.47	3.33	3.33	3.14
Μέσος όρος	3.81	3.81	3.68	3.65	3.55

Εμπιστοσύνη στη γνώση της επαγγελματικής πορείας (Q1)

- Οι εκπαιδευτικοί στις περισσότερες χώρες βαθμολογούνται πάνω από 3,5 στο Q1.
- Η Ισπανία (4,13) και η Βόρεια Μακεδονία (4,10) προηγούνται στην εμπιστοσύνη που δείχνουν οι εκπαιδευτικοί ως προς τις γνώσεις τους στον τομέα της σταδιοδρομίας.
- Η Ελλάδα, ωστόσο, παρουσιάζει σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα αυτοπεποίθησης των εκπαιδευτικών (3,27) - τα χαμηλότερα μεταξύ των πέντε χωρών.
 - Δείχνει την ανάγκη για θεμελιώδη κατανόηση των διαδρομών σταδιοδρομίας στον τομέα της ελληνικής εκπαίδευσης.
- Οι νεότεροι εκπαιδευτικοί (κάτω των 35 ετών) τείνουν να αξιολογούν τους εαυτούς τους υψηλότερα, ιδίως στην Ισπανία και τη Βόρεια Μακεδονία.
 - Πιθανώς λόγω της πιο πρόσφατης κατάρτισης και της ψηφιακής εξοικείωσης.
- **Μέσος όρος σε όλες τις χώρες: 3,81** - Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί αισθάνονται ικανοί να συζητήσουν για τις επιλογές σταδιοδρομίας, αλλά σε ορισμένες χώρες, όπως η Ελλάδα, παραμένουν σημαντικά κενά.

Κατανόηση των πεδίων σπουδών και της σχέσης τους με τα επαγγέλματα (Q2)

- Η Βουλγαρία (4,27) δείχνει την ισχυρότερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η εκπαίδευση συνδέεται με τα επαγγέλματα.
- Ακολουθούν η Βόρεια Μακεδονία (4,03) και η Ισπανία (3,87).
- Η Ελλάδα (3,41) σημειώνει και πάλι τη χαμηλότερη βαθμολογία, επιβεβαιώνοντας την τάση της χαμηλότερης αντιλαμβανόμενης εμπειρογνωμοσύνης στη σύνδεση της ακαδημαϊκής πορείας με την απασχόληση.
 - Μπορεί να αντικατοπτρίζει διαρθρωτικά ή πληροφοριακά κενά στα συστήματα προγραμμάτων σπουδών ή στη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση των εκπαιδευτικών.
- **Μέσος όρος σε όλες τις χώρες: 3,81** - Αυτός είναι ένας βασικός τομέας δυνατού σημείου, ιδιαίτερα για τους έμπειρους εκπαιδευτικούς, αλλά θα πρέπει να ενισχυθεί με πρακτικά παραδείγματα.

Ενημέρωση για τις τάσεις της αγοράς εργασίας (Q3)

- Οι βαθμολογίες κυμαίνονται από 3,3 έως 3,9 σε όλες τις χώρες.
- Η Βουλγαρία (3,90) και η Βόρεια Μακεδονία (3,87) προηγούνται.
- Η Πορτογαλία (3,33) και η Ισπανία (3,58) δείχνουν περιορισμένη ευαισθητοποίηση σχετικά με τις αναδυόμενες τάσεις στην απασχόληση.
- Η Ελλάδα (3,73) παρουσιάζει εκπληκτικά υψηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης, παρόλο που οι άλλες επιδόσεις στον τομέα της γνώσης ήταν χαμηλότερες.
- **Μέσος όρος σε όλες τις χώρες: 3,68** - Η κατανόηση της αγοράς εργασίας είναι μέτρια ισχυρή, αλλά χρειάζεται ενημέρωση και πλαισίωση για πολλούς/ές εκπαιδευτικούς.

Ενημέρωση για τους πόρους (Q4-Q5):

Να γνωρίζει πού μπορεί να βρει πόρους επαγγελματικού προσανατολισμού (Q4):

- Η Βουλγαρία (4,07), η Ισπανία (3,68) και η Βόρεια Μακεδονία (3,67) προηγούνται.
- Η Ελλάδα (3,50) και η Πορτογαλία (3,33) βρίσκονται πίσω - υποδεικνύοντας δυσκολία στον εντοπισμό πλατφορμών, ιστότοπων ή εργαλείων.
- **Μέσος όρος σε όλες τις χώρες:** Οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν την αξία των πόρων, αλλά χρειάζονται βοήθεια για τον εντοπισμό και την επιλογή ποιοτικών εργαλείων.

Η γνώση του τρόπου αποτελεσματικής χρήσης των πόρων αυτών (Q5):

- Η Βουλγαρία (4,13) προηγείται και πάλι.
- Η Βόρεια Μακεδονία (3,67) και η Ισπανία (3,52) παρουσιάζουν μέτρια ισχύ.

- Η Ελλάδα (3.31) και η Πορτογαλία (3.14) αποκαλύπτουν σημαντικά πρακτικά κενά στην εφαρμογή.
- **Μέσος όρος σε όλες τις χώρες:** Ακόμα και όταν οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν ποιοι πόροι υπάρχουν, πολλοί/ές δεν αισθάνονται σίγουροι/ες ότι τους χρησιμοποιούν αποτελεσματικά.

Κύρια ευρήματα ανά δημογραφική ομάδα:

- **Εκπαιδευτικοί κάτω των 35 ετών χαρακτηρίζονται από:**
 - Υψηλότερη αυτοπεποίθηση στη χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων.
 - Μεγαλύτερη εξοικείωση με την αναζήτηση πόρων.
 - Περισσότερη αισιοδοξία σχετικά με την ευθυγράμμιση των ενδιαφερόντων των μαθητών/τριών με ρεαλιστικές επαγγελματικές διαδρομές.
- **Έμπειροι εκπαιδευτικοί (διδασκτική εμπειρία 20+ έτη) χαρακτηρίζονται από:**
 - Υψηλότερη βαθμολογία στη σύνδεση σπουδών-καριέρας (Q2), πιθανώς λόγω της επαγγελματικής τους εμπειρίας.
 - Ελαφρώς χαμηλότερη βαθμολογία στη γνώση ψηφιακών/εργαλείων (Q4-Q5).
- Οι **γυναίκες εκπαιδευτικοί** είχαν ελαφρώς μεγαλύτερη πιθανότητα να δηλώσουν χαμηλότερη αυτοπεποίθηση/εμπιστοσύνη όσον αφορά την κατανόηση των τάσεων στην αγορά εργασίας, ιδιαίτερα στην Πορτογαλία και την Ισπανία.

Συμπεράσματα και επιπτώσεις για το εγχειρίδιο και το εκπαιδευτικό υλικό:

- Οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται γενικά σίγουροι όσον αφορά τις βασικές γνώσεις στον τομέα του επαγγελματικού προσανατολισμού, ιδιαίτερα σχετικά με τις επαγγελματικές διαδρομές και τη σύνδεση με την ακαδημαϊκή πορεία.
- Ωστόσο, η πρακτική χρήση των εργαλείων και η τρέχουσα ευθυγράμμιση με την αγορά εργασίας αποτελούν σταθερά αδύνατα σημεία - ιδίως στην Πορτογαλία και

σε τμήματα της Ισπανίας και της Ελλάδας - ενώ η Ελλάδα καταγράφει σταθερά τα χαμηλότερα επίπεδα αυτοπεποίθησης, γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για θεμελιώδη ενίσχυση της σχετικής ενημέρωσης.

- Τα κενά αυτά υποδηλώνουν την ανάγκη για εύχρηστα, προσβάσιμα και επικαιροποιημένα εργαλεία.

Το περιεχόμενο του εγχειριδίου θα πρέπει να:

- Συνδυάζει επικαιροποιημένες πληροφορίες για την αγορά εργασίας με πρακτικά σενάρια εφαρμογής των πόρων.
- Εστιάζει σε πόρους που μπορούν να χρησιμοποιηθούν άμεσα: εύχρηστα εργαλεία, έτοιμες βάσεις δεδομένων και οδηγούς.
- Περιλαμβάνει περιεχόμενο που ενισχύει την εμπιστοσύνη στην επαγγελματική διάρθρωση και στον ακαδημαϊκό/επαγγελματικό χάρτη.
- Παρέχει υποστήριξη σε θέματα ψηφιακού γραμματισμού, ιδίως για τους/τις μεγαλύτερους/ες σε ηλικία εκπαιδευτικούς ή για εκείνους/ες που εργάζονται σε συστήματα με περιορισμένη πρόσβαση σε συνεχιζόμενη επαγγελματική ανάπτυξη.
- Χρησιμοποιεί παραδείγματα από ομοτίμους: οι νεότεροι/ες εκπαιδευτικοί με ισχυρές ψηφιακές δεξιότητες θα μπορούσαν να αναλάβουν το ρόλο του/της πρεσβευτή/πρέσβειρας ή του/της εκπαιδευτή/τριας.

Ενότητα 2: Παιδαγωγική και ψηφιακή κατάρτιση

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q6-Q9

Q6. Συνειδητοποίηση των στερεοτύπων φύλου στον επαγγελματικό προσανατολισμό

Q7. Ανάγκη για περισσότερη κατάρτιση στην αποτελεσματική παροχή συμβουλευτικής σταδιοδρομίας

Q8. Ανάγκη για περισσότερη εποπτεία ή καθοδήγηση

Q9. Ανάγκη για κατάρτιση σε τεχνικές και πρακτικές συμβουλευτικής

Αυτές οι τέσσερις ερωτήσεις αντικατοπτρίζουν τα **κενά** που αντιλαμβάνονται οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί ως προς την **επιμόρφωσή τους**, ειδικά στον τομέα της **παροχής επαγγελματικού προσανατολισμού**. Ενώ η πρώτη Ενότητα επικεντρώθηκε στη γνώση του περιεχομένου, η δεύτερη Ενότητα στρέφει την προσοχή στο κατά πόσο οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται κατάλληλα προετοιμασμένοι/ες να::

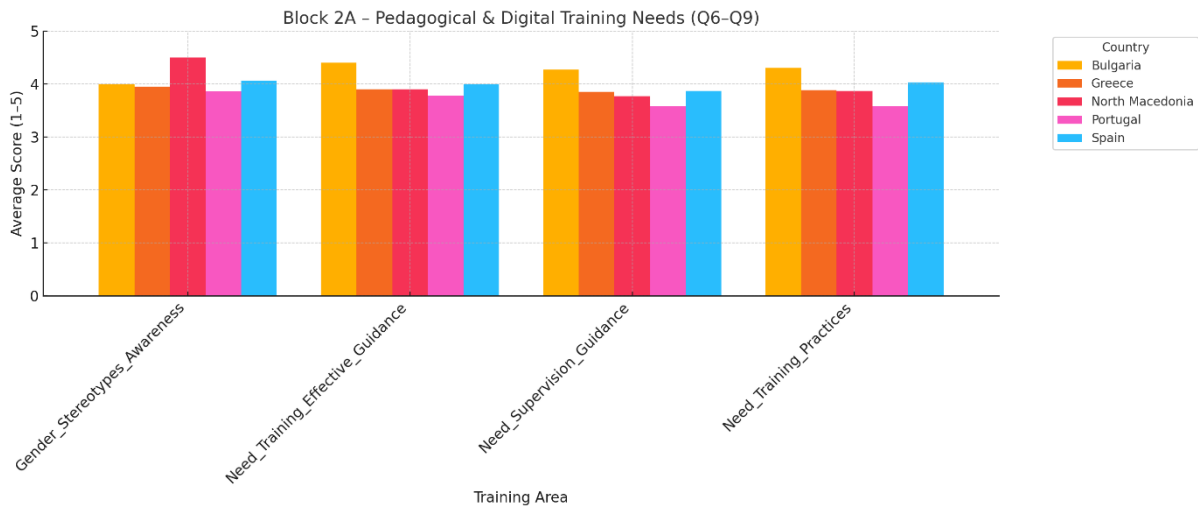
- Παρέχουν καθοδήγηση χωρίς αποκλεισμούς και με ισότητα ευκαιριών

- Εφαρμόζουν αποτελεσματικές και σύγχρονες τεχνικές επαγγελματικού προσανατολισμού
- Παρέχουν επαγγελματικό προσανατολισμό με αυτοπεποίθηση και αυτονομία
- Αναγνωρίζουν πού χρειάζονται περισσότερη καθοδήγηση ή ανάπτυξη πρακτικών δεξιοτήτων

Τα ερωτήματα αυτά διαμορφώνουν άμεσα τη **στρατηγική του έργου για την ανάπτυξη ικανοτήτων** και το περιεχόμενο που πρέπει να περιλαμβάνει το εγχειρίδιο για τους/τις εκπαιδευτικούς.

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5)

Χώρα	Ενημέρωση για το φύλο (Q6)	Εκπαίδευση στην καθοδήγηση (Q7)	Ανάγκη καθοδήγησης (Q8)	Εκπαίδευση σε πρακτικές (Q9)
Βόρεια Μακεδονία	4.50	3.90	3.77	3.87
Βουλγαρία	4.00	4.40	4.27	4.30
Ισπανία	4.06	4.00	3.87	4.03
Ελλάδα	3.95	3.90	3.85	3.88
Πορτογαλία	3.86	3.78	3.58	3.58
Μέσος όρος	4.07	4.00	3.87	3.93

Συνειδητοποίηση των στερεοτύπων φύλου στον επαγγελματικό προσανατολισμό (Q6)

- Οι εκπαιδευτικοί σε όλες τις χώρες αναφέρουν υψηλά επίπεδα συνειδητοποίησης (μέσος όρος >3,8).
- Η Βόρεια Μακεδονία (4,50) προηγείται, δείχνοντας έντονη ευαισθησία στην ισότητα των ευκαιριών.
- Η Πορτογαλία (3,86) καταγράφει τη χαμηλότερη τιμή, αλλά παραμένει πάνω από το ουδέτερο σημείο.

➤ Η υψηλή επίγνωση/ευαισθητοποίηση αποτελεί ισχυρή βάση για την ανάπτυξη συμπεριληπτικών πρακτικών συμβουλευτικής καθοδήγησης χωρίς αποκλεισμούς.

Μέσος όρος σε όλες τις χώρες: 4,07 - Συνολικά, οι εκπαιδευτικοί κατανοούν τη σημασία της ισότητας των φύλων - η κατάρτιση θα πρέπει τώρα να επικεντρωθεί στη μετατροπή της επίγνωσης/ευαισθητοποίησης σε δράση.

Ανάγκη για περισσότερη κατάρτιση στην αποτελεσματική παροχή συμβουλευτικής σταδιοδρομίας (Q7)

- Η Βουλγαρία (4,40) εκφράζει την ισχυρότερη ανάγκη για περαιτέρω κατάρτιση.
- Αυτό μπορεί να αντικατοπτρίζει το ενδιαφέρον τους για επαγγελματική ανάπτυξη και την υψηλή ευαισθητοποίηση σχετικά με τα εξελισσόμενα πρότυπα καθοδήγησης.
- Η Ισπανία (4,00) και η Ελλάδα (3,90) ακολουθούν από κοντά.

Μέσος όρος σε όλες τις χώρες: 4,00 - Η σαφής πλειονότητα των εκπαιδευτικών επιδιώκει πρακτική και παιδαγωγική επιμόρφωση.

Ανάγκη για περισσότερη εποπτεία ή καθοδήγηση (Q8)

- Οι εκπαιδευτικοί εκτιμούν την καθοδήγηση και τη δομημένη υποστήριξη, ιδίως στη Βουλγαρία (4,27).
- Η Πορτογαλία (3,58) δείχνει πιο συγκρατημένη, αλλά εξακολουθεί να εκφράζει μια υπαρκτή ανάγκη για καθοδήγηση.
- Η Ελλάδα (3,85) ευθυγραμμίζεται με τον μέσο όρο των υπολοίπων χωρών, επιβεβαιώνοντας την ανάγκη για συστηματικά προγράμματα καθοδήγησης.

Μέσος όρος σε όλες τις χώρες: 3,87 - Η καθοδήγηση θεωρείται ένας **πολύτιμος μηχανισμός υποστήριξης** και όχι ένδειξη αδυναμίας - τα προγράμματα επιμόρφωσης πρέπει να την ενθαρρύνουν και να την καθιστούν μια φυσιολογική διαδικασία.

Ανάγκη κατάρτισης σε τεχνικές και πρακτικές συμβουλευτικής (Q9)

- Και πάλι, η Βουλγαρία (4,30) είναι η πρώτη χώρα που ζητά τεχνική και εφαρμοσμένη κατάρτιση.
- Η Ισπανία (4,03) και η Ελλάδα (3,88) δείχνουν σταθερά κίνητρα για βελτίωση.
- Η Πορτογαλία (3,58) ακολουθεί με ελαφρώς χαμηλότερη βαθμολογία.

Μέσος όρος σε όλες τις χώρες: 3,93 - Οι εκπαιδευτικοί επιθυμούν περισσότερο **πρακτική και βασισμένη σε ρόλους κατάρτιση**, επικεντρωμένη σε μεθόδους που μπορούν να χρησιμοποιήσουν άμεσα σε πραγματικά συνθήκες.

Κύρια ευρήματα ανά δημογραφική ομάδα

- Οι **εκπαιδευτικοί κάτω των 35 ετών** εκφράζουν πιο έντονα την ανάγκη για εποπτεία και πρακτικές τεχνικές — ιδιαίτερα σε Ισπανία και Πορτογαλία. ➤ Αυτό υποδηλώνει ότι οι νεότεροι εκπαιδευτικοί έχουν αυτοπεποίθηση στο θεωρητικό επίπεδο, αλλά νιώθουν αβεβαιότητα στην εφαρμογή στην πράξη.
- Οι πιο έμπειροι εκπαιδευτικοί (15+ έτη προϋπηρεσίας) εμφανίζουν χαμηλότερη διάθεση για επίσημη επιμόρφωση, αλλά εξακολουθούν να εκφράζουν την ανάγκη για υποστήριξη από ομοτίμους ή για επικαιροποιημένες μεθόδους (ιδίως στη Βουλγαρία και τη Βόρεια Μακεδονία).
- Οι **γυναίκες εκπαιδευτικοί** σταθερά αξιολογούν ως ελαφρώς υψηλότερη την ανάγκη για εποπτεία (Q8) και για εκπαίδευση σε πρακτικές (Q9) σε όλες τις χώρες, γεγονός που ενδεχομένως αντικατοπτρίζει μεγαλύτερη ευαισθησία στις σχέσεις και στις συμπεριληπτικές πτυχές του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Συμπεράσματα και επιπτώσεις για το εγχειρίδιο και το εκπαιδευτικό υλικό

- Οι εκπαιδευτικοί έχουν κίνητρο να εξελιχθούν, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την πρακτική και ρεαλιστική εφαρμογή του επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Υπάρχει κοινή αναγνώριση ότι η κατάρτιση πρέπει να υπερβαίνει τη θεωρία και να περιλαμβάνει πρακτικές μεθόδους που βασίζονται σε παραδείγματα.
- Τα προγράμματα καθοδήγησης εκτιμώνται - το περιεχόμενο του εγχειριδίου θα πρέπει να ενσωματώνει παραδείγματα μικρο-καθοδήγησης, καθοδήγησης από ομοτίμους και βελτίωσης με βάση την ανατροφοδότηση.

Το περιεχόμενο του εγχειριδίου θα πρέπει:

- Προσφέρει τεχνικές βήμα προς βήμα για τη διεξαγωγή δομημένων συνεδριών επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Περιλαμβάνει ενότητες για συμπεριληπτικές πρακτικές και την πρόληψη στερεοτύπων.
- Δημιουργήσει μια βιβλιοθήκη "σεναρίων επαγγελματικού προσανατολισμού" και σεναρίων για παιχνίδια ρόλων.
- Παρουσιάζει παραδείγματα για τον τρόπο προσαρμογής των εργαλείων σταδιοδρομίας στις διαφορετικές ανάγκες των μαθητών/τριών.
- Παρέχει πρότυπα και ρουμπρίκες που υποστηρίζουν την αυτοαξιολόγηση και την αξιολόγηση από ομοτίμους.

Ενότητα 3: Αξιολόγηση & Εργαλεία για την αγορά εργασίας

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q10-Q11

Q10. Χρειάζομαι περισσότερη κατάρτιση σχετικά με τη χρήση εργαλείων αξιολόγησης για τον επαγγελματικό προσανατολισμό

Q11. Χρειάζομαι περισσότερη κατάρτιση σχετικά με τον τρόπο αξιολόγησης των πληροφοριών για τα επαγγέλματα και τις σταδιοδρομίες

Αυτή η ενότητα στοχεύει στην ετοιμότητα των εκπαιδευτικών στη **χρήση εργαλείων και στην επεξεργασία πληροφοριών**, ιδίως εκείνων που συνδέονται με:

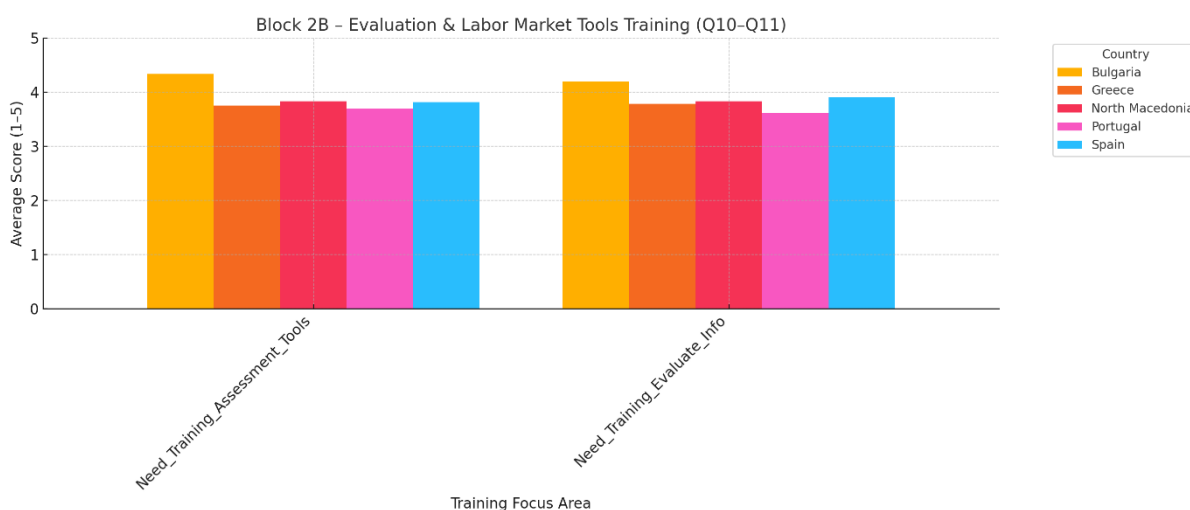
- Ψηφιακά ή διαγνωστικά εργαλεία αξιολόγησης
- Ανάλυση της αγοράς εργασίας

- Πλαίσια αξιολόγησης σταδιοδρομίας

Αυτές οι δεξιότητες είναι κρίσιμες για να μπορούν οι εκπαιδευτικοί να καθοδηγούν τους μαθητές όχι μόνο βάσει ενδιαφερόντων, αλλά βάσει **ρεαλιστικών, τεκμηριωμένων και βασισμένων σε δεδομένα αποφάσεων**.

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5)

Χώρα	Εκπαίδευση στα εργαλεία αξιολόγησης (Q10)	Εκπαίδευση στην αξιολόγηση πληροφοριών (Q11)
Βουλγαρία	4.33	4.20
Ισπανία	3.81	3.90
Βόρεια Μακεδονία	3.83	3.83
Ελλάδα	3.75	3.78
Πορτογαλία	3.69	3.61
Μέσος όρος	3.88	3.86

Χρήση εργαλείων αξιολόγησης (Q10)

- Η Βουλγαρία (4,33) αναφέρει την ισχυρότερη ανάγκη για κατάρτιση, υποδηλώνοντας ενδεχομένως υψηλές προσδοκίες ή επιθυμία εκσυγχρονισμού.
- Η Βόρεια Μακεδονία (3,83) και η Ισπανία (3,81) δείχνουν επίσης σταθερό ενδιαφέρον για την ανάπτυξη βάσει εργαλείων.
- Η Πορτογαλία (3,69) και η Ελλάδα (3,75) ακολουθούν με ελαφρώς χαμηλότερα ποσοστά, αλλά εξακολουθούν να παρουσιάζουν σταθερή ανάγκη.
- **Μέσος όρος σε όλες τις χώρες:** Οι εκπαιδευτικοί αναγνωρίζουν **ότι τα εργαλεία αξιολόγησης δεν χρησιμοποιούνται επαρκώς** στην πράξη και επιθυμούν καλύτερη υποστήριξη για την αποτελεσματική εφαρμογή τους.

Αξιολόγηση πληροφοριών για τη σταδιοδρομία (Q11)

- Η Ισπανία (3,90) προηγείται, γεγονός που υποδηλώνει υψηλό ενδιαφέρον για τη βελτίωση του τρόπου με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί αξιολογούν τις πληροφορίες σχετικά με τη σταδιοδρομία.
- Η Βουλγαρία (4,20) διατηρεί υψηλές επιδόσεις και στις δύο κατηγορίες.
- Η Πορτογαλία (3,61) παρουσιάζει το χαμηλότερο ενδιαφέρον, πιθανώς λόγω της έλλειψης έκθεσης σε τέτοια εργαλεία στο σημερινό σύστημα.
- **Μέσος όρος σε όλες τις χώρες:** Οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται βοήθεια για να **εξερευνήσουν και να φιλτράρουν πληροφορίες σχετικά με τις επαγγελματικές προοπτικές**, ειδικά σε ένα περιβάλλον με ταχέως μεταβαλλόμενες αγορές εργασίας και αναδυόμενους επαγγελματικούς κλάδους.

Δημογραφικές πληροφορίες:

- **Οι νεότεροι εκπαιδευτικοί (<35)** αναφέρουν μεγαλύτερη ανάγκη για κατάρτιση σε εργαλεία αξιολόγησης - πιθανώς λόγω μικρότερης εμπειρίας στην προσαρμογή παραδοσιακού περιεχομένου.
- **Οι έμπειροι εκπαιδευτικοί (15+ έτη προϋπηρεσίας)** εκφράζουν μεγαλύτερη ανάγκη για την αξιολόγηση πληροφοριών (Q11) - γεγονός που υποδηλώνει ότι μπορεί να αισθάνονται ότι υστερούν σε σχέση με τις σύγχρονες εξελίξεις στην αγορά εργασίας.
- **Οι εκπαιδευτικοί με υποβάθρο στις κοινωνικές ή ανθρωπιστικές επιστήμες** ήταν πιο πιθανό να εκφράσουν μεγαλύτερη ανάγκη στην ερώτηση Q10, υποδηλώνοντας ένα γνωστικό κενό στην πρακτική χρήση των εργαλείων.

Συμπεράσματα και επιπτώσεις για το εγχειρίδιο και το εκπαιδευτικό υλικό:

Οι εκπαιδευτικοί εκφράζουν σαφώς την ανάγκη να:

- Κατανοήσουν πώς να αξιολογούν δυναμικές πληροφορίες για τη σταδιοδρομία
- Χρησιμοποιούν διαγνωστικά εργαλεία σε πραγματικές συνθήκες τάξης

Το περιεχόμενο του εγχειριδίου θα πρέπει να:

- Παρουσιάζει πρακτικούς οδηγούς για την πλοήγηση στην αγορά εργασίας (π.χ. βάσεις δεδομένων, στατιστικά στοιχεία).
- Παρέχει οδηγίες βήμα προς βήμα για τη χρήση κοινών εργαλείων (π.χ. τεστ ενδιαφερόντων, τεστ ικανοτήτων).
- Περιλαμβάνει ασκήσεις προσομοίωσης ή σενάρια παιχνιδιού ρόλων για την εξάσκηση στην ανάλυση πληροφοριών
- Προσφέρει διαφοροποιημένη υποστήριξη ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο - π.χ. προσαρμοσμένες εργαλειοθήκες για καθηγητές/τριες STEM έναντι καθηγητών/τριών ανθρωπιστικών επιστημών.

Ενότητα 4: Ισότητα Φύλων & Συμμετοχή

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q12-Q13

Q12. Είμαι ικανός/ή στην παροχή αποτελεσματικής συμβουλευτικής σταδιοδρομίας

Q13. Χρησιμοποιώ ελκυστικές μεθόδους για να συζητήσω τις επιλογές σταδιοδρομίας με μαθητές και μαθήτριες

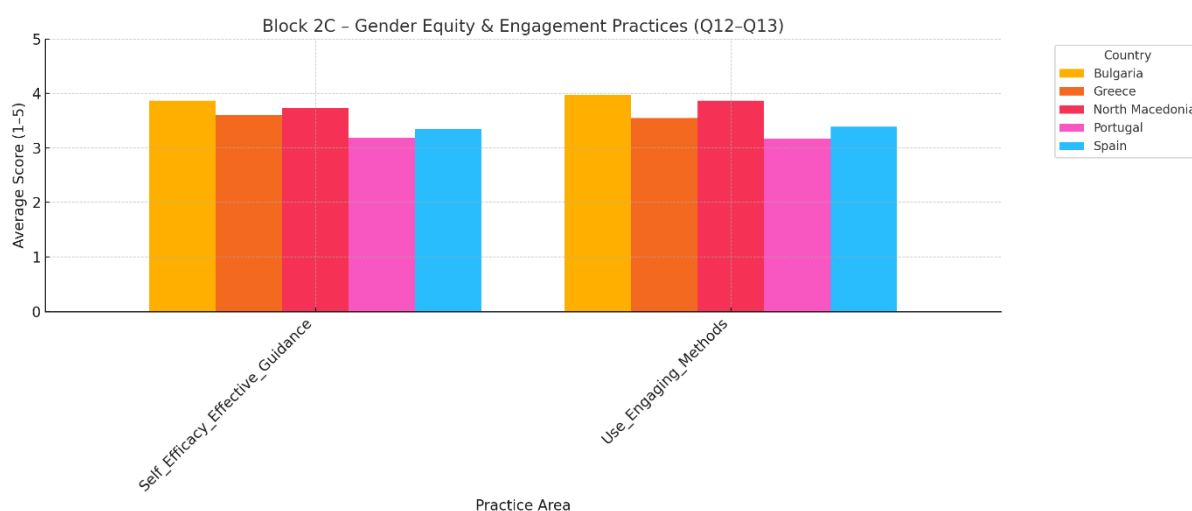
Αυτή η ενότητα επικεντρώνεται στο πόσο **σίγουροι/ες και δημιουργικοί/ές** αισθάνονται οι εκπαιδευτικοί στην **καθημερινή παροχή** επαγγελματικού προσανατολισμού:

- Πιστεύουν ότι είναι αποτελεσματικοί/ές;
- Χρησιμοποιούν ελκυστικές και διαδραστικές μεθόδους;

Οι ερωτήσεις αυτές βοηθούν στην αξιολόγηση τόσο της **αυτοαποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών** όσο και των **στρατηγικών εμπλοκής των μαθητών/τριών**, γεγονός που αποτελεί το κλειδί για το σχεδιασμό μιας κατάρτισης, η οποία δεν είναι απλώς ενημερωτική αλλά και **πρακτική και φιλική προς την τάξη**.

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5)

Χώρα	Αυτοαποτελεσματικότητα (Q12)	Χρήση ελκυστικών μεθόδων (Q13)
Βουλγαρία	3.87	3.97
Βόρεια Μακεδονία	3.73	3.87
Ελλάδα	3.60	3.55
Ισπανία	3.35	3.39
Πορτογαλία	3.19	3.17
Μέσος όρος	3.55.	3.59

Είμαι ικανός/ή στην παροχή αποτελεσματικού επαγγελματικού προσανατολισμού (Q12)

- Η Βουλγαρία (3,87) κατέχει την πρώτη θέση στο επίπεδο της αυτοπεποίθησης των εκπαιδευτικών.
- Οι εκπαιδευτικοί της Βόρειας Μακεδονίας (3,73) και της Ελλάδας (3,60) δείχνουν επίσης ισχυρή πίστη στην ικανότητά τους να καθοδηγούν αποτελεσματικά.
- Η Πορτογαλία (3,19) και η Ισπανία (3,35) παρουσιάζουν περιθώρια βελτίωσης ως προς την αυτοπεποίθηση των εκπαιδευτικών.

Χρησιμοποιώ ελκυστικές μεθόδους για να συζητήσω τις επιλογές σταδιοδρομίας με μαθητές και μαθήτριες (Q13)

- Και πάλι, η Βουλγαρία (3,97) και η Βόρεια Μακεδονία (3,87) κατέχουν τις πρώτες θέσεις.
- Η Πορτογαλία (3,17) και η Ισπανία (3,39) δείχνουν ότι οι στρατηγικές συμμετοχής των εκπαιδευτικών μπορεί να μην είναι επαρκώς αναπτυγμένες ή να μην υποστηρίζονται.
- Η Ελλάδα (3,55) καταγράφει μέτρια επίπεδα ως προς τη χρήση στρατηγικών εμπλοκής/συμμετοχής.

Κύρια ευρήματα ανά δημογραφική ομάδα:

- **Οι νεότεροι εκπαιδευτικοί (<35)** χρησιμοποιούν περισσότερο ψηφιακά και διαδραστικά εργαλεία, αλλά διατηρούν επιφυλάξεις ως προς την αποτελεσματικότητά τους (ελαφρώς χαμηλότερες στο Q12).

- **Οι εκπαιδευτικοί στα αστικά σχολεία** ανέφεραν μεγαλύτερη πρόσβαση σε εργαλεία και εργαστήρια, ιδίως στη Βουλγαρία και τη Βόρεια Μακεδονία - γεγονός που συσχετίζεται με υψηλότερες βαθμολογίες.

- **Οι γυναίκες εκπαιδευτικοί**, ιδίως στην Ισπανία και την Πορτογαλία, Συχνά αξιολογούν χαμηλότερα την αυτοπεποίθησή τους στην καθοδήγηση (Q12), κάτι που ενδέχεται να αντανακλά ελλιπή υποστήριξη ή χαμηλή αίσθηση ετοιμότητας.

Συμπεράσματα και επιπτώσεις για το εγχειρίδιο και το εκπαιδευτικό υλικό:

Υπάρχει σαφής ανάγκη να υποστηριχθούν οι εκπαιδευτικοί ως προς:

- Την ενίσχυση της αυτοπεποίθησης στην παροχή επαγγελματικής καθοδήγησης
- Τη διεύρυνση του ρεπερτορίου τους σε διαδραστικές μεθόδους εμπλοκής μαθητών/τριών

Το περιεχόμενο του εγχειριδίου θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Παραδείγματα διαδραστικών στρατηγικών στην τάξη
- Έτοιμες προς χρήση δραστηριότητες, παιχνίδια ή πρότυπα
- Τεχνικές ενίσχυσης της αυτοπεποίθησης βασισμένες σε ρεαλιστικά σενάρια
- Επιτυχημένες πρακτικές από χώρες όπως η Βουλγαρία και η Βόρεια Μακεδονία

- Οδηγίες προσαρμογής των μεθόδων για διαφορετικές ομάδες μαθητών/τριών και εκπαιδευτικά πλαίσια

Ενότητα 5: Χρόνος, πόροι και διοικητική υποστήριξη

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q14 - Q17

Q14. Χρησιμοποιώ αποτελεσματικές στρατηγικές για την παροχή υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού σε μαθητές και μαθήτριες.

Q15. Διαθέτω επαρκή χρόνο για να παρέχω ολοκληρωμένη συμβουλευτική σταδιοδρομίας σε μαθητές και μαθήτριες.

Q16. Διαθέτω επαρκείς πόρους για την παροχή ολοκληρωμένης συμβουλευτικής σταδιοδρομίας.

Q17. Λαμβάνω επαρκή υποστήριξη από τη διοίκηση του σχολείου για τις πρωτοβουλίες επαγγελματικού προσανατολισμού.

Η ενότητα αυτή επικεντρώνεται στις **πρακτικές συνθήκες και τη θεσμική υποστήριξη** που επηρεάζουν την ικανότητα των εκπαιδευτικών να παρέχουν αποτελεσματικά επαγγελματικό προσανατολισμό.

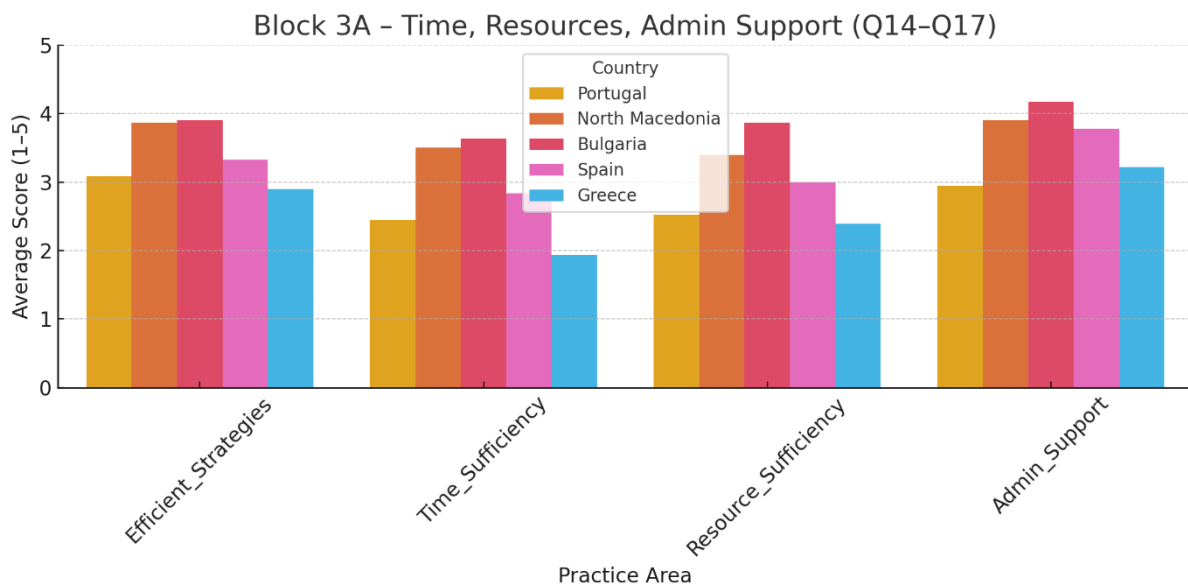
- Έχουν οι εκπαιδευτικοί αρκετό χρόνο στο πρόγραμμά τους για να παρέχουν ουσιαστική καθοδήγηση;
- Έχουν πρόσβαση σε κατάλληλα υλικά, εργαλεία ή πόρους;
- Αισθάνονται ότι υποστηρίζονται από τη σχολική ηγεσία ή τους διοικητικούς υπαλλήλους;
- Είναι οργανωμένες και αποτελεσματικές οι στρατηγικές παράδοσης υπό τους σημερινούς περιορισμούς;

Τα ερωτήματα αυτά αποκαλύπτουν κατά πόσο ο επαγγελματικός προσανατολισμός είναι ρεαλιστικά **ενσωματωμένος στη σχολική ρουτίνα** ή αν συμπιέζεται μεταξύ ανταγωνιστικών προτεραιοτήτων. Το **χάσμα μεταξύ πρόθεσης και ικανότητας**: ακόμη και οι εκπαιδευτικοί με υψηλά κίνητρα και καλή κατάρτιση μπορεί να δυσκολεύονται χωρίς συστηματική υποστήριξη.

Επίσης, αποκαλύπτονται τα σημεία στα οποία απαιτείται **επένδυση ή αλλαγή πολιτικής** - π.χ. στην κατανομή του χρόνου του προσωπικού, στον προϋπολογισμό για πόρους ή στην κατάρτιση των διευθυντών/τριών των σχολείων.

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5)

Χώρα	Αποτελεσματικ ές στρατηγικές (Q14)	Επάρκεια χρόνου (Q15)	Επάρκεια πόρων (Q16)	Διοικητική υποστήριξη (Q17)
Βόρεια Μακεδονία	3.87	3.50	3.40	3.90
Βουλγαρία	3.90	3.63	3.87	4.17
Ισπανία	3.32	2.84	3.00	3.77
Ελλάδα	2.90	1.94	2.39	3.22
Πορτογαλία	3.08	2.44	2.53	2.94
Μέσος όρος	3.41	2.87	3.24	3.60

Χρησιμοποιώ αποτελεσματικές στρατηγικές για την παροχή υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού σε μαθητές και μαθήτριες. (Q14)

- **Η Ισπανία (3,32)** κατέχει μια μεσαία θέση. Πολλοί Ισπανοί εκπαιδευτικοί ανέφεραν ότι προσπαθούν να ενσωματώσουν δομημένες δραστηριότητες επαγγελματικού προσανατολισμού κατά τη διάρκεια των ωρών διδασκαλίας ή να χρησιμοποιούν εθνικές πύλες επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Ωστόσο, ανέφεραν επίσης **ασυνεπή πρόσβαση σε εργαλεία** και διαφορετικά επίπεδα ετοιμότητας μεταξύ του προσωπικού.
- Με τη **Βουλγαρία (3,90)** και τη **Βόρεια Μακεδονία (3,87)** να προηγούνται και την **Πορτογαλία (3,08)** και την **Ελλάδα (2,90)** να ακολουθούν, **η Ισπανία εμφανίζεται ως γέφυρα** μεταξύ των περιβαλλόντων με υψηλότερες και χαμηλότερες επιδόσεις.
- **Μέσος όρος:** Οι εκπαιδευτικοί επιθυμούν περισσότερο δομημένη κατάρτιση και επαναλήψιμες μεθόδους.

Έχω αρκετό χρόνο για να παρέχω ολοκληρωμένη επαγγελματική καθοδήγηση σε μαθητές και μαθήτριες. (Q15)

- **Η Ισπανία (2,84)** βρίσκεται ακριβώς κάτω από το μέσο όρο αυτής της ενότητας. Οι εκπαιδευτικοί ανέφεραν συχνά ότι ενώ η καθοδήγηση αναγνωρίζεται ως σημαντική, ανταγωνίζεται άλλες απαιτήσεις του προγράμματος σπουδών. Πολλοί/ές βασίζονται σε ανεπίσημο χρόνο (π.χ. μεσημεριανά διαλείμματα ή μετά το σχολείο) και δεν διαθέτουν δομημένη κατανομή.
- Τοποθετημένα μεταξύ της **Πορτογαλίας (2,44)** και της **Βόρειας Μακεδονίας (3,50)**, τα αποτελέσματα της Ισπανίας υπογραμμίζουν την ανάγκη για ρητά χρονοδιαγράμματα και θεσμικό σχεδιασμό.
- **Μέσος όρος: 2,87** - η έλλειψη χρόνου παραμένει το μεγαλύτερο εμπόδιο στην εφαρμογή του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Διαθέτω επαρκείς πόρους για την παροχή ολοκληρωμένης επαγγελματικής καθοδήγησης. (Q16)

- **Η Ισπανία (3,00)** βρίσκεται και πάλι στη μέση. Αρκετοί ερωτηθέντες αναφέρθηκαν σε επαρκείς ψηφιακές πλατφόρμες και δημόσια εργαλεία, αλλά παραπονέθηκαν **για την έλλειψη φυσικού υλικού** ή πόρων προσαρμοσμένων σε διαφορετικά επίπεδα μαθητών/τριών.
- Σε σύγκριση με τη **Βουλγαρία (3,87)** και την **Ελλάδα (2,39)**, οι εκπαιδευτικοί της Ισπανίας φαίνεται να είναι **κάπως καλύτερα εξοπλισμένοι**, αλλά σαφώς δεν υποστηρίζονται πλήρως.
- **Μέσος όρος:** Η παροχή πόρων είναι άνιση ακόμη και εντός των χωρών.

Λαμβάνω επαρκή υποστήριξη από τη διοίκηση του σχολείου για πρωτοβουλίες καθοδήγησης. (Q17)

- **Η Ισπανία (3,77)** έχει καλές επιδόσεις. Πολλοί/ές εκπαιδευτικοί σημείωσαν ορατή υποστήριξη από τους/τις διευθυντές/τριες των σχολείων, συντονισμό με τους/τις σχολικούς συμβούλους και αυξανόμενο ενδιαφέρον από την ηγεσία για πιο στρατηγική ενσωμάτωση του θεσμού του επαγγελματικού προσανατολισμού.
 - Αυτό την ευθυγραμμίζει με τη **Βόρεια Μακεδονία (3,90)** και τη **Βουλγαρία (4,17)**, δείχνοντας ότι η Ισπανία βρίσκεται στην κορυφή της κατάταξης όσον αφορά τη διοικητική υποστήριξη.
 - **Μέσος όρος: 3,60** - ισχυρός σε όλες τις χώρες- η ηγετική υποστήριξη υπάρχει και μπορεί να αξιοποιηθεί περαιτέρω.
-

Κύρια ευρήματα ανά δημογραφική ομάδα:

- **Νέοι εκπαιδευτικοί (κάτω των 35 ετών):** Αναφέρουν χαμηλότερες επιδόσεις στις Ερωτήσεις 15/16 - πιθανόν λόγω μεγαλύτερου φόρτου διδασκαλίας ή λιγότερης πρόσβασης σε θεσμικά μέσα.
 - **Έμπειροι εκπαιδευτικοί (15+ έτη προϋπηρεσίας):** Πιο πιθανό να αναφέρουν έλλειψη χρόνου παρά τα υψηλά επίπεδα αυτοαποτελεσματικότητας σε στρατηγικές (Q14).
 - **Γυναίκες εκπαιδευτικοί:** Ελαφρώς υψηλότερες επιδόσεις στην Ερώτηση 17- πιθανώς υποδεικνύοντας μεγαλύτερη ενασχόληση με διοικητικούς ή ηγετικούς ρόλους σε προγράμματα συμβουλευτικής καθοδήγησης.
-

Συμπεράσματα και επιπτώσεις για το εγχειρίδιο και το εκπαιδευτικό υλικό:

Οι εκπαιδευτικοί σε όλες τις χώρες δείχνουν σαφή **προθυμία να παρέχουν επαγγελματικό προσανατολισμό**, αλλά η ικανότητά τους να το πράξουν περιορίζεται από **πρακτικά εμπόδια** - ιδίως από την έλλειψη χρόνου και την άνιση πρόσβαση σε πόρους.

- **Ο χρόνος** είναι η πιο κρίσιμη πρόκληση: Πολλοί/ές εκπαιδευτικοί δυσκολεύονται να εντάξουν την καθοδήγηση στο πρόγραμμά τους και συχνά την αντιμετωπίζουν ως μη προτεραιότητα ή ως επιπλέον καθήκον.

- **Οι πόροι** είναι ασυνεπείς: Ορισμένοι/ες εκπαιδευτικοί έχουν πρόσβαση σε εργαλεία και περιεχόμενο, αλλά πολλοί/ες βασίζονται σε προσωπικές προσπάθειες ή ξεπερασμένο υλικό.
- **Η διοικητική υποστήριξη** είναι γενικά θετική, αλλά ποικίλλει ως προς την αποτελεσματικότητά της - συχνά χαρακτηρίζεται ως αντιδραστική παρά ως προληπτική.
- Οι εκπαιδευτικοί που αισθάνονται **ότι υποστηρίζονται καλύτερα** τείνουν επίσης να αναφέρουν ότι χρησιμοποιούν πιο δομημένες και αποτελεσματικές στρατηγικές καθοδήγησης.

Συνολικά, οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται **όχι μόνο κατάρτιση**, αλλά και **πρακτικά συστήματα και μηχανισμούς υποστήριξης** για να ενσωματώσουν την καθοδήγηση ουσιαστικά στην καθημερινή τους εργασία.

Το περιεχόμενο του εγχειριδίου θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- **Μορφές εξοικονόμησης χρόνου:**
 - Έτοιμες προς χρήση μικρο-ενότητες που χωρούν σε σύντομες ή ακανόνιστες χρονικές περιόδους
 - Παραδείγματα χρονοδιαγραμμάτων που ενσωματώνουν την καθοδήγηση σταδιοδρομίας σε εβδομαδιαία ή μηνιαία σχέδια
- **Προσαρμοσμένο υλικό:**
 - Εκτυπώσιμα υλικά, πρότυπα και σετ δραστηριοτήτων χαμηλού κόστους
 - Σύνδεσμοι με ποιοτικά εργαλεία ανοικτής πρόσβασης και πόρους σταδιοδρομίας ανά χώρα
- **Υποστήριξη δομημένης παροχής:**
 - Βήμα-προς-βήμα οδηγοί για το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή συνεδριών καριέρας
 - Παραδείγματα αποτελεσματικών στρατηγικών και ροών εργασίας από εκπαιδευτικούς σε διαφορετικούς τύπους σχολείων
- **Ενίσχυση της σχολικής ηγεσίας:**
 - Υποδείγματα και λίστες ελέγχου για την ανάπτυξη μιας στρατηγικής καθοδήγησης σε επίπεδο σχολείου
 - Κατευθυντήριες γραμμές για τους/τις διευθυντές/τριες σχετικά με τον τρόπο υποστήριξης του προσωπικού και την κατανομή του χρόνου/των πόρων
- **Διευκόλυνση της ενσωμάτωσης σε όλο το σχολείο:**

- Συμβουλές για τη συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, συμβούλων και διοικητικών στελεχών
- Ιδέες για την ενσωμάτωση της επαγγελματικής καθοδήγησης σε θέματα όπως οι ΤΠΕ, οι γλώσσες ή οι κοινωνικές επιστήμες

Ενότητα 6: Κίνητρα και πεποιθήσεις

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q18-Q20

Q18. Χρειάζομαι πρόσθετη υποστήριξη ή πόρους για να παρέχω αποτελεσματική καθοδήγηση σταδιοδρομίας σε μαθητές και μαθήτριες.

Q19. Πιστεύω ότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός είναι πολύ σημαντικός για τη συνολική ανάπτυξη των μαθητών/τριών.

Q20. Νομίζω ότι τα σχολεία πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού σε μαθητές/τριες.

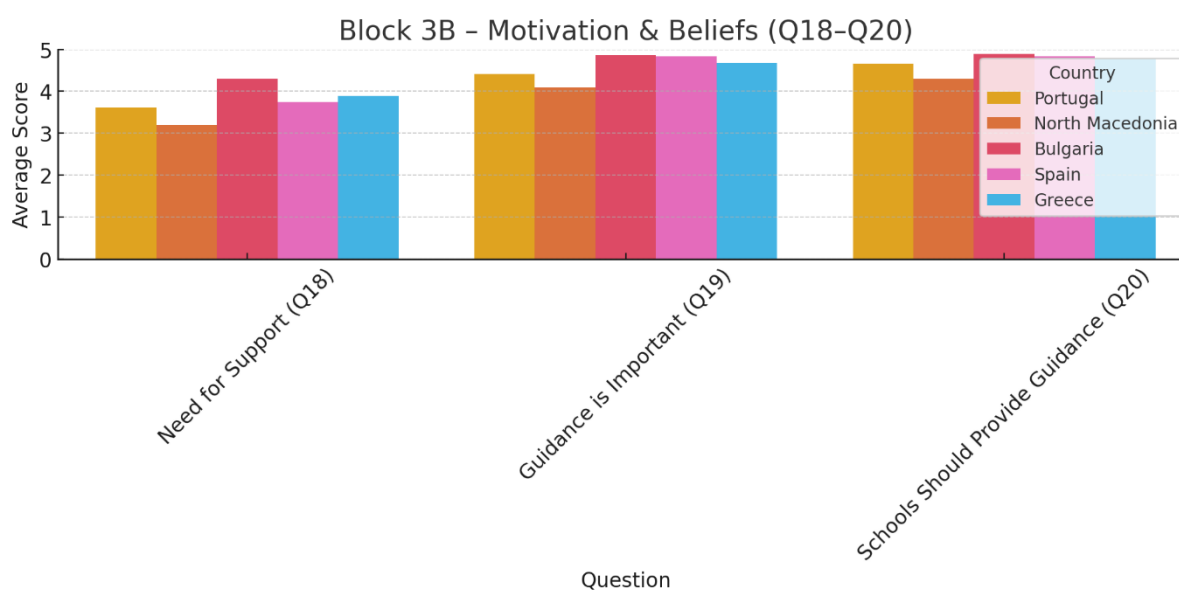
Αυτή η ενότητα εξετάζει **τα εσωτερικά κίνητρα και τις επαγγελματικές πεποιθήσεις** των εκπαιδευτικών σχετικά με τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Καταγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εκπαιδευτικοί **εκτιμούν τον σκοπό του επαγγελματικού προσανατολισμού, αν τον θεωρούν απαραίτητο για την ανάπτυξη των μαθητών/τριών και αν αισθάνονται ότι διαθέτουν πόρους και υποστήριξη** για να τον εφαρμόζουν αποτελεσματικά.

- Αναγνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί τη σημασία του επαγγελματικού προσανατολισμού στην εκπαίδευση;
- Θεωρούν ότι είναι ευθύνη του σχολείου να τον προσφέρει;
- Αισθάνονται ότι υποστηρίζονται επαρκώς ή ζητούν περισσότερα εργαλεία και συνεργασία;

Η κατανόηση αυτών των στάσεων είναι το κλειδί για το σχεδιασμό της κατάρτισης που **ευθυγραμμίζεται με τις αξίες των εκπαιδευτικών** και προσφέρει ουσιαστικά **κίνητρα και θεσμική αναγνώριση**.

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5)

Χώρα	Χρειάζεται πρόσθετη υποστήριξη (Q18)	Η καθοδήγηση είναι σημαντική (Q19)	Τα σχολεία πρέπει να παρέχουν καθοδήγηση (Q20)
Βόρεια Μακεδονία	3.20	4.10	4.30
Βουλγαρία	4.30	4.87	4.90
Ισπανία	3.74	4.84	4.84
Ελλάδα	3.90	4.68	4.77
Πορτογαλία	3.61	4.42	4.67
Μέσος όρος	3.75	4.58	4.70

Χρειάζομαι πρόσθετη υποστήριξη ή πόρους για την παροχή αποτελεσματικού επαγγελματικού προσανατολισμού (Q18)

- Οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί αναφέρουν **μέτρια έως υψηλή ανάγκη για πρόσθετη υποστήριξη**, με τον μέσο όρο των απαντήσεών τους να κυμαίνεται μεταξύ 3,2 και 4,3.

- Αυτό δείχνει ότι ακόμη και στις χώρες όπου οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται ότι διαθέτουν αυτοπεποίθηση και κίνητρα, εξακολουθούν να **στερούνται πρακτικών εργαλείων, χρόνου ή δομημένης υποστήριξης**.
- Οι εκπαιδευτικοί αναφέρουν συστηματικά την ανάγκη για **περισσότερη συνεργασία**, πρόσβαση σε **παραδείγματα και πρότυπα**, καθώς και **δίκτυα συναδέλφων** για συνεχή ανάπτυξη.
- **Μέσος όρος: 3,75** - Οι εκπαιδευτικοί έχουν κίνητρα, αλλά ζητούν σαφώς **περισσότερη συστηματική και πρακτική υποστήριξη** για να εκπληρώσουν το ρόλο τους στην παροχή καθοδήγησης σταδιοδρομίας.

Πιστεύω ότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός είναι πολύ σημαντικός για τη συνολική ανάπτυξη των μαθητών/τριών (Q19)

- Και στις πέντε χώρες, η πεποίθηση αυτή είναι **πολύ ισχυρή**, με μέση βαθμολογία **άνω του 4,1** και σχεδόν ομόφωνη συμφωνία στις ανοιχτού τύπου απαντήσεις.
- Οι εκπαιδευτικοί συνδέουν τον επαγγελματικό προσανατολισμό με **την ενδυνάμωση των μαθητών/τριών, τον μελλοντικό σχεδιασμό και την κοινωνική ένταξη**, ιδίως των μη προνομιούχων ομάδων.
- Αυτή η πεποίθηση είναι **ένας ισχυρός μοχλός** πάνω στον οποίο θα πρέπει να βασίζεται κάθε εκπαίδευση ή εγχειρίδιο.
- **Μέσος όρος: 4,58** - Η επαγγελματική καθοδήγηση θεωρείται απαραίτητη για την ανάπτυξη των μαθητών/τριών — αυτή η θετική αντίληψη αποτελεί ισχυρό κίνητρο για την εφαρμογή της.

Νομίζω ότι τα σχολεία πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού σε μαθητές και μαθήτριες (Q20)

- Οι βαθμολογίες είναι **εξαιρετικά υψηλές** σε όλες τις χώρες, με τους/τις περισσότερους/ες εκπαιδευτικούς να βαθμολογούν αυτό το στοιχείο **πάνω από 4,6**.
- Οι εκπαιδευτικοί θεωρούν τον επαγγελματικό προσανατολισμό ως **κοινή θεσμική ευθύνη** και όχι απλώς ως προαιρετική ή προσωπική πρωτοβουλία.
- Η στάση αυτή ενισχύει την ανάγκη **θεσμοθέτησης της καθοδήγησης** στο πλαίσιο των σχολικών συστημάτων και των δομών ηγεσίας.
- **Μέσος όρος: 4,70** - Υπάρχει σαφής συναίνεση **ότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός πρέπει να ενσωματωθεί στο σχολικό πλαίσιο**, υποστηριζόμενος τόσο σε πολιτικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο.

Κύρια ευρήματα ανά δημογραφική ομάδα:

- **Οι εκπαιδευτικοί στα αστικά σχολεία** τείνουν να συγκεντρώνουν ελαφρώς χαμηλότερη βαθμολογία στην ερώτηση Q18 - ενδεχομένως λόγω της **καλύτερης πρόσβασης σε εργαλεία** και δίκτυα.
- **Οι έμπειροι εκπαιδευτικοί (15+ έτη προϋπηρεσίας)** δείχνουν ελαφρώς χαμηλότερη επείγουσα ανάγκη στην ερώτηση 18, αλλά ίση ή υψηλότερη πίστη στις ερωτήσεις 19 και 20 - **εκτιμούν βαθιά την καθοδήγηση σταδιοδρομίας**, ακόμη και αν έχουν προσαρμοστεί με την πάροδο του χρόνου σε περιορισμένα εργαλεία.
- **Οι γυναίκες εκπαιδευτικοί** επιδεικνύουν σταθερά υψηλότερη πίστη στις ερωτήσεις 19 και 20, γεγονός που ενισχύει την ανάγκη για **μεθόδους καθοδήγησης χωρίς αποκλεισμούς και με επίκεντρο τους/τις μαθητές/τριες**.

Συμπεράσματα και επιπτώσεις για το εγχειρίδιο και το εκπαιδευτικό υλικό:

Υπάρχει μια ισχυρή και συνεπής πεποίθηση μεταξύ των εκπαιδευτικών ότι **ο επαγγελματικός προσανατολισμός έχει σημασία** - για τους/τις μαθητές/τριες, για την ισότητα και για το μέλλον. Αυτό που χρειάζονται τώρα είναι **υποστήριξη για να τον εφαρμόσουν με τον καλύτερο τρόπο**.

Οι εκπαιδευτικοί δεν στερούνται κινήτρων. Αυτό που λείπει είναι:

- Πρακτική υποστήριξη
- Πρόσβαση σε παραδείγματα
- Οργανωμένα συστήματα σε σχολικό επίπεδο

Στην Ενότητα 5, η εστίαση ήταν στα υλικοτεχνικά εμπόδια (χρόνος, πόροι, διοικητική υποστήριξη), οπότε το εγχειρίδιο προτείνει **διαρθρωτικές λύσεις** όπως μικρο-ενότητες, πρότυπα προγραμματισμού και εργαλεία δέσμευσης της ηγεσίας.

Αντίθετα, **η Ενότητα 6** αποκαλύπτει **ισχυρά εσωτερικά κίνητρα** μεταξύ των εκπαιδευτικών - αυτό που χρειάζεται τώρα είναι στρατηγικές που **καλλιεργούν αυτά τα κίνητρα, συνδέουν τις αξίες με την πρακτική** και **διατηρούν τη μακροπρόθεσμη εμπλοκή** μέσω ουσιαστικής δέσμευσης και αναγνώρισης.

Το εγχειρίδιο πρέπει να αναφέρεται σε:

Κίνητρα & αναγνώριση:

- **Αναδείξτε τον κοινωνικό αντίκτυπο** του επαγγελματικού προσανατολισμού - συνδέστε την καθημερινή εργασία στην τάξη με το ευρύτερο μέλλον των μαθητών/τριών και τα αποτελέσματα της ζωής τους.
- Συμπεριλάβετε **μαρτυρίες και αποσπάσματα από πραγματικούς/ές μαθητές/τριες και καθηγητές/τριες** για να ενισχύσετε τη συναισθηματική και κοινωνική σημασία αυτής της εργασίας.
- Προσθέστε στην αρχή του εγχειριδίου **την ενότητα "Γιατί έχει σημασία η καθοδήγηση σταδιοδρομίας"**, ώστε να ενσωματώσετε τις αξίες των εκπαιδευτικών στο όραμα του έργου.

Διατήρηση της εμπλοκής με την πάροδο του χρόνου:

- Παρέχετε ένα **"ημερολόγιο αναστοχασμού εκπαιδευτικών"** ή **ένα φύλλο εργασίας**, όπου οι εκπαιδευτικοί μπορούν να παρακολουθούν τον αντίκτυπό τους και να θέτουν προσωπικούς στόχους κατά τη διάρκεια του έτους.
- Συμπεριλάβετε **δραστηριότητες ελέγχου και αναγνώρισης από ομοτίμους** που μπορούν να διευκολυνθούν εντός των σχολείων για να διατηρηθεί η ενέργεια και η εμπλοκή σε υψηλά επίπεδα.

Επαγγελματική μάθηση με βάση τις αξίες:

- Προσφέρετε **"μίνι αποστολές"** ή **διλήμματα με βάση περιπτώσεις**, όπου οι εκπαιδευτικοί εφαρμόζουν τη δεοντολογική σκέψη και τη λήψη αποφάσεων σε καταστάσεις επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Συμπεριλάβετε **σύντομες ιστορίες μάθησης** που δείχνουν πώς οι πεποιθήσεις επηρεάζουν τα αποτελέσματα των μαθητών/τριών (π.χ. υπέρβαση προκαταλήψεων, υποστήριξη περιθωριοποιημένων νέων).

Πρώθηση της συλλογικής ιδιοκτησίας:

- Εισάγετε **εκστρατείες καθοδήγησης σε επίπεδο σχολείου**, όπου το προσωπικό μοιράζεται την ευθύνη και γιορτάζει μαζί τα ορόσημα των μαθητών/τριών.
- Παρέχετε **ασκήσεις ομαδικής ανάπτυξης** για το προσωπικό του σχολείου που τοποθετούν την καθοδήγηση ως συνεργατικό και όχι απομονωμένο έργο.

Ενότητα 7: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Προκλήσεις

Ερώτηση που αναλύθηκε:

Q21. Κατά τη γνώμη σας, ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζετε στην παροχή αποτελεσματικής επαγγελματικής καθοδήγησης σε μαθητές/τριες;

Πρόκειται για μια **ερώτηση ανοικτού τύπου**, η οποία καλούσε τους/τις εκπαιδευτικούς να περιγράψουν ελεύθερα τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν κατά την παροχή υπηρεσιών/δράσεων επαγγελματικού προσανατολισμού. Οι απαντήσεις επεξεργάστηκαν με **θεματική κωδικοποίηση βάσει λέξεων-κλειδιών**: Πραγματοποιήθηκε θεματική ανάλυση δια μέσου του εντοπισμού **επαναλαμβανόμενων τύπων προκλήσεων** που αναφέρθηκαν σε όλες τις απαντήσεις.

1. Χρονικοί περιορισμοί

- Οι εκπαιδευτικοί αναφέρουν ότι η καθοδήγηση αποτελεί συχνά ένα πρόσθετο βάρος, χωρίς να υπάρχει ειδικός χρόνος στο πρόγραμμά τους.
 - "Απλώς δεν έχουμε αρκετό χρόνο για να το κάνουμε καλά".
 - "Είναι στριμωγμένη ανάμεσα σε άλλα καθήκοντα χωρίς δομή".
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 15

2. Έλλειψη κατάρτισης

- Οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται ανεπαρκώς προετοιμασμένοι και δεν έχουν τις κατάλληλες οδηγίες για το πώς να διεξάγουν δραστηριότητες επαγγελματικού προσανατολισμού.
 - "Κανείς δεν μας εκπαίδευσε πώς να μιλάμε στους μαθητές για τη σταδιοδρομία".
 - "Δεν αισθάνομαι σίγουρος για τη συζήτηση των επαγγελματικών διαδρομών".
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 15

3. Περιορισμένοι πόροι/εργαλεία

- Οι ερωτηθέντες αναφέρουν ότι λείπουν υλικά, εργαλεία, ψηφιακές πλατφόρμες ή ενημερωμένες πληροφορίες για τη σταδιοδρομία.
 - "Δεν έχουμε πρόσβαση σε κατάλληλα υλικά ή πλατφόρμες".
 - "Δημιουργώ τα πάντα από το μηδέν ή τα ψάχνω στο Google".
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 23 (Το πιο συχνό θέμα)

4. Δέσμευση μαθητών/τριών

- Ορισμένοι εκπαιδευτικοί αναφέρουν ότι οι μαθητές/τριες δεν έχουν κίνητρα, ενδιαφέρον ή δεν γνωρίζουν γιατί η συμβουλευτική έχει σημασία.
 - "Οι μαθητές δεν το παίρνουν στα σοβαρά".
 - "Δύσκολο να τους εμπλέξουμε σε μακροπρόθεσμες σκέψεις".
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 8

5. Διοικητική υποστήριξη

- Οι εκπαιδευτικοί αναφέρουν ανεπαρκή υποστήριξη από την ηγεσία ή έλλειψη στρατηγικής σε επίπεδο σχολείου.
 - "Καμία πραγματική υποστήριξη από τη διοίκηση."
 - "Όλα εξαρτώνται από τους εκάστοτε εκπαιδευτικούς".
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 3 (Λιγότερο συχνό θέμα)

6. Πολυπλοκότητα καριέρας και εξωτερικές συνθήκες

- Οι απαντήσεις αναφέρουν **αλλαγές στην αγορά εργασίας, κοινωνική πίεση ή οικονομική αβεβαιότητα** - παράγοντες που δεν ελέγχονται από το σχολείο.
 - "Η αγορά εργασίας αλλάζει πολύ γρήγορα για να καθοδηγήσεις σωστά τους μαθητές".
 - "Ο κόσμος είναι πολύ ασταθής, δεν μπορούμε να προβλέψουμε τίποτα".
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 19

7. Μη κωδικοποιημένες απαντήσεις

Από το σύνολο των 330 περίπου απαντήσεων, 36 (11%) δεν μπορούσαν να ταξινομηθούν με σαφήνεια σε αυτά τα έξι θέματα. Σε αυτά περιλαμβάνονται:

- Πολύ σύντομες/ασαφείς καταχωρήσεις (π.χ. "πάρα πολύ" ή "εξαρτάται")
- Εκτός θέματος ή ασαφείς αναφορές (π.χ. "κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ" ή "όλοι έχουν άποψη")
- Ασαφείς ιδέες χωρίς σαφή εστίαση (π.χ. "είναι πολύπλοκο" χωρίς διευκρινίσεις)

Αυτές διατηρήθηκαν για λόγους διαφάνειας, αλλά αποκλείστηκαν από την ποσοτική ανάλυση λόγω έλλειψης θεματικής σαφήνειας.

Συμπέρασμα

Οι ανοιχτές απαντήσεις σε αυτήν την ενότητα αποκαλύπτουν την καθημερινή πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί όταν προσπαθούν να παρέχουν επαγγελματικό προσανατολισμό - συχνά με περιορισμένο χρόνο, κατάρτιση ή θεσμική υποστήριξη. Ενώ τα ποσοτικά δεδομένα στις προηγούμενες ενότητες έδειξαν γενικά κίνητρα και θετικές στάσεις, αυτές οι ανοιχτού τύπου απαντήσεις καθιστούν σαφές ότι τα κίνητρα από μόνα τους δεν αρκούν.

Οι εκπαιδευτικοί σε όλες τις χώρες είναι αφοσιωμένοι/ες αλλά συναντούν περιορισμούς. Κάνουν ό,τι καλύτερο μπορούν μέσα σε συστήματα που συχνά δεν διαθέτουν τη δομή, τα υλικά και τη στρατηγική υποστήριξη που απαιτούνται για την ουσιαστική και βιώσιμη εφαρμογή του επαγγελματικού προσανατολισμού.

Η πιο συχνά αναφερόμενη πρόκληση ήταν η έλλειψη πόρων, ακολουθούμενη από την ανεπαρκή κατάρτιση και τους χρονικούς περιορισμούς - όλα αυτά αποτελούν πρακτικά εμπόδια που μπορούν να επηρεάσουν άμεσα την ποιότητα, τη συνέπεια και την εμπέλεια των δραστηριοτήτων καθοδήγησης της σταδιοδρομίας. Επιπλέον, ένας σημαντικός αριθμός εκπαιδευτικών αναφέρθηκε σε εξωτερικές συνθήκες, όπως οι ταχέως μεταβαλλόμενες συνθήκες στην αγορά εργασίας και οι κοινωνικές προσδοκίες, υποδεικνύοντας την ανάγκη για υποστήριξη που υπερβαίνει την αίθουσα διδασκαλίας.

Μέσα από αυτήν την ενότητα υπογραμμίζεται ότι, για να είναι αποτελεσματική η επαγγελματική καθοδήγηση, τα σχολεία και τα προγράμματα κατάρτισης πρέπει να την αντιμετωπίζουν όχι ως μια «πρόσθετη» δραστηριότητα, αλλά ως μια στρατηγική διαδικασία που απαιτεί επαρκείς πόρους και συνεργατική υλοποίηση.

Τα ευρήματα αυτά τονίζουν τη σημασία της διασφάλισης ότι το εγχειρίδιο και τα εργαλεία κατάρτισης πρέπει να είναι:

- Πρακτικά
- Εύκολα στην εφαρμογή
- Ανταποκρινόμενα στις πραγματικές ανάγκες των εκπαιδευτικών
- Και προσαρμόσιμα σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο

Ενότητα 8: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Προτάσεις

Ερώτηση που αναλύθηκε:

Q22. Ποιες προτάσεις έχετε για τη βελτίωση των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού στο σχολείο σας;

Πρόκειται για μια ερώτηση ανοικτού τύπου που καλούσε τους/τις εκπαιδευτικούς να προτείνουν ελεύθερα πώς θα μπορούσαν να βελτιωθούν οι υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού στα σχολεία τους.

Όλες οι απαντήσεις εξετάστηκαν μέσω θεματικής κωδικοποίησης με βάση λέξεις-κλειδιά, κατά την οποία κάθε απάντηση κατηγοριοποιήθηκε σύμφωνα με την κεντρική ιδέα της. Πολλαπλές θεματικές ενότητες μπορούσαν να εφαρμοστούν σε μία απάντηση.

Κωδικοποιήθηκαν μόνο σαφείς, εφαρμόσιμες προτάσεις - οι ασαφείς ή μη κατατοπιστικές απαντήσεις (π.χ. "δεν γνωρίζω", "κανένα σχόλιο") αποκλείστηκαν.

1. Πρακτικά εργαλεία και υλικά

- Προτάσεις για έτοιμο υλικό, πρότυπα, σχέδια μαθήματος ή ψηφιακές πλατφόρμες για την υποστήριξη της παροχής καθοδήγησης σταδιοδρομίας.
 - *"Παρέχετε επίσημους πόρους και εργαλεία - πρέπει να ψάχνω ή να δημιουργώ τα πάντα μόνος μου".*
 - *"Ένα δομημένο εγχειρίδιο θα μας βοηθούσε να ξέρουμε πώς να ξεκινήσουμε."*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 8

2. Εκπαίδευση και ανάπτυξη ικανοτήτων

- Προσκλήσεις για σεμινάρια, επιμόρφωση ή ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης για τη βελτίωση της ετοιμότητας των εκπαιδευτικών.
 - *"Χρειαζόμαστε επίσημη εκπαίδευση για να καταλάβουμε τι πρέπει να κάνουμε".*
 - *"Οργανώστε εργαστήρια - δεν μας το έχουν διδάξει ποτέ αυτό".*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 22

3. Αφιερωμένο προσωπικό ή σύμβουλοι σταδιοδρομίας

- Συστάσεις για το διορισμό ενός επαγγελματία ειδικού για την επαγγελματική σταδιοδρομία, ο οποίος ηγείται και συντονίζει τις υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού.
 - *"Θα έπρεπε να υπάρχει ένας σχολικός σύμβουλος αφιερωμένος σε θέματα σταδιοδρομίας".*
 - *"Να υπάρχει ειδικός ρόλος - δεν είναι κάθε εκπαιδευτικός εκπαιδευμένος γι' αυτό".*

- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 13

4. Έκθεση στον πραγματικό κόσμο

- Προτάσεις για την αύξηση της επαφής των μαθητών/τριών με την αγορά εργασίας: επισκέψεις σε χώρους εργασίας, επαγγελματικές ομιλίες ή πρακτική άσκηση.
 - *"Περισσότερες επισκέψεις σε εταιρείες ή σε πραγματικούς χώρους εργασίας".*
 - *"Πρόσκληση επαγγελματιών να μιλήσουν για τη δουλειά τους."*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 17

5. Ηγεσία και συντονισμός

- Ιδέες για τη βελτίωση της διοικητικής υποστήριξης, του σχολικού σχεδιασμού και της οργανωτικής δομής.
 - *"Χρειαζόμαστε σαφή σχεδιασμό και στόχους από το σχολείο".*
 - *"Ο καλύτερος συντονισμός με τη διοίκηση θα βοηθούσε".*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 4

6. Μαθητοκεντρικές προσεγγίσεις

- Οι προτάσεις επικεντρώθηκαν στην καλύτερη εμπλοκή των μαθητών/τριών, στην εξατομίκευση της καθοδήγησης ή στην προσαρμογή στα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών/τριών.
 - *"Κάντε τις δραστηριότητες πιο σχετικές με αυτά που πραγματικά ενδιαφέρουν τους μαθητές".*
 - *"Χρειαζόμαστε τρόπους να τους παρακινήσουμε - όχι απλώς να παρουσιάσουμε πληροφορίες".*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 26 (Το πιο συχνό θέμα)

7. Μη κωδικοποιημένες απαντήσεις

Από το σύνολο των 145 απαντήσεων, 55 (37,9%) δεν μπορούσαν να ταξινομηθούν σαφώς σε κανένα από τα έξι κύρια θέματα. Σε αυτά περιλαμβάνονται:

- Πολύ σύντομες ή ασαφείς καταχωρήσεις
 - *"Πάρα πολλά"*
 - *"Εξαρτάται"*

- Εκτός θέματος ή διφορούμενες αναφορές
 - "Κάνω ό,τι καλύτερο μπορώ"
 - "Ο καθένας έχει τη γνώμη του"
- Ασαφείς ιδέες χωρίς σαφή εστίαση στη βελτίωση
 - "Είναι πολύπλοκο"
 - "Πρέπει να δοκιμάσουμε περισσότερα"

Οι απαντήσεις αυτές διατηρήθηκαν για λόγους διαφάνειας, αλλά αποκλείστηκαν από τη θεματική κωδικοποίηση λόγω της απουσίας συγκεκριμένου, αξιοποιήσιμου περιεχομένου. Το γεγονός αυτό υπογραμμίζει την ανάγκη για σαφέστερη διαμόρφωση των ανοικτών ερωτήσεων ή για περισσότερη υποστήριξη των εκπαιδευτικών ώστε να εκφράσουν συγκεκριμένες ιδέες.

Συμπέρασμα

Οι απαντήσεις ανοικτού τύπου σε αυτήν την ενότητα προσφέρουν μια πολύτιμη εικόνα σε σχέση με το τι πιστεύουν οι εκπαιδευτικοί **ότι χρειάζεται επείγοντως να γίνει** για να βελτιωθεί ο επαγγελματικός προσανατολισμός στα σχολεία. Οι προτάσεις τους δεν είναι αφηρημένες - είναι **συγκεκριμένες, εφαρμόσιμες και βασισμένες στην καθημερινή πραγματικότητα**.

Οι εκπαιδευτικοί ζητούν σαφώς:

- **Περισσότερες ευκαιρίες κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων**, ιδίως εκείνες που παρέχουν σαφήνεια και αυτοπεποίθηση στην παροχή επαγγελματικής καθοδήγησης.
- **Συγκεκριμένα εργαλεία και υλικά** για εξοικονόμηση χρόνου και μείωση του φόρτου της δημιουργίας των πάντων από το μηδέν.
- **Μαθητοκεντρικές και ελκυστικές προσεγγίσεις**, δίνοντας έμφαση στην ανάγκη να καταστεί ο επαγγελματικός προσανατολισμός σχετικός και παρακινητικός για τους/τις μαθητές/τριες.
- **Αυξημένη έκθεση σε επαγγέλματα του πραγματικού κόσμου**, η οποία συμβάλλει στη γεφύρωση της μάθησης στην τάξη με μελλοντικές ευκαιρίες.
- Και σε πολλές περιπτώσεις, η **θεσμική παρουσία ενός εξειδικευμένου επαγγελματία επαγγελματικού προσανατολισμού**, σηματοδοτώντας ότι η εκπαίδευση σταδιοδρομίας χρειάζεται περισσότερη δομή και συνέχεια.

Ο όγκος των απαντήσεων που ζητούν κατάρτιση, εργαλεία υποστήριξης και συνδέσεις με τον πραγματικό κόσμο δείχνει ότι οι εκπαιδευτικοί **γνωρίζουν τι λείπει** - και είναι έτοιμοι/ες να δράσουν αν τους δοθεί η κατάλληλη υποστήριξη.

Παρά το γεγονός ότι υπήρξε ένα ποσοστό ασαφών ή ελλιπών απαντήσεων (σχεδόν 38%), το συνολικό μήνυμα είναι σαφές: **οι εκπαιδευτικοί είναι αφοσιωμένοι και θέλουν ο επαγγελματικός προσανατολισμός να είναι πιο πρακτικός, μαθητοκεντρικός και θεσμικά αναγνωρισμένος.**

Ενότητα 9: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Καλές πρακτικές

Ερώτηση που αναλύθηκε:

Q23. Ποιες καλές πρακτικές έχετε εφαρμόσει (ή έχετε δει να εφαρμόζονται) σχετικά με τον επαγγελματικό προσανατολισμό στο σχολείο σας;

Αυτή ήταν μια ερώτηση ανοικτού τύπου που καλούσε τους/τις εκπαιδευτικούς να μοιραστούν παραδείγματα αποτελεσματικών πρακτικών που έχουν χρησιμοποιήσει ή παρατηρήσει προσωπικά στον επαγγελματικό προσανατολισμό.

Όλες οι απαντήσεις εξετάστηκαν με τη χρήση **θεματικής κωδικοποίησης βάσει λέξεων-κλειδιών**, κατά την οποία κάθε σαφής και σχετική απάντηση κατηγοριοποιήθηκε σύμφωνα με το βασικό της θέμα. Οι απαντήσεις μπορούσαν να καταταγούν σε πολλαπλές κατηγορίες.

Κωδικοποιήθηκαν μόνο **συγκεκριμένα, εφαρμόσιμα παραδείγματα**. Οι σύντομες, ασαφείς ή άσχετες καταχωρίσεις αποκλείστηκαν.

1. Εκθέσεις καριέρας και εκδηλώσεις

- Διοργάνωση ημερών καριέρας, εκθέσεων ή εκδηλώσεων σε σχολικό ή περιφερειακό επίπεδο για την παρουσίαση διαφορετικών επαγγελμαμάτων σε μαθητές και μαθήτριες.
 - "Είχαμε μια ημέρα καριέρας με εκπροσώπους από διάφορους τομείς".
 - "Συμμετείχαμε σε μια εθνική έκθεση όπου οι μαθητές εξερεύνησαν τις επιλογές σπουδών."
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 7

2. Συζητήσεις καθοδήγησης και επαγγελματικού προσανατολισμού

- Διευκόλυνση συνομιλιών μεταξύ ατόμων ή μικρών ομάδων για την υποστήριξη της σκέψης των μαθητών/τριών σχετικά με τα μελλοντικά τους σχέδια.
 - *"Οργανώνω τακτικές συνεδρίες όπου οι μαθητές μπορούν να μιλήσουν για τα ενδιαφέροντά τους".*
 - *"Έχουμε ατομικές συναντήσεις πριν από σημαντικές σχολικές μεταβάσεις."*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 8

3. Εξωτερική συνεργασία

- Προσέλκυση επαγγελματιών, εργοδοτών ή αποφοίτων για να μοιραστούν εμπειρίες ή να δώσουν πραγματικές προοπτικές.
 - *"Πρώην μαθητές επιστρέφουν για να μιλήσουν για την καριέρα τους".*
 - *"Προσκαλέσαμε έναν τοπικό επιχειρηματία να εξηγήσει πώς ξεκίνησε την επιχείρησή του."*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 7

4. Εργαστήρια και επισκέψεις

- Επισκέψεις σε επιχειρήσεις, πανεπιστήμια ή άλλα ιδρύματα - ή πρόσκληση σε αυτά για τη διοργάνωση πρακτικών εργαστηρίων.
 - *"Επισκεφτήκαμε ένα τοπικό στούντιο μέσω ενημέρωσης και οι μαθητές μπορούσαν να κάνουν ερωτήσεις στο προσωπικό".*
 - *"Ο καθηγητής πληροφορικής οργάνωσε μια εκδρομή σε ένα εργαστήριο ρομποτικής."*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 18 (Το πιο συχνό θέμα)

5. Ψηφιακά εργαλεία και πλατφόρμες

- Χρήση διαδικτυακών εργαλείων, κουίζ σταδιοδρομίας, ψηφιακών πλατφορμών προσανατολισμού ή πολυμέσων για την υποστήριξη της καθοδήγησης.
 - *"Οι μαθητές συμπλήρωσαν ένα διαδικτυακό τεστ αυτοαξιολόγησης και έλαβαν ανατροφοδότηση."*
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 1 (Λιγότερο συχνό θέμα)
 - *📌 Πολύ λίγες απαντήσεις αναφέρθηκαν σε ψηφιακά εργαλεία - αυτό υποδηλώνει μια σημαντική ευκαιρία για κατάρτιση και ανάπτυξη πόρων σε αυτόν τον τομέα.*

6. Διαθεματική ενσωμάτωση

- Ενσωμάτωση στοιχείων καθοδήγησης σε άλλα ακαδημαϊκά μαθήματα, όπως οι ΤΠΕ, τα μαθήματα της γλώσσας ή η διαδικασία μάθησης βάσει εργασίας (project).
 - "Οι μαθητές δημιούργησαν ένα μελλοντικό επαγγελματικό προφίλ στο πλαίσιο ενός προγράμματος ψηφιακού γραμματισμού".
- Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 1
 - 📌 Η πρακτική αυτή υπάρχει αλλά σπάνια αναφέρεται - αναδεικνύοντας ανεκμετάλλευτες δυνατότητες για την ευρύτερη ενσωμάτωση του επαγγελματικού προσανατολισμού στο πρόγραμμα μαθημάτων.

7. Μη κωδικοποιημένες απαντήσεις

Από το σύνολο των 151 απαντήσεων, οι **109 (72,2%)** δεν μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν με σαφήνεια σε κανένα από τα έξι κύρια θέματα. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται:

- **Πολύ σύντομες ή μη περιγραφικές καταχωρήσεις**
 - "Καμία"
 - "2.0"
- **Αόριστες δηλώσεις χωρίς περιεχόμενο**
 - "Ναι, κάναμε κάτι"
 - "Νομίζω ότι πήγε καλά"
- **Εκτός θέματος ή ασαφείς παρατηρήσεις**
 - "Δύσκολο να πω"
 - "Απλά προσπαθήστε να βοηθήσετε"

Αυτές αποκλείστηκαν από τη θεματική ανάλυση λόγω έλλειψης αξιοποιήσιμου περιεχομένου. Ο μεγάλος αριθμός υποδηλώνει την ανάγκη για σαφέστερη διαμόρφωση των ερωτήσεων ή περισσότερη καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο ανταλλαγής πρακτικών παραδειγμάτων.

Συμπέρασμα

Αυτή η ενότητα υπογραμμίζει ότι οι εκπαιδευτικοί πειραματίζονται ήδη με ουσιαστικές πρακτικές επαγγελματικού προσανατολισμού, ακόμη και ελλείψει επίσημης οργάνωσης/θεσμοθέτησης. Παρόλο που ορισμένες ιδέες είναι ακόμη υπό διαμόρφωση ή εφαρμόζονται με ασυνέπεια, ξεχωρίζουν αρκετά βασικά θέματα - συμπεριλαμβανομένων

των επισκέψεων, των εκδηλώσεων, της ανάγκης καθοδήγησης και της συνεργασίας με επαγγελματίες.

Τα πιο συνηθισμένα παραδείγματα περιλαμβάνουν έκθεση στον πραγματικό κόσμο, μέσω επισκέψεων σε χώρους εργασίας και πρακτικών δραστηριοτήτων. Οι εκπαιδευτικοί επιδιώκουν σαφώς να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ του σχολείου και της αγοράς εργασίας, δημιουργώντας αυθεντικές εμπειρίες σταδιοδρομίας για τους μαθητές και τις μαθήτριες.

Άλλες ισχυρές πρακτικές περιλαμβάνουν συζητήσεις με μέντορες και ημέρες καριέρας, οι οποίες βοηθούν τους/τις μαθητές/τριες να αποκτήσουν αυτογνωσία και να εξερευνήσουν μελλοντικές διαδρομές με δομημένο αλλά υποστηρικτικό τρόπο.

Ωστόσο, δύο τομείς - τα ψηφιακά εργαλεία και η διαθεματική ενσωμάτωση - αναφέρθηκαν ελάχιστα. Αυτό αντικατοπτρίζει τις χαμένες ευκαιρίες να ενσωματωθεί η καθοδήγηση πιο συστηματικά στη σχολική ρουτίνα ή να αξιοποιηθούν οι προσβάσιμοι διαδικτυακοί πόροι.

Το υψηλό ποσοστό των μη κωδικοποιημένων απαντήσεων (72,2%) υποδηλώνει επίσης ότι πολλοί/ές εκπαιδευτικοί:

- δυσκολεύτηκαν να θυμηθούν ή να ορίσουν μια καλή πρακτική,
- ή μπορεί να μην αναγνωρίζουν κάποιες από τις άτυπες ενέργειές τους ως έγκυρες μορφές καθοδήγησης σταδιοδρομίας.

Αυτό υποδηλώνει την ανάγκη για :

- μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με το τι συνιστά αποτελεσματική πρακτική,
- και παροχή σαφών παραδειγμάτων και έμπνευσης μέσω της επιμόρφωσης ή των εγχειριδίων.

Συμπέρασμα

Και στις πέντε χώρες, τα στοιχεία δείχνουν ότι **οι εκπαιδευτικοί επενδύουν σημαντικά** στη μελλοντική επιτυχία των μαθητών/τριών τους και αναγνωρίζουν την αξία της επαγγελματικής καθοδήγησης από νεαρή ηλικία. Τη θεωρούν όχι ως προαιρετική προσθήκη, αλλά ως απαραίτητο μέρος της ολιστικής εκπαίδευσης. Ωστόσο, **διαρθρωτικά και συστημικά εμπόδια** τους εμποδίζουν να παρέχουν καθοδήγηση με συνέπεια και αποτελεσματικότητα.

Βασικές προκλήσεις:

- Η **έλλειψη χρόνου** είναι το πιο συχνά αναφερόμενο εμπόδιο. Η καθοδήγηση συχνά στριμώχνεται ανάμεσα σε ανταγωνιστικές ακαδημαϊκές απαιτήσεις, χωρίς να αναγνωρίζεται επίσημα ή να προγραμματίζεται χρονικά.
- Πολλοί/ές εκπαιδευτικοί αισθάνονται **ανεπαρκώς καταρτισμένοι/ες** τόσο σε σχέση με τις τάσεις της αγοράς εργασίας όσο και με τα εργαλεία καθοδήγησης. Εκφράζουν δισταγμό όταν πρόκειται να συμβουλευθούν μαθητές και μαθήτριες για πρακτικές διαδρομές ή να χρησιμοποιήσουν ψηφιακές πλατφόρμες.
- Υπάρχει **απουσία δομημένης υποστήριξης**. Οι προσπάθειες καθοδήγησης συχνά εξαρτώνται από την προσωπική πρωτοβουλία των εκπαιδευτικών και όχι από συντονισμένες σχολικές/εκπαιδευτικές στρατηγικές.

Δυνατά σημεία:

- Οι εκπαιδευτικοί σημειώνουν υψηλή βαθμολογία στα **κίνητρα και τη συναισθηματική εμπλοκή**.
- Πολλοί/ές ασχολούνται ήδη με **ανεπίσημες πρακτικές**, όπως η καθοδήγηση, η συζήτηση με μαθητές και μαθήτριες για τα ενδιαφέροντά τους ή η οργάνωση μικρών δραστηριοτήτων.
- Είναι ανοιχτοί/ές **στη συνεργασία και την επιμόρφωση**, ιδίως εάν η υποστήριξη είναι πρακτική και εύκολη στην εφαρμογή.

Διαπιστώσεις:

- Οι εκπαιδευτικοί είναι **κρίσιμοι μεσάζοντες** - γεφυρώνουν τη θεσμική καθοδήγηση με την καθημερινή επαφή με τους/τις μαθητές/τριες.
- Η απογοήτευσή τους προέρχεται από το γεγονός **ότι τους ζητείται να υποστηρίξουν κάτι σημαντικό χωρίς να τους δίνονται τα κατάλληλα εργαλεία**.

Τι χρειάζεται:

- Χρονικά αποδοτικοί **πόροι plug-and-play**
- **Ενότητες κατάρτισης** που ενσωματώνονται εύκολα σε προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού
- **Πλατφόρμες ανταλλαγής επιτυχημένων πρακτικών** μεταξύ εκπαιδευτικών
- Θεσμική **αναγνώριση της καθοδήγησης ως βασικής εργασίας** και όχι ως πρόσθετου βάρους

Οι εκπαιδευτικοί είναι πρόθυμοι/ες να συνεισφέρουν, αλλά χρειάζονται διαρθρωτική, πρακτική και συναισθηματική υποστήριξη. Τα εγχειρίδια και τα εργαλεία πρέπει να

σχεδιασθούν για να τους/τις συναντήσουν εκεί που βρίσκονται: καταβεβλημένοι/ες, με ελλιπείς πόρους, αλλά βαθιά αφοσιωμένοι/ες.

Μαθητές/τριες

Ενότητα 1: Αυτογνωσία & Καριέρα

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q1-Q5

Q1. Γνωρίζω καλά τα ενδιαφέροντά μου και πώς αυτά σχετίζονται με τις επαγγελματικές μου επιλογές.

Q2. Μπορώ να συνδέσω/αντιστοιχίσω συγκεκριμένες σπουδές με συγκεκριμένα επαγγέλματα.

Q3. Γνωρίζω τις προσωπικές μου ικανότητες και τα δυνατά μου σημεία.

Q4. Γνωρίζω τις αξίες μου (π.χ. εργασιακή σταθερότητα, υψηλές αποδοχές, ευκαιρίες εξέλιξης, ελεύθερος χρόνος κ.λπ.) και πώς αυτές ταιριάζουν με τις επαγγελματικές επιλογές.

Q5. Εξερευνώ ενεργά διάφορες επιλογές σταδιοδρομίας που με ενδιαφέρουν.

Αυτή η ενότητα αξιολογεί τη θεμελιώδη αυτογνωσία των μαθητών/τριών όσον αφορά την ετοιμότητα σταδιοδρομίας. Αποκαλύπτει:

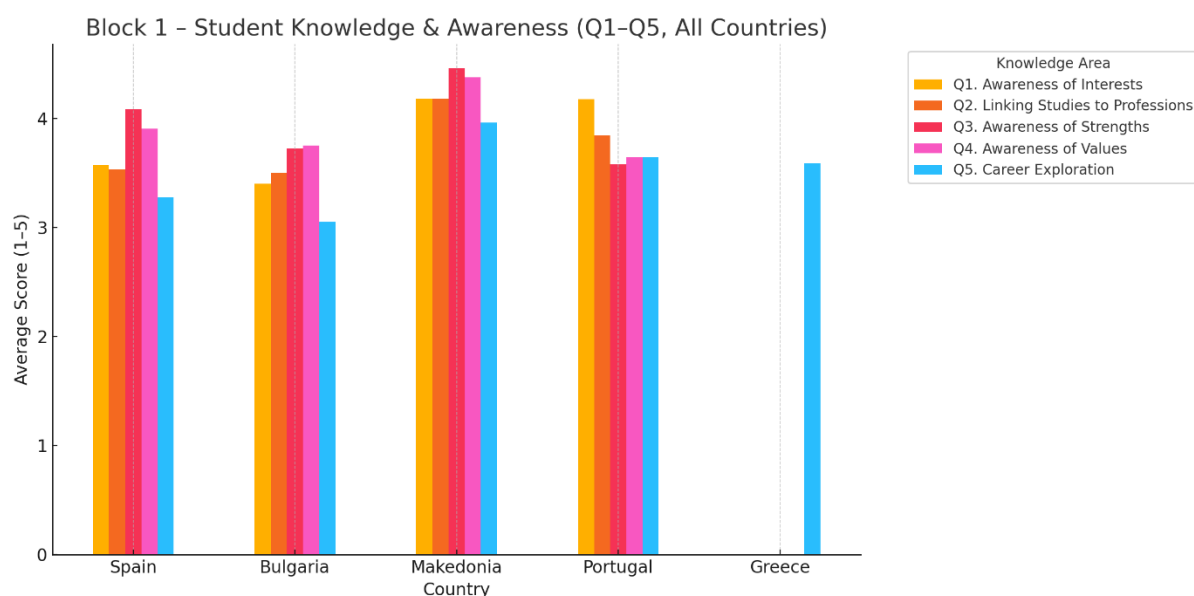
- Πόσο καλά γνωρίζουν οι μαθητές/τριες τον εαυτό τους
- Κατά πόσον μπορούν να συνδέσουν με τεκμηριωμένη πληροφόρηση τα προσωπικά χαρακτηριστικά με τις μελλοντικές θέσεις εργασίας
- Το κίνητρο και την πρωτοβουλία τους να διερευνήσουν μελλοντικές ευκαιρίες

Αυτή η διορατικότητα είναι ζωτικής σημασίας για το σχεδιασμό εργαλείων καθοδήγησης που ξεκινούν από εκεί που βρίσκονται οι μαθητές/τριες και όχι από εκεί που υποθέτουμε ότι βρίσκονται.

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5)

Χώρα	Q1: Ενδιαφέρον τα	Q2: Σπουδές- Επαγγέλμα τα	Q3: Δυνατά σημεία	Q4: Αξίες	Q5: Εξερεύνηση
Ισπανία	3.58	3.53	4.08	3.90	3.27

Βουλγαρία	3.40	3.50	3.73	3.75	3.05
Βόρεια Μακεδονία	4.18	4.18	4.46	4.38	3.96
Πορτογαλία	4.18	3.84	3.58	3.64	3.64
Ελλάδα	3.59	3.60	3.83	3.56	3.29
Μέσος όρος	3.79	3.73	3.94	3.85	3.44

Q1. Επίγνωση των ενδιαφερόντων

"Γνωρίζω καλά τα ενδιαφέροντά μου και πώς αυτά σχετίζονται με τις επαγγελματικές μου επιλογές".

- Οι υψηλές βαθμολογίες (π.χ. Βόρεια Μακεδονία, Πορτογαλία) υποδηλώνουν υψηλά επίπεδα αναστοχασμού εκ μέρους των μαθητών/τριών και έκθεση σε εργαλεία όπως ερωτηματολόγια/κλίμακες προσωπικότητας ή ενδιαφερόντων.
- Χαμηλότερες βαθμολογίες (Βουλγαρία) μπορεί να υποδηλώνουν έλλειψη δομημένου χρόνου για προβληματισμό στο πρόγραμμα σπουδών.

- **Επιπτώσεις:** Οι μαθητές/τριες χρειάζονται χρόνο και πλαίσια για να διερευνήσουν τι τους αρέσει να κάνουν και πώς αυτό συνδέεται με τους επαγγελματικούς ρόλους.

Q2. Σύνδεση των σπουδών με τα επαγγέλματα

"Μπορώ να συνδέσω/αντιστοιχίσω συγκεκριμένες σπουδές με συγκεκριμένα επαγγέλματα."

- Ισχυρά αποτελέσματα στη Βόρεια Μακεδονία και την Πορτογαλία υποδηλώνουν ότι οι δραστηριότητες επαγγελματικού προσανατολισμού ενδέχεται να περιλαμβάνουν ασκήσεις χαρτογράφησης σταδιοδρομίας ή διερεύνησης επαγγελματικών διαδρομών.
- Μέτριες επιδόσεις (στην Ισπανία , στην Ελλάδα , στην Βουλγαρία) υποδηλώνουν ότι πολλοί μαθητές δυσκολεύονται να κατανοήσουν τις **πραγματικές συνέπειες των σπουδών τους**.
- **Επιπτώσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να περιλαμβάνουν σαφή, οπτικά παραδείγματα των διαδρομών από την εκπαίδευση στην επαγγελματική σταδιοδρομία (π.χ. διαγράμματα ροής, μελέτες περιπτώσεων).

Q3. Συνειδητοποίηση των δυνατών σημείων

"Γνωρίζω τις προσωπικές μου ικανότητες και δυνάμεις".

- Οι υψηλές συνολικές βαθμολογίες (ιδίως στην Βόρεια Μακεδονία και στην Ισπανία) σημαίνουν ότι οι μαθητές/τριες αισθάνονται αυτοπεποίθηση στο να κατονομάζουν αυτό στο οποίο είναι καλοί/ές.
- Ωστόσο, η επίγνωση των δυνατών σημείων δεν εγγυάται ότι γνωρίζουν **πώς αυτά τα δυνατά σημεία ταιριάζουν με τις θέσεις εργασίας**.
- **Επιπτώσεις:** Τα εργαλεία σταδιοδρομίας θα πρέπει να βοηθούν στη σύνδεση προσωπικών χαρακτηριστικών (όπως η δημιουργικότητα, η επικοινωνία) με παραδείγματα ρόλων.

Q4. Συνειδητοποίηση των αξιών

"Γνωρίζω τις αξίες μου (π.χ. εργασιακή σταθερότητα, υψηλές αποδοχές, ευκαιρίες εξέλιξης, ελεύθερος χρόνος κ.λπ.) και πώς αυτές ταιριάζουν με τις επιλογές σταδιοδρομίας."

- Οι μαθητές/τριες γενικά τα πάνε καλά σε αυτήν την ερώτηση (ΜΟ σε όλες τις χώρες: 3,56+), δείχνοντας ότι αρχίζουν να σκέφτονται πέρα από τις αμοιβές και την ποιότητα ζωής, τις αξίες κ.λπ.

- Ελαφρώς χαμηλότερα αποτελέσματα στην Ελλάδα^{🇬🇷} και την Πορτογαλία^{🇵🇹}, κάτι που ενδέχεται να αντικατοπτρίζει περιορισμένη έκθεση σε πλαίσια λήψης αποφάσεων με βάση τις αξίες.
- **Σύσταση:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να καθοδηγούν τους/τις μαθητές/τριες να δίνουν προτεραιότητα στις **προσωπικές τους αξίες** κατά την αξιολόγηση επαγγελματίων (π.χ. ισορροπία προσωπικής ζωής και εργασίας έναντι εισοδήματος).

Q5. Διερεύνηση επιλογών σταδιοδρομίας

"Εξερευνώ ενεργά διάφορες επιλογές σταδιοδρομίας που με ενδιαφέρουν".

- Αυτή είναι σταθερά η **ερώτηση με τη χαμηλότερη βαθμολογία**.
- Η Βόρεια Μακεδονία προηγείται και εδώ σε σχέση με τις άλλες χώρες, υποδηλώνοντας ότι υπάρχουν δομημένες ευκαιρίες (π.χ., πρακτική άσκηση, επαγγελματικές εκθέσεις).
- Η Βουλγαρία και η Ισπανία αναφέρουν τα χαμηλότερα επίπεδα διερεύνησης, πιθανώς λόγω των λιγότερων πρωτοβουλιών που αναλαμβάνονται από τα σχολεία.
- **Σύσταση:** Τα σχολεία χρειάζεται να προσφέρουν σε μαθητές/τριες ευκαιρίες ενεργούς έκθεσης — όχι μόνο πληροφορίες: πραγματικά έργα, επισκέψεις σε χώρους εργασίας, προγράμματα καθοδήγησης.

Περίληψη:

- Οι μαθητές/τριες **γνωρίζουν** αρκετά καλά **τον εαυτό τους** (ενδιαφέροντα, δυνάμεις, αξίες).
- Το μεγαλύτερο **αναπτυξιακό κενό** εντοπίζεται *στη δράση* - στη μετατροπή αυτής της αυτογνωσίας σε βήματα προς τα εμπρός.
- Το εγχειρίδιο πρέπει να τους/τις βοηθήσει να **συνδέσουν τα σημεία**: από τη *γνώση* → *στο σχεδιασμό* → *στην προσπάθεια*.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

Οι μαθητές/τριες επιδεικνύουν υψηλή εσωτερική αυτογνωσία (αξίες, ενδιαφέροντα, δυνάμεις), αλλά δυσκολεύονται όταν πρόκειται να τη μετατρέψουν σε δράση.

Το εγχειρίδιο θα πρέπει να:

- Περιλαμβάνει διαδραστικά εργαλεία που βοηθούν τους/τις μαθητές/τριες να συνδέσουν τα ενδιαφέροντά τους με πραγματικές θέσεις εργασίας.
- Προσφέρει καθοδηγούμενες δραστηριότητες που ενισχύουν τη διερεύνηση της σταδιοδρομίας (π.χ. σύντομης διάρκειας πρακτική άσκηση, συνεντεύξεις με επαγγελματίες).
- Αντιμετώπιση του "χάσματος δράσης": γέφυρα μεταξύ γνώσης και πράξης.
- Έμφαση στη βιωματική μάθηση: όχι μόνο θεωρία, αλλά και πρακτική.

Ενότητα 2: Διερεύνηση επιλογών σταδιοδρομίας και δεξιότητες λήψης αποφάσεων

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q6-Q11

Q6. Ξέρω πώς να ερευνώ διαφορετικές επαγγελματικές διαδρομές.

Q7. Έχω ευκαιρίες να παρακολουθήσω μια θέση εργασίας ή να συμμετάσχω σε μια πρακτική άσκηση.

Q8. Έχω πολλές ευκαιρίες επαγγελματικού προσανατολισμού στο σχολείο μου.

Q9. Αισθάνομαι σίγουρος για την ικανότητά μου να παίρνω τεκμηριωμένες αποφάσεις για τη σταδιοδρομία μου.

Q10. Αισθάνομαι άνετα να αξιολογώ μια ποικιλία επιλογών σταδιοδρομίας.

Q11. Κατανοώ τα βήματα που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων.

Αυτή η ενότητα αξιολογεί **πόσο προετοιμασμένοι/ες είναι οι μαθητές/τριες να διερευνήσουν και να αξιολογήσουν ενεργά τις επιλογές σταδιοδρομίας**. Ρίχνει φως:

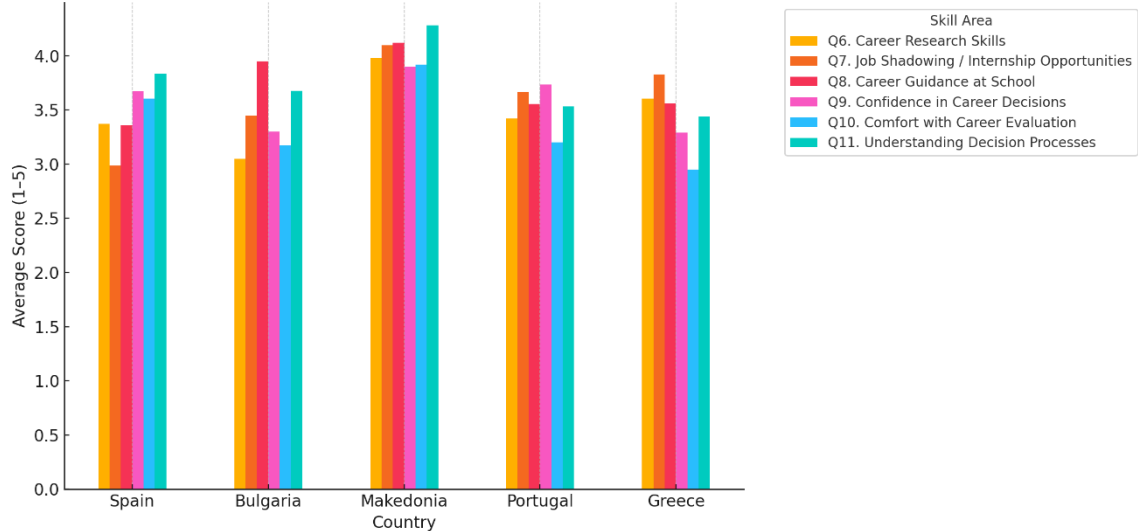
- Στις **πρακτικές ερευνητικές τους δεξιότητες**
- Στην **πρόσβασή τους σε βιωματικές ευκαιρίες**
- Στην **εμπιστοσύνη** που αισθάνονται στον εαυτό τους και τη **σαφήνεια** που έχουν όσον αφορά τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων

Η κατανόηση αυτής της ενότητας βοηθά τα σχολεία να προσδιορίσουν αν οι μαθητές/τριες δεν είναι απλώς σκεπτόμενοι/ες, αλλά **έτοιμοι/ες να δράσουν**.

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5):

Χώρα	Q6: Έρευνα	Q7: Πρακτική	Q8: Καθοδήγηση	Q9: Εμπιστοσύνη	Q10: Αξιολόγηση	Q11: Διαδικασία
Ισπανία	3.37	2.99	3.36	3.67	3.60	3.84
Βουλγαρία	3.05	3.45	3.95	3.30	3.18	3.68
Μακεδονία	3.98	4.10	4.12	3.90	3.92	4.28
Πορτογαλία	3.42	3.67	3.56	3.73	3.20	3.53
Ελλάδα	3.60	3.83	3.56	3.29	2.95	3.44
Μέσος όρος	3.48	3.61	3.71	3.58	3.37	3.76

Block 2 – Student Career Research & Decision-Making Skills (Q6–Q11, All Countries)

Q6. Δεξιότητες διερεύνησης σταδιοδρομίας

"Ξέρω πώς να ερευνώ διαφορετικά μονοπάτια σταδιοδρομίας"

- Η Βόρεια Μακεδονία συγκεντρώνει την υψηλότερη βαθμολογία (3,98) - καταγράφεται **ισχυρή αίσθηση αυτονομίας όσον αφορά τη διερεύνηση της σταδιοδρομίας**.
- Η Βουλγαρία (3,05) και η Ισπανία (3,37) υστερούν, γεγονός που δείχνει την ανάγκη ανάπτυξης δεξιοτήτων στον τομέα αυτό.
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να περιλαμβάνουν πρακτικές οδηγίες σχετικά με τον τρόπο διερεύνησης της σταδιοδρομίας με τη χρήση αξιόπιστων πηγών και εργαλείων.

Q7. Ευκαιρίες παρακολούθησης θέσεων εργασίας/πρακτικής άσκησης

"Έχω ευκαιρίες να παρακολουθήσω μια θέση εργασίας ή να συμμετάσχω σε μια πρακτική άσκηση"

- Η Βόρεια Μακεδονία (4,10) και η Ελλάδα (3,83) αναφέρουν **τα υψηλότερα επίπεδα έκθεσης σε πραγματική εργασία**.
- Η Ισπανία σημειώνει τη χαμηλότερη βαθμολογία (2,99) - γεγονός που υποδηλώνει λίγες θεσμοθετημένες ευκαιρίες.

- **Συστάσεις:** Τα σχολεία θα πρέπει να προσφέρουν βιωματικά προγράμματα, όπως καθοδήγηση από επαγγελματίες, επισκέψεις σε χώρους εργασίας ή μάθηση μέσω εργασιών.

Q8. Επαγγελματικός προσανατολισμός στο σχολείο

"Έχω πολλές ευκαιρίες επαγγελματικού προσανατολισμού στο σχολείο μου"

- Η Βόρεια Μακεδονία 🇲🇰 (4,12) και η Βουλγαρία 🇧🇬 (3,95) προηγούνται, γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη συστηματικής υποστήριξης.
- Η Ισπανία 🇪🇸 (3,36) παρουσιάζει χαμηλότερη διαθεσιμότητα σχετικών ευκαιριών.
- **Συστάσεις:** Τα συστήματα υποστήριξης πρέπει να είναι θεσμοθετημένα και ορατά στους/στις μαθητές/τριες.

Q9. Εμπιστοσύνη στις αποφάσεις σταδιοδρομίας

"Αισθάνομαι σίγουρος για την ικανότητά μου να παίρνω τεκμηριωμένες αποφάσεις για τη σταδιοδρομία μου"

- **Υψηλότερη εμπιστοσύνη** καταγράφεται στη Βόρεια Μακεδονία 🇲🇰 (3,90) και στην Πορτογαλία 🇵🇹 (3,73).
- Οι μαθητές/τριες της Ελλάδας (3,29) και της Βουλγαρίας (3,30) **αισθάνονται λιγότερο προετοιμασμένοι/ες**.
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να καθοδηγούν τους/τις μαθητές/τριες μέσω δομημένων μοντέλων λήψης αποφάσεων για να ενισχύσουν την αυτοπεποίθηση τους.

Q10. Άνεση με την αξιολόγηση επιλογών σταδιοδρομίας

"Αισθάνομαι άνετα αξιολογώντας μια ποικιλία επιλογών σταδιοδρομίας"

- **Μία από τις πιο αδύναμες ερωτήσεις συνολικά** (μέσος όρος: 3,37).
- Η Βόρεια Μακεδονία προηγείται και πάλι (3,92) - η Ελλάδα σημειώνει τη χαμηλότερη βαθμολογία (2,95).
- **Συστάσεις:** Διδάξτε κριτήρια αξιολόγησης όπως σταθερότητα, εναρμόνιση με τις αξίες, δυνατότητες ανάπτυξης.

Q11. Κατανόηση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων

"Καταλαβαίνω τα βήματα που απαιτούνται για τη λήψη αποφάσεων"

- Υψηλότερος μέσος όρος καταγράφεται στη Β. Μακεδονία 🇲🇰 (4,28) - ενδεχομένως οι μαθητές/τριες διδάσκονται ρητά μεθόδους λήψης αποφάσεων.
 - Στις υπόλοιπες χώρες καταγράφεται μέτρια κατανόηση - στην Ελλάδα 🇬🇷 ο μέσος όρος είναι χαμηλότερος (3,44).
 - **Συστάσεις:** Ενσωμάτωση πρακτικών πλαισίων λήψης αποφάσεων (π.χ. SWOT, υπέρ/κατά) στο υλικό καθοδήγησης.
-

Περίληψη:

- Οι μαθητές/τριες της Βόρειας Μακεδονίας σημειώνουν την υψηλότερη βαθμολογία σε κάθε ερώτηση - πιθανώς αντανακλώντας τα ισχυρά συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης.
 - Η Ισπανία και η Βουλγαρία παρουσιάζουν χαμηλότερη εμπιστοσύνη και λιγότερες ευκαιρίες.
 - Οι μαθητές/τριες στην Ελλάδα επωφελούνται από την εμπειρία της πρακτικής άσκησης (Q7), αλλά χρειάζονται υποστήριξη ως προς τη σαφήνεια των αποφάσεων σταδιοδρομίας (Q9-Q11).
 - Σε όλους τους τομείς, η άνεση στην αξιολόγηση των επιλογών σταδιοδρομίας είναι ένα αδύναμο σημείο.
-

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

Για την υποστήριξη της επαγγελματικής διερεύνησης και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, το εκπαιδευτικό υλικό θα πρέπει να:

- Περιλαμβάνει οδηγούς διερεύνησης της σταδιοδρομίας βήμα προς βήμα.
- Παρέχει εργαλεία για την αξιολόγηση των επιλογών σταδιοδρομίας (π.χ. λίστες ελέγχου, εργαλεία κατάταξης).
- Προωθεί μοντέλα λήψης αποφάσεων και δίνει τη δυνατότητα στους/στις μαθητές/τριες να τα εφαρμόσουν στην πράξη.
- Προτείνει δραστηριότητες σε επίπεδο σχολείου: επισκέψεις σε χώρους εργασίας, προσομοιώσεις, επαγγελματικές εκθέσεις / ημέρες καριέρας και προσκεκλημένους/ες ομιλητές/τριες.

Ενότητα 3: Συστήματα υποστήριξης & πόροι

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q12-Q14

Q12. Έχω πρόσβαση σε μέντορες ή πόρους επαγγελματικού προσανατολισμού.

Q13. Οι καθηγητές/τριες μου με υποστηρίζουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σταδιοδρομία.

Q14. Έχω συμμετάσχει σε προγράμματα ή εργαστήρια σχετικά με τη σταδιοδρομία στο πλαίσιο του σχολείου.

Αυτή η ενότητα αποκαλύπτει **την ύπαρξη και την αποτελεσματικότητα εξωτερικών δομών υποστήριξης** για τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Βοηθά στην αξιολόγηση των παρακάτω:

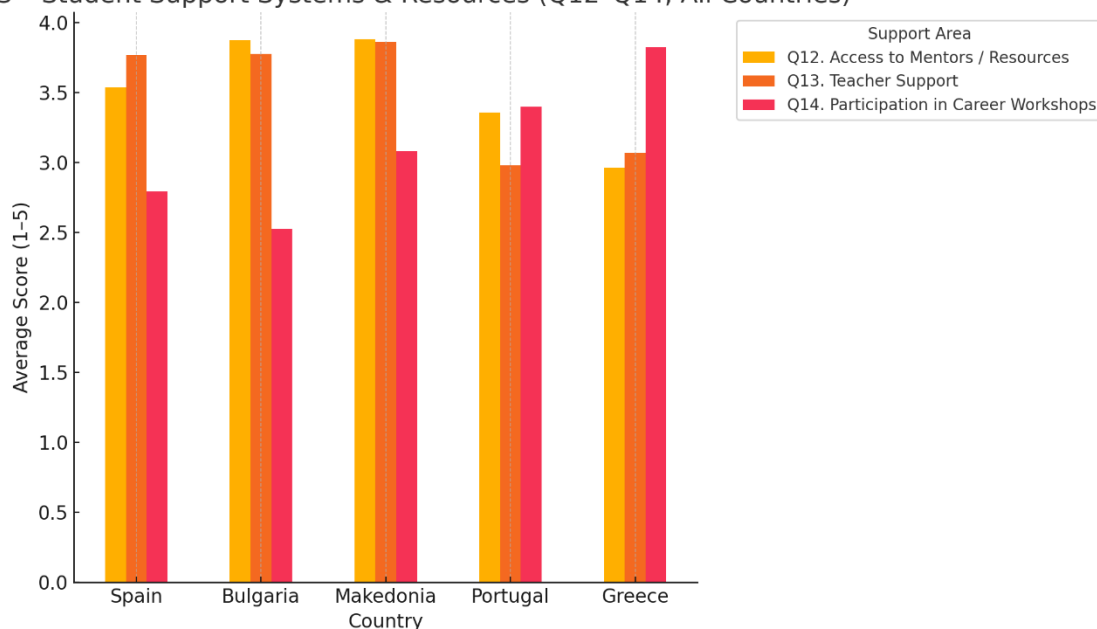
- Αν οι μαθητές/τριες αισθάνονται ότι υποστηρίζονται από **το προσωπικό του σχολείου**
- Εάν μπορούν να έχουν πρόσβαση σε **εργαλεία καθοδήγησης ή σε πρόσωπα για υποστήριξη**
- Αν έχουν εκτεθεί σε **θεσμοθετημένα προγράμματα** που τους/τις προετοιμάζουν για τα θέματα σταδιοδρομίας

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5):

Χώρα	Q12: Μέντορες/Πόροι	Q13:Υποστήριξη εκπαιδευτικών	Q14: Εργαστήρια
Ισπανία	3.53	3.82	3.71
Βουλγαρία	3.60	3.70	3.50
Μακεδονία	3.92	4.04	3.94

Χώρα	Q12: Μέντορες/Πόροι	Q13:Υποστήριξη εκπαιδευτικών	Q14: Εργαστήρια
Πορτογαλία	3.51	3.56	3.44
Ελλάδα	3.66	3.54	3.61
Μέσος όρος	3.64	3.73	3.64

Block 3 – Student Support Systems & Resources (Q12–Q14, All Countries)

Q12. Πρόσβαση σε μέντορες / πόρους επαγγελματικού προσανατολισμού

"Έχω πρόσβαση σε μέντορες ή πόρους επαγγελματικού προσανατολισμού"

- Η Βόρεια Μακεδονία (3,92) και η Ελλάδα (3,66) παρουσιάζουν υψηλότερα επίπεδα αντιλαμβανόμενης πρόσβασης.
- Η Πορτογαλία και η Ισπανία βρίσκονται λίγο πιο πίσω (~3,5).
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να επισημαίνουν τους προσβάσιμους και αξιόπιστους πόρους επαγγελματικού προσανατολισμού.

Q13. Υποστήριξη εκ μέρους των εκπαιδευτικών

"Οι καθηγητές μου με υποστηρίζουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη σταδιοδρομία μου"

- Η Βόρεια Μακεδονία προηγείται και πάλι (4,04), ακολουθούμενη από κοντά από την Ισπανία (3,82).
- Όλες οι χώρες συγκεντρώνουν βαθμολογία άνω του 3,5, γεγονός που υποδηλώνει γενικότερα μια θετική στάση για τους/τις εκπαιδευτικούς.
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια μπορούν να υποδεικνύουν τους/τις εκπαιδευτικούς ως βασικούς διευκολυντές και να περιλαμβάνουν ενότητες συνδιδασκαλίας ή προτροπές για συζήτηση.

Q14. Συμμετοχή σε εργαστήρια

"Έχω συμμετάσχει σε προγράμματα ή εργαστήρια που σχετίζονται με τη σταδιοδρομία στο πλαίσιο του σχολείου"

- Η Βόρεια Μακεδονία (3,94) και η Ισπανία (3,71) βρίσκονται στην κορυφή των βαθμολογιών.
- Η Πορτογαλία υπολείπεται ελαφρώς (3,44), γεγονός που υποδηλώνει λιγότερες επίσημες εκδηλώσεις.
- **Συστάσεις:** Τα σχολεία θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στα εργαστήρια και στις συνεδρίες προσομοίωσης ως πρωταρχικά μέσα για την καλλιέργεια επαγγελματικής συνείδησης.

Περίληψη:

- Η **Βόρεια Μακεδονία** παρουσιάζει σταθερά υψηλές επιδόσεις σε θέματα δομημένης υποστήριξης.
- Όλες οι χώρες δείχνουν γενικά θετική εικόνα (>3,4), γεγονός που υποδηλώνει την ύπαρξη κάποιου επιπέδου υποστήριξης.
- Ωστόσο, το **βάθος και η συνέπεια** της έκθεσης (ιδίως σε εργαστήρια ή πόρους) μπορεί να ποικίλλει.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

Ενίσχυση των συστημάτων υποστήριξης:

- Προώθηση δραστηριοτήτων υπό την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών και ενσωμάτωση της καθοδήγησης στα μαθήματα.
- Αναφορά σε εξωτερικούς πόρους (ιστότοπους, δίκτυα καθοδήγησης) με επεξηγήσεις για τον τρόπο χρήσης τους.
- Παροχή προτύπων ή περιγραμμάτων για τη διεξαγωγή σχολικών εργαστηρίων σταδιοδρομίας.

Ενότητα 4: Επιρροή & Περιβάλλον

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q15-Q17

Q15. Καταλαβαίνω ότι οι συνομήλικοι μπορούν να επηρεάσουν τις επαγγελματικές μου επιλογές.

Q16. Καταλαβαίνω ότι οι γονείς ή οι δάσκαλοι είναι πρότυπα που επηρεάζουν τις επαγγελματικές μου επιλογές.

Q17. Οι γονείς μου υποστηρίζουν τις αποφάσεις μου σχετικά με τη μελλοντική μου σταδιοδρομία.

Αυτό το τμήμα αξιολογεί πώς το κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον διαμορφώνει τη σκέψη των μαθητών/τριών γύρω από τη σταδιοδρομία. Παρέχει πληροφορίες σχετικά με:

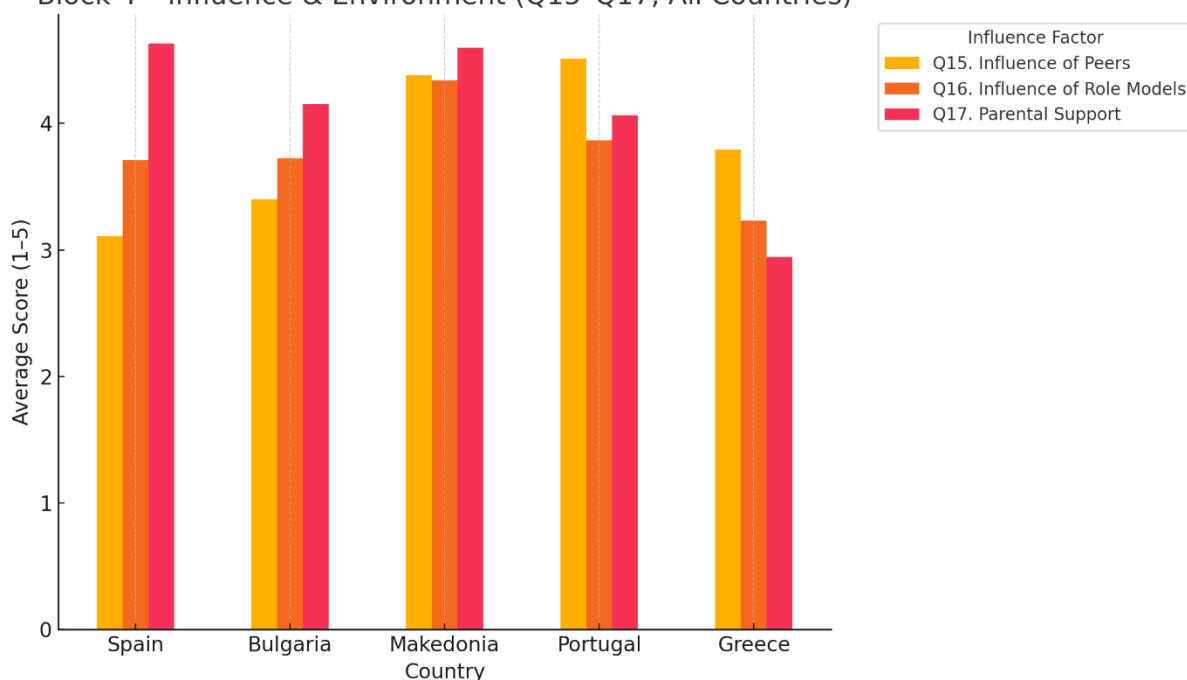
- Την ισχύς της δυναμικής των συνομηλίκων και της κοινωνικής δυναμικής
 - Το διαμορφωτικό ρόλο των εκπαιδευτικών και της οικογένειας
 - Την αντιλαμβανόμενη υποστήριξη εκ μέρους των γονέων
-

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία 1-5):

Χώρα	Q15:Επιρροή συνομηλίκων	Q16:Πρότυπα ρόλων	Q17: Γονική υποστήριξη
Ισπανία	3.11	3.71	4.63
Βουλγαρία	3.40	3.73	4.15

Χώρα	Q15:Επιρροή συνομηλίκων	Q16:Πρότυπα ρόλων	Q17: Γονική υποστήριξη
Βορεια Μακεδονία	4.38	4.34	4.60
Πορτογαλία	4.51	3.87	4.07
Ελλάδα	3.79	3.23	2.94
Μέσος όρος	3.84	3.78	4.08

Block 4 - Influence & Environment (Q15-Q17, All Countries)

Q15. Επιρροή των συνομηλίκων

"Καταλαβαίνω ότι οι συνομήλικοί μπορούν να επηρεάσουν τις επαγγελματικές μου επιλογές"

- Η Πορτογαλία και η Βόρεια Μακεδονία παρουσιάζουν υψηλή ευαισθητοποίηση (4,5+), γεγονός που δείχνει ότι οι μαθητές/τριες αναγνωρίζουν τον αντίκτυπο της ομάδας των συνομηλίκων τους.
- Η Ισπανία (3,11) υστερεί - πιθανή πολιτισμική υποτίμηση ή υποδήλωση.
- **Συστάσεις:** Οι δραστηριότητες μπορούν να βοηθήσουν τους/τις μαθητές/τριες να προβληματιστούν σχετικά με τη δυναμική των συνομηλίκων κατά τη διερεύνηση των επιλογών.

Q16. Επιρροή προτύπων

"Καταλαβαίνω ότι οι γονείς ή οι δάσκαλοι είναι πρότυπα που επηρεάζουν τις επαγγελματικές μου επιλογές"

- Το υψηλότερο σκορ σημειώνει η Βόρεια Μακεδονία (4,34), ενώ η Ελλάδα σημειώνει τη χαμηλότερη βαθμολογία (3,23).
- Η Ισπανία και η Βουλγαρία παρουσιάζουν μέτριες τιμές.
- **Συστάσεις:** Τα εργαλεία καθοδήγησης θα πρέπει να προσφέρουν χώρο για τον εντοπισμό και τον προβληματισμό σχετικά με τα πρότυπα, τόσο εντός όσο και εκτός σχολείου.

Q17. Γονική υποστήριξη

"Οι γονείς μου υποστηρίζουν τις αποφάσεις μου σχετικά με τη μελλοντική μου σταδιοδρομία"

- Η Ισπανία (4,63) και η Βόρεια Μακεδονία (4,60) προηγούνται - υψηλή αίσθηση υποστήριξης.
- Η Ελλάδα καταγράφει σημαντικά χαμηλότερη βαθμολογία (2,94), κάτι που υποδηλώνει πιθανή ένταση ή αποσύνδεση.
- **Συστάσεις:** Θα πρέπει να ενθαρρύνονται στρατηγικές συμμετοχής των γονέων (π.χ. κοινές δραστηριότητες σταδιοδρομίας, εργαστήρια γονέων-μαθητών).

Περίληψη:

- Οι μαθητές/τριες σε όλες τις χώρες αναγνωρίζουν **την κοινωνική επιρροή** στις αποφάσεις τους, ιδίως από **τους συνομηλίκους** και τους **γονείς**.

- Οι μαθητές/τριες της **Βόρειας Μακεδονίας και της Πορτογαλίας** φαίνεται να είναι πιο ευαισθητοποιημένοι στην επίδραση των συνομηλίκων και των προτύπων.
- Η **Ελλάδα** ξεχωρίζει για τα χαμηλά επίπεδα αντιλαμβανόμενης γονικής υποστήριξης - ένας τομέας που απαιτεί σαφώς στοχευμένη υποστήριξη.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

Για την κατανόηση των εξωτερικών επιρροών:

- Ενθαρρύνετε τους/τις μαθητές/τριες να προβληματιστούν σχετικά με τους **σημαντικούς ανθρώπους** στη ζωή τους.
- Συμπεριλάβετε δραστηριότητες για **συζήτηση μεταξύ συνομηλίκων και σύγκριση** των απόψεών τους περί σταδιοδρομίας.
- Προτείνετε μορφές για **εποικοδομητικές οικογενειακές συζητήσεις** γύρω από τον μελλοντικό επαγγελματικό σχεδιασμό.
- Προσφέρετε εργαλεία σε εκπαιδευτικούς/μέντορες για να διαδραματίζουν ορατό ρόλο καθοδήγησης.

Ενότητα 5: Καθορισμός στόχων & παρακίνηση

Ερωτήσεις που αναλύονται: Q18-Q20

Q18. Έχω θέσει συγκεκριμένους στόχους για τη μελλοντική επαγγελματική μου σταδιοδρομία.

Q19. Έχω κίνητρο να επιδιώξω ευκαιρίες που σχετίζονται με την επαγγελματική μου σταδιοδρομία.

Q20. Αισθάνομαι έτοιμος/η να αντιμετωπίσω τα εμπόδια στην επαγγελματική μου πορεία και να προσαρμόσω τα σχέδια ανάλογα με τις ανάγκες.

Αυτή η ενότητα αξιολογεί την εσωτερική κινητοποίηση και την ικανότητα των μαθητών/τριών να σχεδιάζουν το μέλλον τους. Βοηθά στην αξιολόγηση των παρακάτω:

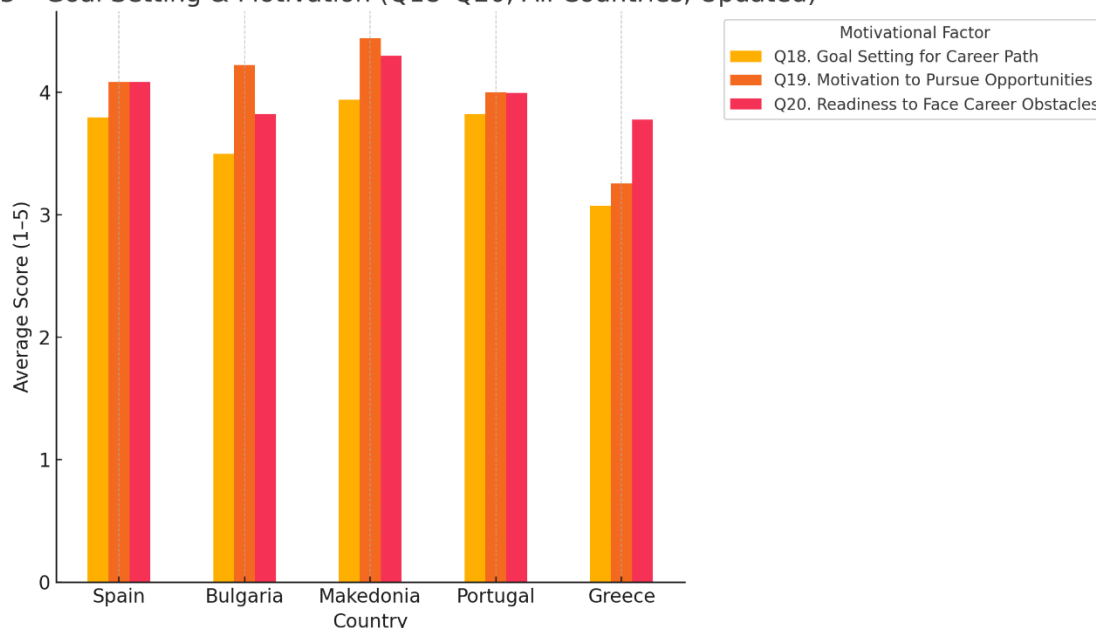
- Εάν οι μαθητές/τριες θέτουν συγκεκριμένους στόχους
- Τα εσωτερικά τους κίνητρα για να συμμετάσχουν σε δράσεις που σχετίζονται με τη σταδιοδρομία

- Την ψυχολογική τους ετοιμότητα να αντιμετωπίζουν αβεβαιότητες και να προσαρμόζονται

Σύνοψη αποτελεσμάτων (Μέση βαθμολογία: 1-5)

Χώρα	Q18:Στόχοι καριέρας	Q19: Κίνητρα	Q20: Ετοιμότητα
Ισπανία	3.79	4.08	4.08
Βουλγαρία	3.50	4.23	3.83
Βόρεια Μακεδονία	3.94	4.44	4.30
Πορτογαλία	3.82	4.00	4.00
Ελλάδα	3.07	3.25	3.78
Μέσος όρος	3.62	4.00	4.00

Block 5 – Goal Setting & Motivation (Q18-Q20, All Countries, Updated)

Q18. Καθορισμός στόχων για τη σταδιοδρομία

"Έχω θέσει συγκεκριμένους στόχους για τη μελλοντική επαγγελματική μου σταδιοδρομία"

- **Η Βόρεια Μακεδονία, η Πορτογαλία και η Ισπανία** παρουσιάζουν σχετικά ισχυρό προσανατολισμό στο στόχο, με μέσο όρο βαθμολογίας κοντά στο 4.
- **Η Ελλάδα** υστερεί σημαντικά (3,07), γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για θεμελιώδη υποστήριξη του σχεδιασμού της σταδιοδρομίας.
- Ο μέτριος γενικός μέσος όρος (3,62) δείχνει ότι ενώ πολλοί/ές μαθητές/τριες αρχίζουν να καθορίζουν στόχους, **οι στόχοι αυτοί μπορεί να μην είναι συγκεκριμένοι ή να μην εμπνέουν εμπιστοσύνη.**
- **Συστάσεις:** Πολλοί/ές μαθητές/τριες αρχίζουν να σκέφτονται μακροπρόθεσμα, αλλά χρειάζονται πιο οργανωμένα και σαφή εργαλεία καθορισμού στόχων. Τα σχολεία πρέπει να βοηθούν τους/τις μαθητές/τριες να εκφράζουν τις φιλοδοξίες τους, όχι απλώς να τις "έχουν". Χωρίς συγκεκριμένη υποστήριξη σχεδιασμού, ακόμη και οι μαθητές/τριες με κίνητρα μπορεί να παρασυρθούν.

Q19. Κίνητρα για την αναζήτηση ευκαιριών

"Έχω κίνητρο να επιδιώξω ευκαιρίες που σχετίζονται με την καριέρα μου".

- Αυτή είναι η **ερώτηση με την υψηλότερη βαθμολογία** στη συγκεκριμένη ενότητα - οι μαθητές/τριες διαθέτουν γενικότερα κίνητρα, ειδικά στη Μακεδονία και τη Βουλγαρία.
- **Η Ελλάδα** ξεχωρίζει και πάλι με σημαντικά χαμηλότερη βαθμολογία (3,25), γεγονός που υποδηλώνει ότι, ενώ οι μαθητές/τριες μπορεί να έχουν φιλοδοξίες, η ενέργειά τους να τις επιδιώξουν είναι ασθενέστερη - πιθανώς συνδεόμενη με την αυτοπεποίθηση ή τα εμπόδια πρόσβασης.
- Ο υψηλός μέσος όρος (**4,00**) των χωρών υποστηρίζει την αξιοποίηση αυτού του εσωτερικού κινήτρου.
- **Συστάσεις:** Οι μαθητές/τριες είναι γενικά κινητοποιημένοι/ες — ένα βασικό πλεονέκτημα — αλλά αυτή η κινητοποίηση πρέπει να **ενεργοποιηθεί** με εργαλεία και ευκαιρίες. Ιδιαίτερα σε περιβάλλοντα με χαμηλότερες επιδόσεις, οι μαθητές/τριες μπορεί να χρειάζονται βοήθεια για να κατανοήσουν πώς να μετατρέψουν την κινητοποίησή τους σε ουσιαστική δράση.

Q20. Ετοιμότητα αντιμετώπισης εμποδίων στη σταδιοδρομία

"Αισθάνομαι έτοιμη να αντιμετωπίσω τα εμπόδια στην πορεία της καριέρας μου και να προσαρμόσω τα σχέδιά μου ανάλογα με τις ανάγκες"

- Οι μαθητές/τριες στη **Μακεδονία και την Ισπανία** επιδεικνύουν υψηλό επίπεδο **επαγγελματικής ανθεκτικότητας** και προσαρμοστικότητας.
- **Η Πορτογαλία και η Βουλγαρία** ακολουθούν από κοντά.
- Αν και **η Ελλάδα** εξακολουθεί να έχει χαμηλότερη βαθμολογία, το αποτέλεσμα της (3,78) είναι σχετικά υψηλότερο από ό,τι στις άλλες δύο ερωτήσεις.
- Με μέσο όρο **4,00**, αυτό είναι ένα **βασικό πλεονέκτημα** για τους/τις περισσότερους/ες μαθητές/τριες και ένα εξαιρετικό σημείο εκκίνησης για πόρους που επικεντρώνονται στη δράση.
- **Συστάσεις:** Οι μαθητές/τριες όχι μόνον κινητοποιούνται, αλλά αισθάνονται **ψυχικά προετοιμασμένοι/ες** να αντιμετωπίσουν τις αναποδιές. Αυτό είναι ένα εξαιρετικό σημείο εκκίνησης για τη διδασκαλία **προσαρμοστικού σχεδιασμού, ευελιξίας και στρατηγικών αντιμετώπισης** - ζωτικής σημασίας στη σύγχρονη, ταχέως μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας.

Περίληψη:

- Τα κίνητρα είναι υψηλά, αλλά η σαφήνεια των στόχων και η συνέπεια στην υλοποίησή τους ποικίλλουν.
- Υπάρχει σαφής δυνατότητα αξιοποίησης της εσωτερικής κινητοποίησης και προσαρμοστικότητας των μαθητών/τριών με τη σωστή δομή και τα κατάλληλα εργαλεία.
- Οι μαθητές/τριες σε όλους τους τομείς θα μπορούσαν να επωφεληθούν από περισσότερη καθοδήγηση και ενίσχυση για να διοχετεύσουν την εσωτερική τους παρόρμηση/ώθηση τους σε συνεπή δράση.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

- Συμπεριλάβετε **φύλλα εργασίας καθορισμού στόχων** με προτροπές/ερωτήσεις για βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο σχεδιασμό.
- Προσφέρετε **ενισχυτικά κίνητρα σταδιοδρομίας**: ιστορίες μαθητών/τριών, διαδραστικές εργασίες, σχεδιασμός βάσει προκλήσεων.
- Παρέχετε **ασκήσεις ενδυνάμωσης της ανθεκτικότητας**: σχεδιασμός για αναποδιές, πώς να αναθεωρείτε ένα σχέδιο, συναισθηματικός έλεγχος.
- Ενσωματώστε **πρότυπα παρακολούθησης της προόδου**, βοηθώντας τους/τις μαθητές/τριες να απεικονίσουν τη δυναμική και να προσαρμόσουν τους στόχους τους με την πάροδο του χρόνου.
- Αναδείξτε **μορφές ανταλλαγής μεταξύ συνομηλίκων** (κύκλοι στόχων, φίλοι μέντορες) για την ενίσχυση της υπευθυνότητας

Ενότητα 6: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Μεγαλύτερες προκλήσεις

Q21. Κατά τη γνώμη σας, ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζετε κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τη σταδιοδρομία σας;

Αυτή η ανοιχτή ερώτηση ζητούσε από τους μαθητές και τις μαθήτριες να περιγράψουν τις προσωπικές τους δυσκολίες στην επιλογή μιας μελλοντικής σταδιοδρομίας. Αναλύθηκαν συνολικά **371 απαντήσεις** από πέντε χώρες.

Κάθε απάντηση αντιστοιχίστηκε σε **ένα πρωταρχικό θέμα** βάσει λέξεων-κλειδιών.

Κατηγοριοποιήθηκαν μόνο οι σχετικές και συγκεκριμένες απαντήσεις. Οι σύντομες, ασαφείς ή κενές απαντήσεις ομαδοποιήθηκαν σε μια ξεχωριστή κατηγορία "Δεν γνωρίζω".

1. Έλλειψη πληροφόρησης

Οι μαθητές/τριες αισθάνονται ότι δεν έχουν αρκετά δεδομένα σχετικά με τα επαγγέλματα, τις διαδρομές ή τις επιλογές σπουδών.

- ☛ "Δεν ξέρω πώς είναι οι δουλειές στην πραγματική ζωή".
- ☛ "Δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με το τι μπορώ να κάνω με τα διάφορα μαθήματα".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 71, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 19.1% (Πιο συχνό θέμα)

2. Φόβος για λάθη / Λάθος επιλογή

Πολλοί/ές μαθητές/τριες ανησυχούν μήπως κάνουν τη "λάθος" επιλογή - ένας φόβος που παραλύει τη λήψη αποφάσεων.

- ☛ "Φοβάμαι ότι θα επιλέξω κάτι και θα το μετανιώσω αργότερα".
- ☛ "Δεν θέλω να αποτύχω και να χάσω χρόνο σε λάθος δρόμο".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 49, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 13.2%

3. Πάρα πολλές επιλογές / Αναποφασιστικότητα

Η πληθώρα επιλογών προκαλεί σύγχυση, όχι σαφήνεια. Οι μαθητές/τριες αισθάνονται μπερδεμένοι/ες.

- ☛ "Υπάρχουν πάρα πολλές επιλογές. Χάνομαι".
- ☛ "Είναι δύσκολο να επιλέξεις όταν όλα μοιάζουν ανοιχτά."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 54, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 14.6%

4. Αβεβαιότητα για το μέλλον

Οι μαθητές/τριες ανησυχούν για την αστάθεια της αγοράς εργασίας ή τις παγκόσμιες αλλαγές.

- "Ο κόσμος αλλάζει και δεν ξέρω ποιες θέσεις εργασίας θα υπάρχουν στο μέλλον".
- "Ανησυχώ για το τι θα συμβεί μετά το σχολείο".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 37, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 10.0%

5. Πίεση / Προσδοκίες

Κάποιοι/ες νιώθουν εξωτερική πίεση από την οικογένεια, τους/τις δασκάλους/ες ή τα κοινωνικά πρότυπα - επηρεάζοντας τις επιλογές τους.

- "Οι γονείς μου θέλουν να γίνω κάτι που δεν με ενδιαφέρει".
- "Οι δάσκαλοι μας πιέζουν να αποφασίσουμε γρήγορα."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 20, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 5.4%

6. Έλλειψη υποστήριξης / καθοδήγησης

Ένα μέρος των μαθητών/τριών δήλωσε ότι τους λείπει κάποιος/α για να τους μιλήσει ή να τους καθοδηγήσει.

- "Κανείς δεν μου μιλάει για καριέρα".
- "Το κάνω μόνη μου, και αυτό είναι δύσκολο."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 11, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 3.0%

7. Αμφιβολία για τον εαυτό / Χαμηλή αυτοπεποίθηση

Ορισμένοι ερωτηθέντες ανέφεραν ότι δεν πιστεύουν στον εαυτό τους ή ότι αισθάνονται ανασφαλείς.

- "Δεν νομίζω ότι είμαι αρκετά καλός για τις περισσότερες δουλειές".
- "Δυσκολεύομαι να εμπιστευτώ τις δικές μου αποφάσεις."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 7, %**, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 1.9%

8. Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

Σημαντικός αριθμός απαντήσεων ήταν ασαφείς, εκτός θέματος ή κενές.

● "Δεν ξέρω."

● "Δεν το έχω σκεφτεί."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 122**, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: **32,9%** (Χωρίς κωδικοποίηση / Ασαφής)

Συμπέρασμα

Η ερώτηση αυτή ρίχνει φως στις **συναισθηματικές και διαρθρωτικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές/τριες όταν επιλέγουν μια καριέρα:**

- Τα **μεγαλύτερα εμπόδια** είναι η **έλλειψη πληροφόρησης** και ο **φόβος να μην κάνουν κάποιο λάθος**, τα οποία μπορούν να αποτρέψουν τους μαθητές και τις μαθήτριες από το να αναλάβουν δράση.
 - Ένας σημαντικός αριθμός μαθητών/τριών αισθάνεται ότι **είναι καταβεβλημένος από την πληθώρα των επιλογών ή ανασφαλής για το μέλλον**, γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για απλοποίηση των διαδικασιών και υποστήριξη.
 - Η **πίεση από τους άλλους** και η **χαμηλή αυτοπεποίθηση** εμφανίζονται επίσης, αν και λιγότερο συχνά.
 - Το πιο ανησυχητικό είναι ότι ένα **μεγάλο μέρος (33%) των μαθητών/τριών δεν μπόρεσε να διατυπώσει καμία πρόκληση** - γεγονός που υποδηλώνει χαμηλό επίπεδο στοχασμού ή έλλειψη καθοδήγησης ώστε να αρχίσουν να σκέφτονται για την καριέρα τους.
-

Συστάσεις για το εγχειρίδιο

Για να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά αυτές οι ανησυχίες, το εγχειρίδιο θα πρέπει να:

- Παρέχει **σαφείς, δομημένες πληροφορίες** σχετικά με τις σπουδές και τις επαγγελματικές διαδρομές.
- Περιλαμβάνει **πλαίσια λήψης αποφάσεων** για να μειωθεί ο φόβος της “λάθος επιλογής” .
- Προσφέρει **ασκήσεις για τη μείωση της σύγχυσης** (π.χ. ασκήσεις περιορισμού, πλέγματα προτεραιοτήτων).
- Κανονικοποιεί **την αβεβαιότητα σταδιοδρομίας** και διδάσκει **δεξιότητες ευέλικτου σχεδιασμού** .
- Προτείνει τρόπους εμπλοκής **έμπιστων ενηλίκων** σε αναστοχαστικές συζητήσεις.
- Περιλαμβάνει προτροπές που θα βοηθήσουν μαθητές και μαθήτριες που δεν έχουν σκεφτεί τη σταδιοδρομία **να αρχίσουν να προβληματίζονται σταδιακά**.

Ενότητα 7: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Προτάσεις

Q22. Ποιες προτάσεις έχετε για τη βελτίωση των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού στο σχολείο σας;

Αυτή η ανοιχτή ερώτηση κάλεσε τους μαθητές και τις μαθήτριες να προτείνουν τρόπους βελτίωσης των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού που προσφέρονται στα σχολεία τους.

Συνολικά συγκεντρώθηκαν και αναλύθηκαν **371 απαντήσεις** σε **πέντε χώρες**. Κάθε απάντηση εξετάστηκε και κατηγοριοποιήθηκε **σε μία κύρια θεματική ομάδα**, χρησιμοποιώντας **κωδικοποίηση με βάση λέξεις-κλειδιά** για να εξασφαλιστεί η συνοχή. Συμπεριλήφθηκαν μόνο σαφείς, βασισμένες στο περιεχόμενο προτάσεις. Οι σύντομες, ασαφείς ή εκτός θέματος απαντήσεις (π.χ. "Δεν ξέρω", "τίποτα", "-") ομαδοποιήθηκαν σε μια ειδική κατηγορία **"Δεν ξέρω / Δεν απαντώ"**.

1. Περισσότερη Πληροφόρηση & Εργαλεία

Οι μαθητές/τριες υπογράμμισαν την ανάγκη για σαφέστερη, λεπτομερέστερη και προσιτή πληροφόρηση σχετικά με τις εναλλακτικές επαγγελματικές διαδρομές και τις επαγγελματικές απαιτήσεις.

- "Περισσότερες πληροφορίες για το τι μπορώ να κάνω με το πτυχίο μου."
- "Χρειαζόμαστε πιο σαφείς εξηγήσεις για τα επαγγέλματα".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 88, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 23.9% (Πιο συχνό θέμα)

2. Εργαστήρια / Ομιλίες / Παρουσιάσεις καριέρας

Οι μαθητές/τριες συνέστησαν τη διοργάνωση δομημένων εκδηλώσεων, όπως ημέρες καριέρας, ομιλίες προσκεκλημένων ομιλητών ή ενημερωτικές συναντήσεις με επαγγελματίες.

☛ "Οργανώστε ημέρες καριέρας με προσκεκλημένους ομιλητές".

☛ "Περισσότεροι επαγγελματίες θα πρέπει να επισκέπτονται το σχολείο μας."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 56, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 15.2%

3. Πρακτικές εμπειρίες

Πολλοί/ές εξέφρασαν την επιθυμία να αποκτήσουν άμεση εργασιακή εμπειρία - μέσω πρακτικής άσκησης, παρακολούθησης θέσεων εργασίας ή επισκέψεων σε εταιρείες.

☛ "Οι επισκέψεις σε εταιρείες ή η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας θα βοηθούσαν".

☛ "Θα ήθελα να δοκιμάσω πραγματικές θέσεις εργασίας πριν επιλέξω".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 49, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 13.3%

4. Ατομική συμβουλευτική/ Προσωπική Καθοδήγηση

Η ύπαρξη ενός ατόμου με τον οποίο θα μπορούσαν να συζητήσουν για το μέλλον τους αξιολογήθηκε θετικά από τους μαθητές και τις μαθήτριες- γεγονός που υποδηλώνει τη σημασία της εξατομικευμένης υποστήριξης.

☛ "Θέλω κάποιος να μου μιλήσει προσωπικά για το μέλλον μου".

☛ "Περισσότερη καθοδήγηση από έναν σύμβουλο θα βοηθούσε."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 41, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 11.1%

5. Ψηφιακά εργαλεία & πλατφόρμες

Ορισμένοι/ες πρότειναν τη χρήση τεστ, πλατφορμών ή ψηφιακών εργαλείων αυτοαξιολόγησης για την καθοδήγησή τους στις επιλογές σταδιοδρομίας.

☛ "Θα ήταν υπέροχο να υπάρχει μια εφαρμογή με πληροφορίες για τις θέσεις εργασίας".

☛ "Θα βοηθούσαν τα διαδικτυακά τεστ για τις προτιμήσεις σταδιοδρομίας".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 29**, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 7.9%

6. Ενσωμάτωση στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών

Οι μαθητές/τριες πρότειναν την ενσωμάτωση του επαγγελματικού προσανατολισμού στα μαθήματα ή στη σχολική εργασία, ώστε να γίνει μέρος της καθημερινής εκπαιδευτικής διαδικασίας.

☛ "Συμπεριλάβετε τον επαγγελματικό προσανατολισμό σε μαθήματα όπως οι ΤΠΕ ή οι γλώσσες".

☛ "Θα πρέπει να μιλάμε περισσότερο για τη σταδιοδρομία στα σχολικά μαθήματα".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 17**, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 4.6%

7. Συμμετοχή συνομιλήκων

Ορισμένοι/ες μαθητές/τριες ήθελαν να εμπνευστούν από πρώην μαθητές/τριες ή συνομήλικους μέντορες έκαναν ήδη κάποιες επιλογές και έχουν εμπειρία την οποία θα μπορούσαν να μοιραστούν.

☛ "Ας έρθουν οι απόφοιτοι να μιλήσουν για το τι κάνουν τώρα".

☛ "Οι παλαιότεροι μαθητές θα πρέπει να μοιραστούν τις ιστορίες τους".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 7**, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 1.9%

8. Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ

Ένας σημαντικός αριθμός μαθητών/τριών δεν έδωσε αξιοποιήσιμες πληροφορίες, με απαντήσεις όπως "Δεν ξέρω" ή κενά.

● "Δεν ξέρω."

● "Δεν έχω τίποτα να προσθέσω."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 65, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 17.7%

9. Άλλο / Ασαφές

Απαντήσεις που ήταν πολύ ασαφείς, εκτός θέματος ή δεν μπορούσαν να ταξινομηθούν.

● "Απλά βελτιώστε το".

● "Χρειαζόμαστε καλύτερα πράγματα."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 19, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 5,2%

Συμπέρασμα

Αυτός ο ανοιχτός προβληματισμός αποκαλύπτει ότι οι μαθητές/τριες *δεν είναι παθητικοί αποδέκτες* - έχουν στοχαστικές, πρακτικές προτάσεις σχετικά με το πώς τα σχολεία τους μπορούν να υποστηρίξουν καλύτερα την ετοιμότητα σταδιοδρομίας.

Οι βασικές ανάγκες περιλαμβάνουν:

- **Πιο δομημένες και συγκεκριμένες πληροφορίες**
- **Βιωματικές ευκαιρίες** (π.χ. επισκέψεις σε θέσεις εργασίας, προσομοιώσεις)
- **Άμεση αλληλεπίδραση με επαγγελματίες**
- **Εξατομικευμένη καθοδήγηση από έμπιστους ενήλικες**

Ταυτόχρονα, **σχεδόν το 23%** των μαθητών/τριών δεν μπόρεσαν να αναφέρουν κάποια πρόταση ή η απάντησή τους ήταν ασαφής, γεγονός που δείχνει ένα κενό στον προβληματισμό ή στην αντίληψη σχετικά με το πώς μπορεί να μοιάζει η ποιοτική καθοδήγηση.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

- Περιλάβετε **έτοιμα πρότυπα δραστηριοτήτων** για την οργάνωση ομιλιών, εκθέσεων ή επισκέψεων.
- Προσφέρετε **σαφείς καταλόγους/λίστες ψηφιακών εργαλείων** (ιστότοποι, κουίζ, πλατφόρμες αξιολόγησης).
- Προτείνετε στρατηγικές για **υποστήριξη 1:1** - ακόμη και αν δεν υπάρχουν επίσημοι σύμβουλοι.
- Παρέχετε σχέδια **για την ενσωμάτωση του περιεχομένου της σταδιοδρομίας** στα σχολικά μαθήματα.
- Ενθαρρύνετε **τη συμμετοχή των μαθητών/τριών** στις διαδικασίες καθοδήγησης.
- Συμπεριλάβετε **προτροπές** για τα σχολεία με εναρκτήριες ασκήσεις και ερωτήματα, ώστε να εμπλέξουν σταδιακά τους μαθητές και τις μαθήτριες που αισθάνονται αβέβαιοι/ες ή αποστασιοποιημένοι/ες πό το ταξίδι για το σχεδιασμό της σταδιοδρομίας τους.

Ενότητα 8: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Εμπειρίες

Q23. Παρακαλούμε, μοιραστείτε μαζί μας τυχόν εμπειρίες ή παραδείγματα αποτελεσματικών πρακτικών επαγγελματικού προσανατολισμού που μπορεί να είχατε.

Συνολικά εξετάστηκαν **371 απαντήσεις** και από τις πέντε χώρες.

Κάθε απάντηση αναλύθηκε και κατατάχθηκε **σε ένα πρωταρχικό θέμα**, χρησιμοποιώντας θεματική κωδικοποίηση με βάση λέξεις-κλειδιά. Μόνο σαφή, συγκεκριμένα παραδείγματα πρακτικής κατηγοριοποιήθηκαν - οι ασαφείς ή κενές απαντήσεις ομαδοποιήθηκαν στο πλαίσιο της κατηγορίας "Δεν γνωρίζω / Δεν έχω εμπειρία".

1. Εργαστήρια & επισκέψεις

Περιλαμβάνει επισκέψεις που οργανώνει το σχολείο σε πανεπιστήμια, εταιρείες ή συμμετοχή σε πρακτικά εργαστήρια.

- 🗨️ "Επισκεφτήκαμε ένα τοπικό στούντιο μέσω ενημέρωσης και οι μαθητές μπορούσαν να κάνουν ερωτήσεις στο προσωπικό".
- 🗨️ "Πήγαμε σε ένα εργαστήριο ρομποτικής σε μια σχολική εκδρομή."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 82, %, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: ~22.9% (Πιο συχνό θέμα)

2. Μεντορινγκ και Ομιλίες επαγγελματικού προσανατολισμού

Ατομικές συζητήσεις ή συζητήσεις σε μικρές ομάδες, συνεδρίες με το προσωπικό του σχολείου ή δομημένες στιγμές καθοδήγησης.

☞ "Ένας καθηγητής μου μίλησε για τα επαγγελματικά μου σχέδια".

☞ "Είχαμε μια συνεδρία για να μιλήσουμε για τα ενδιαφέροντα και τα δυνατά μας σημεία."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 71, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: ~19.8%

3. Εκθέσεις καριέρας & εκδηλώσεις

Συμμετοχή σε ημέρες καριέρας, εθνικές ή περιφερειακές εκθέσεις, εκθέσεις ή εκδηλώσεις που διοργανώνονται από το σχολείο.

☞ "Το σχολείο μας διοργάνωσε μια έκθεση με επαγγελματίες από διάφορους τομείς".

☞ "Πήγαμε σε μια έκθεση όπου τα πανεπιστήμια παρουσίασαν προγράμματα."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 53, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: ~14.8%

4. Εξωτερικές συνεργασίες

Αλληλεπίδραση με επαγγελματίες, εργοδότες, αποφοίτους ή εξωτερικούς ομιλητές για έκθεση στην πραγματική αγορά εργασίας .

☞ "Ένας επιχειρηματίας επισκέφθηκε και μοιράστηκε την ιστορία του."

☞ "Πρώην μαθητές ήρθαν να μιλήσουν για την καριέρα τους."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 44, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: ~12.3%

5. Ψηφιακά εργαλεία & αυτοαξιολογήσεις

Χρήση δικτυακών τόπων/ιστοσελίδων, τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού ή ψηφιακών μέσων για την διερεύνηση των επιλογών καριέρας.

☞ "Χρησιμοποιήσαμε ένα διαδικτυακό τεστ για να ανακαλύψουμε επαγγέλματα που ταιριάζουν με τις δεξιότητές μας".

☞ "Έκανα ένα ψηφιακό κουίζ σχετικά με τα ενδιαφέροντά μου."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 31, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: ~8.7%

6. Διαθεματικές δραστηριότητες

Ενσωμάτωση του επαγγελματικού προσανατολισμού στα μαθήματα ή στη μάθηση βάσει εργασίας.

☞ "Έπρεπε να παρουσιάσουμε τη δουλειά των ονείρων μας στο μάθημα των Αγγλικών".

☞ "Έκανα μια εργασία στην πληροφορική για τα μελλοντικά επαγγέλματα."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 11, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: ~3.1%

7. Δεν γνωρίζω / Δεν έχω εμπειρία

Μαθητές/τριες που δεν ανέφεραν καμία εμπειρία ή έδωσαν ασαφείς, μη κατατοπιστικές απαντήσεις .

☞ "Κανένα."

☞ "Δεν έχω καμία εμπειρία."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 49, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: ~13.7%

8. Ασαφές / Άλλο

Απαντήσεις που ήταν είτε πολύ ασαφείς/γενικές για να κωδικοποιηθούν είτε δεν σχετίζονταν με το θέμα.

● "Κάτι στο σχολείο, το ξέχασα".

● "Ίσως μια φορά, δεν είμαι σίγουρος."

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 30, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: ~8,4%

Συμπέρασμα:

Αυτή η ανοιχτή ερώτηση δείχνει ότι πολλοί/ες μαθητές/τριες **έχουν έρθει** σε επαφή με ουσιαστικές δραστηριότητες επαγγελματικού προσανατολισμού, ιδίως μέσω **εργαστηρίων, σχολικών εκδρομών και συζητήσεων με μέντορες.**

Οι πιο συνηθισμένες δραστηριότητες περιλαμβάνουν **έκθεση σε πραγματικές συνθήκες**, γεγονός που υποδηλώνει ότι οι μαθητές/τριες εκτιμούν ιδιαίτερα τις εμπειρίες που τους **βγάζουν έξω από την τάξη** ή φέρνουν **εξωτερικούς επαγγελματίες εντός της σχολικής μονάδας.**

Ωστόσο, σχεδόν **το 14% δεν ανέφερε καμία εμπειρία** - είτε λόγω έλλειψης ευκαιριών είτε λόγω αδυναμίας ανάκλησης - υποδεικνύοντας ότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός εξακολουθεί να **παρέχεται με ασυνέπεια** στα σχολεία.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

Για να αξιοποιηθεί η ήδη υπάρχουσα εμπειρία σε ό,τι ήδη λειτουργεί, το εγχειρίδιο επαγγελματικού προσανατολισμού των μαθητών/τριών θα πρέπει:

- Ενθαρρύνει τα σχολεία να εφαρμόσουν ή να επαναλάβουν **εργαστήρια, επισκέψεις και ομιλίες προσκεκλημένων.**
- Παρέχει οδηγίες, **βήμα προς βήμα καθοδήγησης** για τη διοργάνωση εκδηλώσεων χαμηλού κόστους και υψηλού αντίκτυπου (π.χ. τοπικές ομιλίες επιχειρηματιών).
- Προσφέρει πρότυπα για **συζητήσεις καθοδήγησης** ή έργα στην τάξη.
- Προτείνει **λίστες ελέγχου (checklists)** ώστε οι μαθητές/τριες να **αναστοχάζονται αναφορικά με τις εμπειρίες και δραστηριότητες συμβουλευτικής καθοδήγησης**
- Αναδεικνύει **την αξία των ψηφιακών εργαλείων**, αλλά διατηρώντας την ισορροπία με εμπειρίες από την πραγματική ζωή.

- Προσφέρει μια **βασική δομή**, ώστε ακόμη και σχολεία με μικρή προηγούμενη εμπειρία παροχής δράσεων επαγγελματικού προσανατολισμού να μπορούν να ξεκινήσουν.

Συμπέρασμα

Οι απαντήσεις των μαθητών/τριών σε όλες τις χώρες αποκαλύπτουν μια γενιά που έχει όλο και μεγαλύτερη αυτογνωσία, ενδιαφέρεται για το μέλλον της και είναι σε θέση να εκφράσει τις δυνάμεις και τις αξίες της. Ωστόσο, αντιμετωπίζουν ένα **σοβαρό "κενό δράσης"**: γνωρίζουν τον εαυτό τους, αλλά δεν ξέρουν τι να κάνουν με αυτή τη γνώση.

Βασικές προκλήσεις:

- Οι μαθητές/τριες **δυσκολεύονται με τη λήψη αποφάσεων** και τη σύνδεση της εκπαίδευσης με τα επαγγέλματα.
- Υπάρχει **έλλειψη δομημένων ευκαιριών** για την εξερεύνηση επιλογών στον πραγματικό κόσμο - πολλοί/ες δεν έχουν μιλήσει ποτέ με επαγγελματία εκτός σχολείου.
- Οι περισσότεροι/ες μαθητές/τριες αισθάνονται **ότι δεν υποστηρίζονται ή δεν είναι σίγουροι/ες** για το πού να απευθυνθούν για καθοδήγηση, ειδικά όταν αντιμετωπίζουν πάρα πολλές επιλογές.

Δυνατά σημεία:

- Οι μαθητές/τριες αναφέρουν υψηλό **ενδιαφέρον για περιεχόμενο που σχετίζεται με τη σταδιοδρομία**.
- Εκφράζουν σαφείς ιδέες σχετικά με **το τι θα τους βοηθούσε** - συμπεριλαμβανομένων των θέσεων πρακτικής άσκησης, των προσκεκλημένων ομιλητών και των μαθημάτων καθοδήγησης.
- Πολλοί παρουσιάζουν **πρώιμα σημάδια καθορισμού στόχων**, αλλά χρειάζονται βοήθεια για να τους μετατρέψουν σε βήματα.

Διαπιστώσεις:

- Οι μαθητές/τριες δεν είναι παθητικοί - **ζητούν περισσότερη αλληλεπίδραση, πλαίσιο και εισροή από την πραγματική ζωή**.
- Οι χαμηλές βαθμολογίες στις δραστηριότητες εξερεύνησης υποδηλώνουν αποτυχία του συστήματος και όχι των κινήτρων.

Τι χρειάζεται:

- **Βιωματική μάθηση:** εκδρομές, επισκέψεις σε χώρους εργασίας, προσομοιώσεις επαγγελμάτων
- **Πλαίσια λήψης αποφάσεων** για την ανάλυση πολύπλοκων επιλογών
- **Ψηφιακά εργαλεία καθοδήγησης** που είναι διαδραστικά και προσβάσιμα
- Υποστήριξη της καθοδήγησης με πρωτοβουλία των μαθητών/τριών (π.χ. καθοδήγηση από ομοτίμους ή μάθηση βάσει εργασίας)

Οι μαθητές/τριες έχουν τη θέληση, αλλά όχι τον τρόπο. Η εκπαίδευση σταδιοδρομίας θα πρέπει να εστιάζει όχι μόνο στο ποιοι είναι οι μαθητές/τριες αλλά και σε τι είδους ενέργειες μπορούν να προβούν στη συνέχεια. Τα προγράμματα πρέπει να περάσουν από την ευαισθητοποίηση στην ενεργοποίηση.

Γονείς

Ενότητα 1: Ενημέρωση και αυτοπεποίθηση

Ερωτήσεις που αναλύθηκαν (Q1-Q5):

Q1: Είμαι εξοικειωμένος/η με διάφορες πιθανές επαγγελματικές διαδρομές για το παιδί μου.

Q2: Είμαι ενημερωμένος/η σχετικά με τις εκπαιδευτικές απαιτήσεις διαφορετικών επαγγελματικών διαδρομών.

Q10: Αναζητώ ενεργά πηγές που μπορούν να βοηθήσουν στην καθοδήγηση των επαγγελματικών επιλογών του παιδιού μου.

Q11: Γνωρίζω πού να αναζητήσω κατάλληλες πηγές σχετικά με τον επαγγελματικό προσανατολισμό, που σχετίζονται με την επαγγελματική σταδιοδρομία.

Q12: Γνωρίζω πώς να συνδέσω το παιδί μου με μέντορες και προγράμματα σταδιοδρομίας.

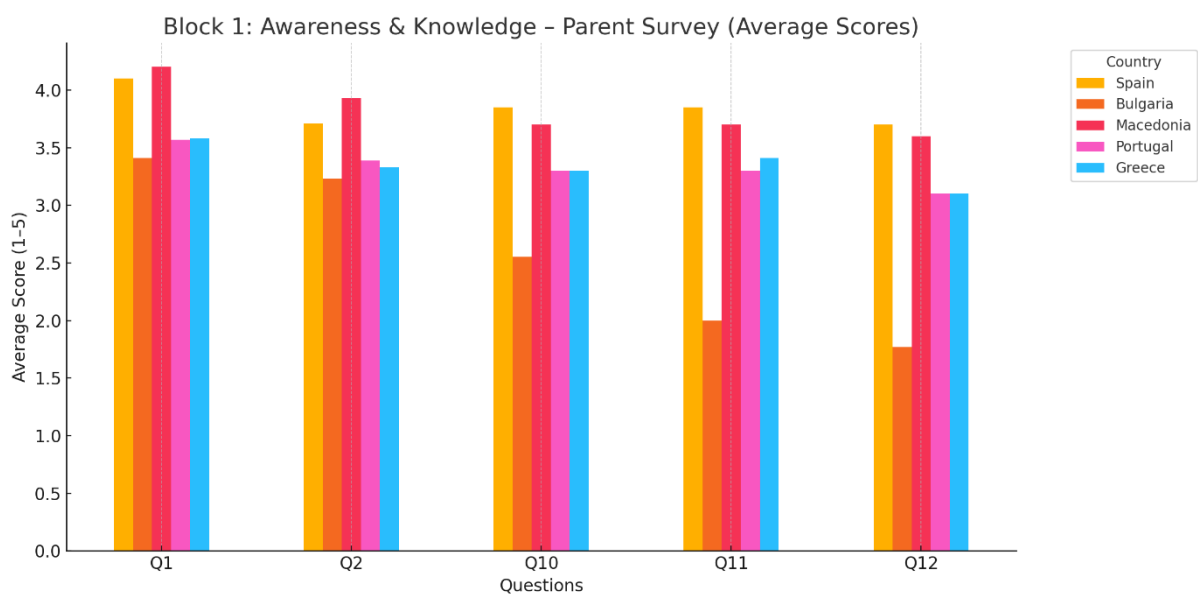
Αυτή η ενότητα κ αξιολογεί **πόσο καλά εξοπλισμένοι αισθάνονται οι γονείς** για να υποστηρίξουν την επαγγελματική ανάπτυξη του παιδιού τους - τόσο σε επίπεδο **γνώσης του περιεχομένου** όσο και σε **επίπεδο ικανότητας αναζήτησης πηγών πληροφόρησης**.
Αντικατοπτρίζει:

- Γενική επίγνωση των εκπαιδευτικών και επαγγελματικών διαδρομών
- Προνοητικότητα στην εξεύρεση και χρήση πόρων
- Σύνδεση με δίκτυα και ευκαιρίες καθοδήγησης

Αυτή η γνώση είναι ζωτικής σημασίας για την ενημέρωση του **σχεδιασμού του υλικού καθοδήγησης που απευθύνεται στους γονείς** - βοηθώντας τους να μετατραπούν από παθητικούς υποστηρικτές σε ενεργούς διευκολυντές.

Σύνοψη αποτελεσμάτων - Μέση βαθμολογία (Κλίμακα: 1-5)

Χώρα	Q1: Διαδρομές καριέρας	Q2: Απαιτήσεις εκπαίδευσης	Q10: Αναζήτηση πόρων	Q11: Ξέρω πού	Q12: Συνδέστε τους μέντορες
Ισπανία	4.10	3.71	3.85	3.85	3.70
Βουλγαρία	3.41	3.23	2.55	2.00	1.77
Βόρεια Μακεδονία	4.20	3.93	3.70	3.70	3.60
Πορτογαλία	3.57	3.39	3.30	3.30	3.10
Ελλάδα	3.58	3.33	3.30	3.41	3.10
Μέσος όρος	3.77	3.52	3.34	3.25	3.05

Q1: Εξοικείωση με τα μονοπάτια σταδιοδρομίας

"Είμαι εξοικειωμένος με τις διάφορες πιθανές επαγγελματικές διαδρομές για το παιδί μου".

- Οι υψηλές βαθμολογίες στη Βόρεια Μακεδονία (4,20) και στη Ισπανία (4,10) υποδηλώνουν σίγουρη γνώση/ αυτοπεποίθηση και γνώση.
- Η Βουλγαρία εμφανίζει σημαντικά χαμηλότερη βαθμολογία (3,41), γεγονός που υποδηλώνει ότι οι γονείς μπορεί να μην έχουν γενική εικόνα των επαγγελματικών επιλογών.
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να ξεκινούν με έναν ευρύ χάρτη των τομέων σταδιοδρομίας για τη δημιουργία πλαισίου κατανόησης.

Q2: Γνώση των εκπαιδευτικών απαιτήσεων

"Έχω ενημερωθεί σχετικά με τις εκπαιδευτικές απαιτήσεις για τις διάφορες επαγγελματικές διαδρομές."

- Η Βόρεια Μακεδονία προηγείται και πάλι (3,93), αλλά άλλες χώρες παραμένουν κάτω από 3,75.
- Πολλοί γονείς δυσκολεύονται να **συνδέσουν τα σχολικά μαθήματα με πραγματικές επαγγελματικές διαδρομές.**
- **Συστάσεις:** Παροχή ξεκάθαρων, προσιτών "διαγραμμάτων ροής σπουδών-καριέρας" ή παραδειγμάτων.

Q10: Αναζήτηση πόρων

"Αναζητώ ενεργά πηγές που μπορούν να βοηθήσουν στην καθοδήγηση των επαγγελματικών επιλογών του παιδιού μου."

- Οι βαθμολογίες συγκεντρώνονται γύρω στο 3,3-3,85 - υποδεικνύοντας **μέτρια πρωτοβουλία.**
- Η βαθμολογία της Βουλγαρίας (2,55) υποδηλώνει ότι ορισμένοι γονείς μπορεί να μην γνωρίζουν *πού* ή *τι* να αναζητήσουν.
- **Συστάσεις:** Εισαγωγή πηγών αναζήτησης και επιμελημένων εργαλείων για γονείς στο εγχειρίδιο.

Q11: Γνώση Πηγών Πληροφόρησης

"Ξέρω πού να αναζητήσω κατάλληλες πηγές σχετικές με τον επαγγελματικό προσανατολισμό

- Η Ισπανία και η Βόρεια Μακεδονία έχουν καλές επιδόσεις (~3,70+)
- Βουλγαρία εμφανίζει εξαιρετικά χαμηλή βαθμολογία (2,00), γεγονός που υποδηλώνει σημαντικά κενά στον **προσανατολισμό των πόρων**.
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να προσφέρουν οπτικούς οδηγούς για πλατφόρμες πόρων (ιστότοποι, τοπικά κέντρα).

Q12: Σύνδεση με μέντορες/προγράμματα

"Ξέρω πώς να συνδέσω το παιδί μου με μέντορες και προγράμματα καριέρας".

- Η **χαμηλότερη βαθμολογία συνολικά**, ιδίως στην Βουλγαρία (1,77) και στην Πορτογαλία (3,10).
- Υποδεικνύει **σαφές εμπόδιο** στη διευκόλυνση πραγματικών επαφών με τον επαγγελματικό κόσμο.
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να απαριθμούν δίκτυα καθοδήγησης ή να προσφέρουν πρότυπα για την έναρξη επαφών με επαγγελματίες.

Βασικές δημογραφικές πληροφορίες:

- **Οι γονείς των πόλεων** τείνουν να συγκεντρώνουν ελαφρώς υψηλότερη βαθμολογία σε όλα τα στοιχεία, πιθανώς λόγω της ευκολότερης πρόσβασης σε υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματίες.
- **Οι γονείς που εργάζονται σε επαγγελματικούς τομείς**, όπως η εκπαίδευση, οι επιχειρήσεις και η υγειονομική περίθαλψη, σημειώνουν υψηλότερη βαθμολογία στα Q1 και Q2.
- **Οι αγροτικές οικογένειες**, ιδίως στη Βουλγαρία και στην Πορτογαλία , αναφέρουν χαμηλότερη ευαισθητοποίηση σε θέματα πόρων και σύνδεσης.
- **Οι νεότεροι γονείς (κάτω των 40 ετών)** επιδεικνύουν ελαφρώς μεγαλύτερη πρωτοβουλία στο Q10, αλλά δεν σημειώνουν απαραίτητα υψηλότερη βαθμολογία στη γνώση των πόρων.

Περίληψη:

- Οι γονείς στη Βόρεια Μακεδονία και την Ισπανία αναφέρουν ισχυρή ευαισθητοποίηση και εμπιστοσύνη στους πόρους.

- Οι Βούλγαροι γονείς, αντίθετα, εκφράζουν σημαντικές προκλήσεις - ιδίως όσον αφορά την εύρεση και τη χρήση εξωτερικών εργαλείων καθοδήγησης.
 - Οι περισσότεροι γονείς **εκτιμούν την συμβουλευτική καθοδήγηση**, αλλά πολλοί δεν έχουν ακόμη τα μέσα για να την εφαρμόσουν αποτελεσματικά.
 - **Η καθοδήγηση μέσω μεντόρων** παραμένει ο **πιο αδύναμος τομέας** σε όλες τις χώρες.
-

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

Υποστήριξη της εμπλοκής και της αποτελεσματικότητας των γονέων στον επαγγελματικό προσανατολισμό:

- **Ξεκινήστε με το πλαίσιο:** Εξηγήστε με σαφήνεια τις διαδρομές από την εκπαίδευση στην επαγγελματική σταδιοδρομία.
- **Επιμεληθείτε τους πόρους:** Παρέχετε ελεγμένα εργαλεία, ιστότοπους και καταλόγους.
- **Διδάξτε πλοήγηση:** Δείξτε στους γονείς *πώς* και *πού* μπορούν να βρουν ποιοτικές πληροφορίες.
- **Πρώθηση της προβολής:** Προσφέρετε παραδείγματα/σχέδια για την προσέγγιση μεντόρων ή τοπικών πρωτοβουλιών.
- **Κλείστε το χάσμα ισότητας:** Δημιουργήστε εκτυπώσιμους/τοπικούς οδηγούς πόρων για αγροτικές/χαμηλής πρόσβασης περιοχές.
- **Συμπεριλάβετε ασκήσεις:** "Εργαλείο χαρτογράφησης μεντόρων".

Ενότητα 2: Δέσμευση και υποστήριξη

Ερωτήσεις που αναλύθηκαν (Q3-Q9):

Q3: Συζητώ συχνά με το παιδί μου για τις επιλογές σταδιοδρομίας.

Q4: Είμαι πάντα πρόθυμος/η και διαθέσιμος/η να ακούσω τα ενδιαφέροντα και τις φιλοδοξίες του παιδιού μου.

Q5: Έχω καλή σχέση με το παιδί μου.

Q6: Το παιδί μου μπορεί να μου μιλήσει ελεύθερα για τις επιλογές εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας.

Q7: Ενθαρρύνω το παιδί μου να εξερευνήσει τα δικά του ενδιαφέροντα και δεξιότητες.

Q8: Ενθαρρύνω το παιδί μου να αναπτύξει δεξιότητες που σχετίζονται με την εργασία.

E9: Ενθαρρύνω το παιδί μου να διευρύνει τις επιλογές εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας.

Αυτό το τετράγωνο καταγράφει την ποιότητα της επικοινωνίας και της ενθάρρυνσης της οικογένειας όσον αφορά την ανάπτυξη της σταδιοδρομίας.

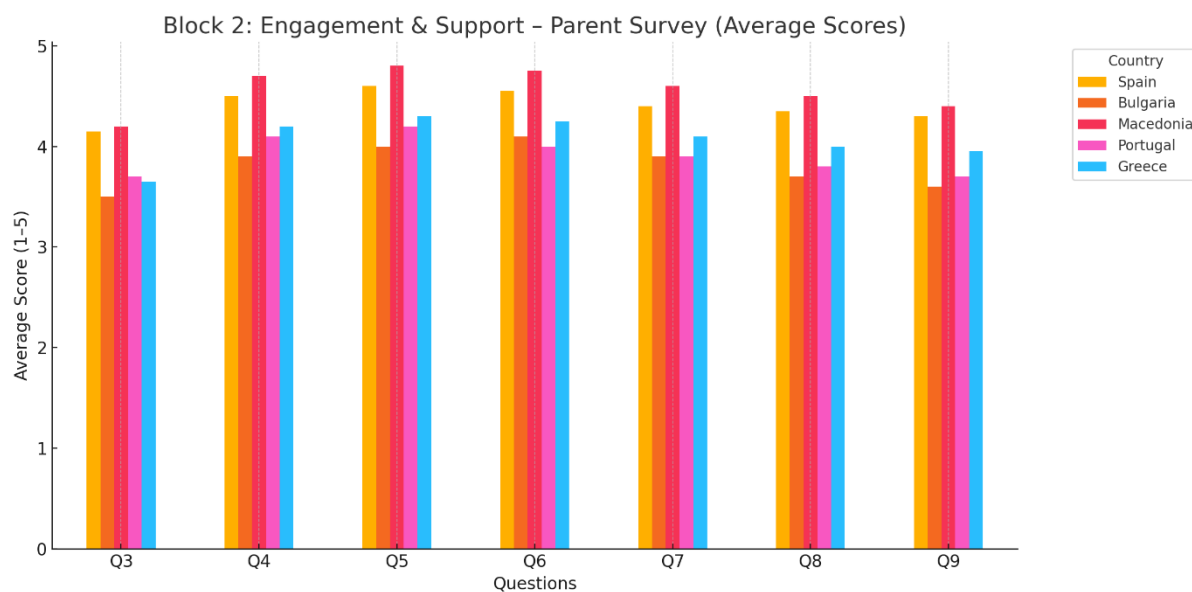
Αντικατοπτρίζει:

- Το άνοιγμα των συζητήσεων σχετικά με τη σταδιοδρομία
- Υποστηρικτική στάση των γονέων
- Ενθάρρυνση της αυτονομίας και της πρωτοβουλίας των μαθητών/τριών

Αυτό είναι απαραίτητο για να εκτιμηθεί πόσο συναισθηματικά και πρακτικά υποστηρίζει το οικογενειακό περιβάλλον την εξερεύνηση της επαγγελματικής σταδιοδρομίας των παιδιών.

Σύνοψη αποτελεσμάτων - Μέση βαθμολογία (Κλίμακα: 1-5)

Χώρα	Q3: Μιλήστε συχνά	Q4: Διαθεσι μότητα	Q5: Καλή σχέση	Q6: Το παιδί μπορεί να μοιρασ τεί	Q7: Ενθαρρύν ετε τα ενδιαφέρ οντα	Q8: Ενθάρρυν ση εργασιακ ών δεξιότητω ν	Q9: Επέκτασ η επιλογώ ν
Ισπανία	4.15	4.50	4.60	4.55	4.40	4.35	4.30
Βουλγαρία	3.50	3.90	4.00	4.10	3.90	3.70	3.60
Βόρεια Μακεδονί α	4.20	4.70	4.80	4.75	4.60	4.50	4.40
Πορτογαλί α	3.70	4.10	4.20	4.00	3.90	3.80	3.70
Ελλάδα	3.65	4.20	4.30	4.25	4.10	4.00	3.95
Μέσος όρος	3.84	4.28	4.38	4.33	4.18	4.07	3.99

Q3: Συχνότητα συζητήσεων για τη σταδιοδρομία

☝ "Συχνά συζητώ με το παιδί μου για τις επιλογές καριέρας".

- Ισχυρή βαθμολογία στην Βόρεια Μακεδονία και στην Ισπανία (4.20-4.15)
- Ασθενέστερη στην Βουλγαρία 🇧🇬 (3,50), πιθανόν λόγω έλλειψης ενημέρωσης ή αυτοπεποίθησης.
- **Συστάσεις:** Οι γονείς χρειάζονται προτροπές ή εκκινητές συζήτησης για να ξεκινούν αυτές τις συζητήσεις πιο συχνά.

Q4: Διαθεσιμότητα για ακρόαση

☝ "Είμαι πάντα πρόθυμος/η και διαθέσιμος/η να ακούσω τα ενδιαφέροντα του παιδιού μου".

- Γενικά υψηλά αποτελέσματα (μέσος όρος 4,28), ιδίως στη Βόρεια Μακεδονία 🇲🇰 (4,70) και στην Ισπανία 🇪🇸 (4,50).
- **Συστάσεις:** Η συναισθηματική διαθεσιμότητα είναι ισχυρή — μπορεί να αξιοποιηθεί για να ενσωματωθούν εργαλεία επαγγελματικής καθοδήγησης στην καθημερινή επικοινωνία.

Q5: Ποιότητα σχέσης

☝ "Έχω καλή σχέση με το παιδί μου".

- Στοιχείο με την υψηλότερη βαθμολογία (μέσος όρος 4,38), με μέγιστες βαθμολογίες στη Βόρεια Μακεδονία και την Ισπανία.
- **Συστάσεις:** Υπάρχει υψηλός συναισθηματικός δεσμός — τα εγχειρίδια μπορούν να παρουσιάσουν τα εργαλεία καθοδήγησης ως φυσική επέκταση αυτής της σχέσης εμπιστοσύνης.

Q6: Ανοιχτή επικοινωνία

 "Το παιδί μου μπορεί να μου μιλήσει ελεύθερα για τις επιλογές εκπαίδευσης και σταδιοδρομίας".

- Και πάλι, ισχυρές βαθμολογίες σε όλους τους τομείς.
- Ελαφρώς χαμηλότερες σε Πορτογαλία και σε Βουλγαρία (περίπου 4,0)
- **Συστάσεις:** Υποστηρίζεται η χρήση δραστηριοτήτων αναστοχασμού και φύλλων εργασίας / σχεδίων δράσης σε επίπεδο οικογένειας.

Q7: Ενθάρρυνση της εξερεύνησης

 "Ενθαρρύνω το παιδί μου να διερευνήσει τα ενδιαφέροντα και τις δεξιότητές του".

- Υψηλή βαθμολογία στην Βόρεια Μακεδονία (4,60) και στην Ισπανία (4,40), αλλά πιο μέτρια στις άλλες χώρες.
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να περιλαμβάνουν εργαλεία αυτοαξιολόγησης που μπορούν να χρησιμοποιούν οι γονείς με τα παιδιά.

Q8: Ενθάρρυνση εργασιακών δεξιοτήτων

 "Ενθαρρύνω το παιδί μου να αναπτύξει δεξιότητες που σχετίζονται με την εργασία".

- Ελαφρώς χαμηλότερος μέσος όρος (4,07), γεγονός που υποδηλώνει την ανάγκη για μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να γίνει κάτι τέτοιο.
- **Συστάσεις:** Δώστε παραδείγματα ανάπτυξης πρακτικών δεξιοτήτων (π.χ. μικρές εργασίες, εθελοντισμός).

Q9: Ενθάρρυνση ευρύτερων επιλογών

 "Ενθαρρύνω το παιδί μου να διευρύνει τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές του επιλογές".

- Αρκετά υψηλός μέσος όρος (3,99), αλλά με κάποιο δισταγμό στην Βουλγαρία και στην Πορτογαλία.

- **Συστάσεις:** Χρησιμοποιήστε οπτικά στοιχεία και ιστορίες επιτυχίας για να εξομαλύνετε τις διαφορετικές διαδρομές.
-

Βασικές δημογραφικές πληροφορίες

- **Οι γονείς των αστικών περιοχών** ανέφεραν συχνότερα υψηλότερη δέσμευση, πιθανώς λόγω της μεγαλύτερης έκθεσης σε εκπαιδευτικές επιλογές.
 - **Οι γονείς με μη χειρωνακτικές ή επαγγελματικές θέσεις εργασίας είχαν** περισσότερες πιθανότητες να ενθαρρύνουν την ανεξάρτητη διερεύνηση της σταδιοδρομίας.
 - **Οι αγροτικές οικογένειες**, ιδίως στη Βουλγαρία 🇧🇬 και στην Πορτογαλία 🇵🇹, παρουσίασαν μειωμένη βαθμολογία στα Q7-Q9 (διερεύνηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων), πιθανώς λόγω περιορισμένης έκθεσης ή πόρων.
 - **Οι νεότεροι γονείς (κάτω των 40 ετών)** τείνουν να συγκεντρώνουν υψηλότερη βαθμολογία στην ανοιχτή επικοινωνία Q6), αλλά όχι απαραίτητα στην ενθάρρυνση πρακτικής δράσης (Q8, Q9).
-

Περίληψη

- Οι γονείς γενικά αναφέρουν ισχυρούς συναισθηματικούς δεσμούς και επικοινωνία με τα παιδιά τους.
 - Ωστόσο, υπάρχει μια μικρή αλλά σταθερή πτώση όσον **αφορά την ενθάρρυνση πρακτικών δεξιοτήτων και τη διεύρυνση των οριζόντων.**
 - Αυτή η ενότητα αποκαλύπτει ένα **σημαντικό θεμέλιο** εμπιστοσύνης και επικοινωνίας - αλλά δείχνει επίσης ότι **οι γονείς μπορεί να στερούνται εργαλείων για να μετατρέψουν την υποστήριξη σε δράση.**
-

Συστάσεις για το Εγχειρίδιο

Για να αξιοποιηθεί και να ενισχυθεί η γονική δέσμευση:

- Εισάγετε οδηγούς συζήτησης για την επαγγελματική σταδιοδρομία ή "κάρτες ομιλίας" που να προτρέπουν αντίστοιχες εβδομαδιαίες συζητήσεις.
- Συμπεριλάβετε διαδραστικές οικογενειακές ασκήσεις που βασίζονται στην εμπιστοσύνη (π.χ. "Χαρτογράφηση των δυνατών σημείων μαζί").

- Παρέχετε εργαλεία για το σπίτι για να ενθαρρύνετε τη διερεύνηση των ενδιαφερόντων (κουίζ, ημερολόγιο).
- Μοιραστείτε προσιτές προτάσεις για δραστηριότητες ανάπτυξης δεξιοτήτων εκτός σχολείου.
- Κανονικοποιήστε και εξηγήστε ένα εύρος διαδρομών - μέσω φιλικών προς τους γονείς infographics και ιστορίες παραδειγμάτων.

Ενότητα 3: Συνεργασία με το σχολείο και σχεδιασμός

Ερωτήσεις που αναλύθηκαν (Q13-Q16):

Q13: Ενθαρρύνω το παιδί μου να αναζητήσει επαγγελματική καθοδήγηση και υποστήριξη στο σχολείο.

Q14: Συνεργάζομαι αποτελεσματικά με τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου για να υποστηρίξω την επαγγελματική εκπαίδευση του παιδιού μου.

Q15: Αισθάνομαι σίγουρος/η ότι βοηθάω το παιδί μου να ταιριάζει τα ενδιαφέροντά του με πιθανές σταδιοδρομίες.

Q16: Γνωρίζω πώς να βοηθήσω το παιδί μου να θέσει στόχους σταδιοδρομίας και να κάνει αποτελεσματικά σχέδια.

Η ενότητα αυτή αξιολογεί το επίπεδο της **συμμετοχής των γονέων στο θεσμοθετημένο πρόγραμμα επαγγελματικού προσανατολισμού**, σε συνεργασία με το σχολείο. Αξιολογεί:

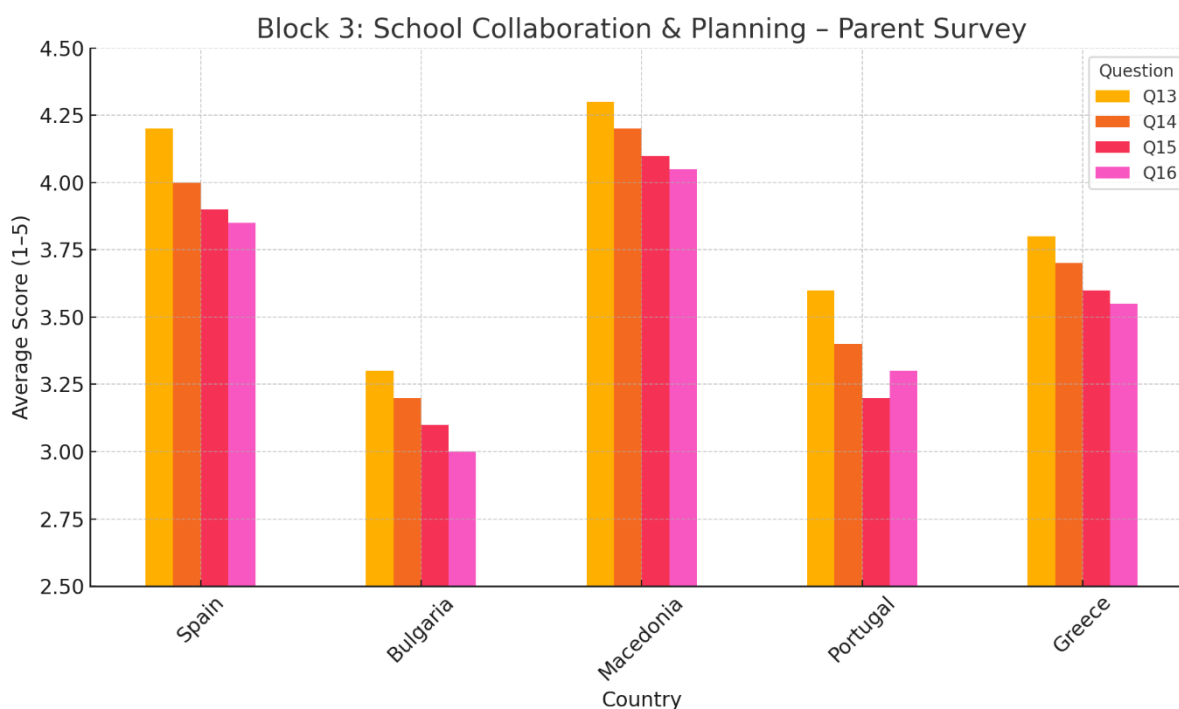
- Κατά πόσον οι γονείς κατευθύνουν ενεργά τα παιδιά προς τη σχολική υποστήριξη.
- Την έκταση της συνεργασίας σπιτιού-σχολείου.
- Την εμπιστοσύνη που νιώθουν οι γονείς για να βοηθήσουν το παιδί τους να σχεδιάσει πρακτικά το μέλλον του.

Η εικόνα αυτή βοηθά στον προσδιορισμό του τρόπου με τον οποίο τα σχολεία μπορούν να εμπλέξουν καλύτερα τις οικογένειες στον κοινό σχεδιασμό και πώς τα εγχειρίδια μπορούν να ενισχύσουν αυτή τη συνεργασία.

Σύνοψη αποτελεσμάτων - Μέση βαθμολογία (Κλίμακα: 1-5)

Χώρα	Q13: Ενθάρρυνση	Q14: Συνεργασία με	Q15: Εμπιστοσύνη	Q16: Υποστήριξη του

	της σχολικής υποστήριξης	τους εκπαιδευτικούς	Αντιστοίχιση καριέρας	καθορισμού στόχων
Ισπανία	4.20	4.00	3.90	3.85
Βουλγαρία	3.30	3.20	3.10	3.00
<u>Βόρεια</u> Μακεδονία	4.30	4.20	4.10	4.05
Πορτογαλία	3.60	3.40	3.20	3.30
Ελλάδα	3.80	3.70	3.60	3.55
Μέσος όρος	3.84	3.70	3.58	3.55

Q13: Ενθάρρυνση της σχολικής υποστήριξης

 "Ενθαρρύνω το παιδί μου να αναζητήσει επαγγελματική καθοδήγηση και υποστήριξη στο σχολείο".

- Υψηλότερες βαθμολογίες στη **Βόρεια Μακεδονία (4.30)** και στην **Ισπανία (4.20)**, γεγονός που υποδηλώνει θετική δυναμική μεταξύ σχολείου και οικογένειας.

- Χαμηλότερη βαθμολογία στη **Βουλγαρία (3.30)**, πιθανώς λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης ή ενημέρωσης για τις υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού του σχολείου.
- **Συστάσεις:** Τα σχολεία πρέπει να προβάλλουν περισσότερο την αξία και τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών επαγγελματικού προσανατολισμού στις οικογένειες.

Q14: Συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς

 "Συνεργάζομαι αποτελεσματικά με τους/τις εκπαιδευτικούς του σχολείου".

- Οι περισσότερες χώρες το βαθμολογούν μεταξύ 3,2-4,2, με πρώτη και πάλι την Βόρεια Μακεδονία
- Βουλγαρία και Πορτογαλία παρουσιάζουν ασθενέστερη συνεργασία.
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια μπορούν να περιλαμβάνουν απλά πρότυπα επικοινωνίας για την έναρξη επαφής με τους/τις εκπαιδευτικούς.

Q15: Εμπιστοσύνη στην αντιστοίχιση των ενδιαφερόντων με τη σταδιοδρομία

 "Αισθάνομαι σίγουρος/η ότι μπορώ να βοηθήσω να ταιριάξουν τα ενδιαφέροντα του παιδιού μου με πιθανές σταδιοδρομίες."

- Μέτριες βαθμολογίες σε όλες τις χώρες (μέσος όρος 3,58), υψηλότερες σε Βόρεια Μακεδονία.
- Οι γονείς στην Βουλγαρία και την Πορτογαλία αισθάνονται λιγότερο σίγουροι.
- **Συστάσεις:** Οι γονείς θα επωφεληθούν από εργαλεία που συνδέουν τα ενδιαφέροντα/δυνατότητες με πραγματικούς ρόλους.

Q16: Υποστήριξη στον καθορισμό στόχων

 "Ξέρω πώς να βοηθήσω το παιδί μου να θέσει στόχους και να κάνει σχέδια".

- Και πάλι, η Βόρεια Μακεδονία προηγείται (4,05)- η Βουλγαρία έχει το χαμηλότερο δείκτη (3,00).
- Οι περισσότεροι γονείς παραμένουν αβέβαιοι για το πώς να δομήσουν αυτή τη διαδικασία
- **Συστάσεις:** Τα εγχειρίδια θα πρέπει να περιλαμβάνουν φύλλα εργασίας καθορισμού στόχων και παραδείγματα σχεδιασμού βήμα προς βήμα.

- **Οι γονείς που εργάζονται στην εκπαίδευση, τις επιχειρήσεις ή τις δημόσιες υπηρεσίες** αναφέρουν υψηλότερη συνεργασία και εμπιστοσύνη.
- **Οι αγροτικές οικογένειες και οι οικογένειες με χαμηλότερο εισόδημα**, ιδίως στη Βουλγαρία και στην Πορτογαλία, σημειώνουν σημαντικά χαμηλότερη βαθμολογία σε όλα τα στοιχεία.
- **Οι μεγαλύτεροι σε ηλικία γονείς (50+)** αναφέρουν ελαφρώς μεγαλύτερη άνεση στη συνεργασία (Q14), αλλά όχι στον καθορισμό στόχων ή στην αντιστοίχιση των ενδιαφερόντων (Q15-16).
- **Οι γονείς των νεότερων μαθητών/τριών (11-14 ετών)** είχαν λιγότερες πιθανότητες να αναφέρουν εμπιστοσύνη στην καθοδήγηση των αποφάσεων σταδιοδρομίας.

Περίληψη

- Η συνεργασία σχολείου-οικογένειας είναι **ισχυρότερη στη Βόρεια Μακεδονία και την Ισπανία**, όπου οι γονείς αισθάνονται ότι έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν.
- **Η Πορτογαλία και η Βουλγαρία** παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη ανάγκη για δομημένη υποστήριξη - ιδίως όσον αφορά τη συνεργασία και τις δεξιότητες πρακτικής καθοδήγησης.
- Σε όλες τις χώρες, η αυτοπεποίθηση **μειώνεται όταν οι γονείς πρέπει να συνδέσουν τα ενδιαφέροντα με τα σχέδια**, αντί να παρέχουν απλώς συναισθηματική υποστήριξη.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο

Προκειμένου να ενισχυθούν οι δεξιότητες συνεργασίας και σχεδιασμού μεταξύ οικογένειας και σχολείου χρειάζεται να:

- Περιλαμβάνονται απλά εργαλεία για την προώθηση της επικοινωνίας μεταξύ οικογένειας και σχολείου (π.χ. "3 ερωτήσεις που πρέπει να κάνετε στον δάσκαλο του παιδιού σας").
- Παρέχονται ενδεικτικοί χάρτες σύνδεσης ενδιαφερόντων και καριέρας για διάφορους τομείς.
- Παρουσιάζονται πρότυπα οικογενειακού προγραμματισμού (π.χ. "Σχεδιάζουμε μαζί τη σταδιοδρομία").

- Δοθεί έμφαση στον τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού - ειδικά για τα συστήματα στα οποία η εμπιστοσύνη είναι χαμηλότερη.
- Συμπεριληφθούν αποσπάσματα ή ιστορίες επιτυχίας από γονείς που συνεργάστηκαν αποτελεσματικά.

Ενότητα 4: Αξίες, πεποιθήσεις και κίνητρα

Ερωτήσεις που αναλύθηκαν (Q17-Q20):

Q17: Πιστεύω ότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός είναι πολύ σημαντικός για τη συνολική ανάπτυξη των παιδιών.

Q18: Νομίζω ότι τα σχολεία πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού στους/στις μαθητές/τριες.

Q19: Είμαι πρόθυμος/η να βοηθήσω το σχολείο του παιδιού μου να αναπτύξει υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού.

Q20: Είμαι πρόθυμος/η να συμμετάσχω σε εκπαιδευτικά σεμινάρια για την υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης του παιδιού μου.

Η ενότητα αυτή αξιολογεί τις **στάσεις των γονέων** ως προς τη σημασία του επαγγελματικού προσανατολισμού και την **προθυμία τους να συνεργαστούν** με τα σχολεία και να επιμορφωθούν. Αντικατοπτρίζει:

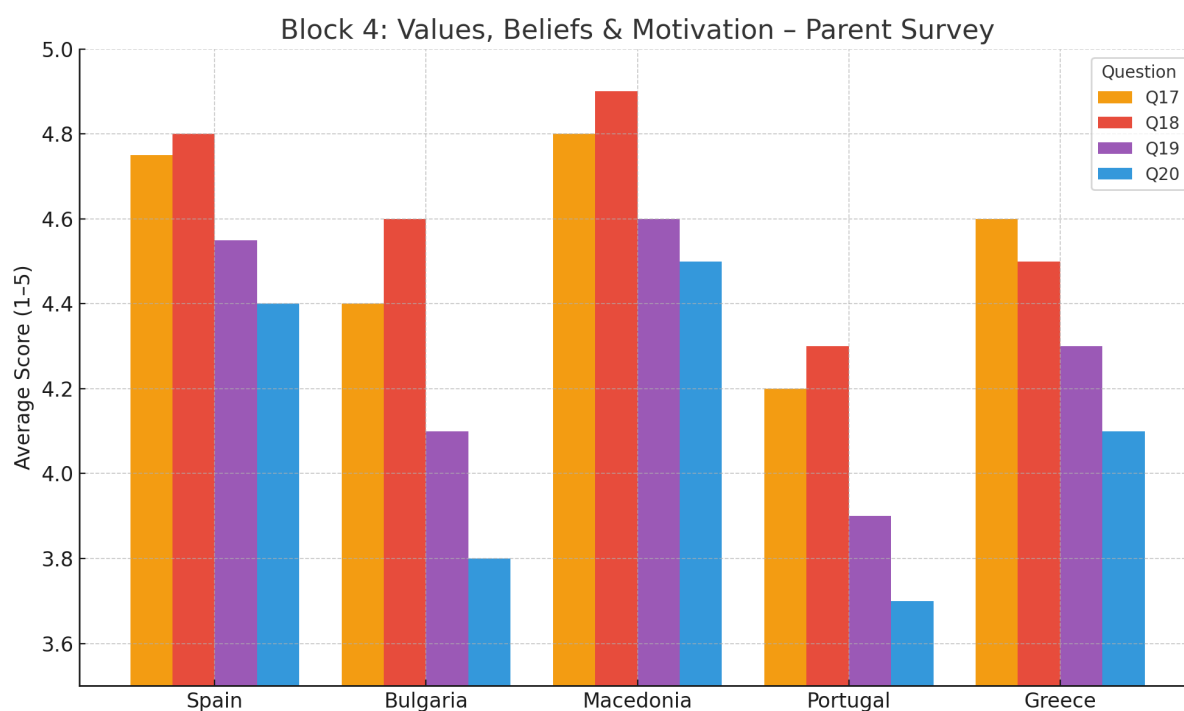
- Την πίστη των γονέων **στην αξία της καθοδήγησης**
- Το πόσο ανοιχτοί/θετικοί είναι **στη συνεργασία**
- Το **κίνητρό τους να βελτιώσουν τις ικανότητές τους**

Η κατανόηση αυτών των αξιών είναι ζωτικής σημασίας για τα σχολεία που στοχεύουν στη δημιουργία προγραμμάτων συμμετοχής των γονέων και στη συνδιαμόρφωση οικοσυστημάτων επαγγελματικής ανάπτυξης.

Σύνοψη αποτελεσμάτων - Μέση βαθμολογία (Κλίμακα: 1-5)

Χώρα	Q17: Αξία της καθοδήγησης	Q18: Τα σχολεία πρέπει να παρέχουν	Q19: Βοήθεια Σχολείο	Q20: Θα συμμετάσχει στην εκπαίδευση

Ισπανία	4.75	4.80	4.55	4.40
Βουλγαρία	4.40	4.60	4.10	3.80
Βόρεια Μακεδονία	4.80	4.90	4.60	4.50
Πορτογαλία	4.20	4.30	3.90	3.70
Ελλάδα	4.60	4.50	4.30	4.10
Μέσος όρος	4.55	4.62	4.29	4.10

Q17: Αξία του Επαγγελματικού Προσανατολισμού

 "Πιστεύω ότι ο επαγγελματικός προσανατολισμός είναι πολύ σημαντικός για τη συνολική ανάπτυξη των παιδιών".

- Εξαιρετικά υψηλές βαθμολογίες (4,20-4,80), ιδίως στην Βόρεια Μακεδονία, στην Ισπανία και στην Ελλάδα .
- Αντικατοπτρίζει ισχυρή ιδεολογική υποστήριξη για την ενσωμάτωση της επαγγελματικής καθοδήγησης.
- **Συστάσεις:** Η πεποίθηση αυτή παρέχει ένα ισχυρό θεμέλιο για να χτιστεί περαιτέρω η συμμετοχή και επιμόρφωση των γονέων.

Q18: Τα σχολεία πρέπει να παρέχουν καθοδήγηση

 "Νομίζω ότι τα σχολεία πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού στους/στις μαθητές/τριες".

- Η ερώτηση με τη μεγαλύτερη συνολική βαθμολογία σε αυτήν την ενότητα.
- Καθολικά ισχυρή συμφωνία - ιδίως στην Βόρεια Μακεδονία (4,90) και στην Ισπανία (4,80).
- **Συστάσεις:** Υπάρχει ισχυρή κοινωνική αποδοχή ώστε τα σχολεία να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην εκπαίδευση σταδιοδρομίας.

Q19: Διάθεση Υποστήριξης του Σχολείου

 "Είμαι πρόθυμος/η να βοηθήσω το σχολείο του παιδιού μου να αναπτύξει υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού".

- Υποστηρικτικό το επίπεδο των απαντήσεων, αλλά ελαφρώς χαμηλότερο από άλλες αντίστοιχες ερωτήσεις στάσεων.
- Η Πορτογαλία και η Βουλγαρία καταγράφουν βαθμολογίες κάτω από το 4,00, γεγονός που υποδηλώνει δισταγμό λόγω έλλειψης χρόνου, αυτοπεποίθησης ή σαφήνειας του ρόλου.
- **Συστάσεις:** Οι γονείς χρειάζονται σαφείς, απλούς ρόλους και προσκλήσεις για να εμπλακούν πρακτικά.

Q20: Προθυμία παρακολούθησης κατάρτισης

 "Είμαι πρόθυμος/η να συμμετάσχω σε εκπαιδευτικά σεμινάρια".

- Η ερώτηση με την χαμηλότερη βαθμολογία σε αυτήν την ενότητα- μέσος όρος 4,10.
- Στην Πορτογαλία και στην Βουλγαρία καταγράφεται η μικρότερη προθυμία (~3,7-3,8), ενώ η Βόρεια Μακεδονία προηγείται και πάλι (4,5).
- **Συστάσεις:** Οι καταρτίσεις θα πρέπει να είναι ευέλικτες, εύκολα προσβάσιμες και σαφώς συνδεδεμένες με το προσωπικό όφελος.

Βασικές δημογραφικές πληροφορίες

- **Οι γονείς στα αστικά κέντρα** σημειώνουν σταθερά υψηλότερη βαθμολογία στις ερωτήσεις Q19-20 - είναι πιο ανοιχτοί στη θεσμική συνεργασία.
- **Το επαγγελματικό υπόβαθρο** (εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, διοίκηση) συσχετίζεται με υψηλότερες βαθμολογίες υποστήριξης.
- **Οι γονείς κάτω των 40 ετών** ήταν πιο ανοιχτοί στην κατάρτιση, αν και ορισμένοι μεγαλύτερης ηλικίας ερωτηθέντες εξέφρασαν περισσότερο σκεπτικισμό στα σχόλια.
- Στην Βουλγαρία και στην Πορτογαλία, **οι γονείς από αγροτικές περιοχές** εξέφρασαν αμφιβολίες για το κατά πόσον τα σχολεία μπορούν πράγματι να παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες.

Περίληψη

- **Η πίστη στη σημασία του επαγγελματικού προσανατολισμού** είναι καθολικά ισχυρή σε όλες τις χώρες.
- **Η προθυμία** για συμμετοχή σε κατάρτιση ή συνδημιουργία λύσεων **υπάρχει**, αλλά ενδεχομένως κάτω από προϋποθέσεις.
- Αυτό αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία: **οι γονείς είναι έτοιμοι** - απλώς χρειάζονται καθοδήγηση, δομή και εμπιστοσύνη.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο

Για να μετατραπεί αυτή η θετική στάση σε πρακτική εμπλοκή θα πρέπει να:

- **Δοθεί έμφαση στο γιατί η καθοδήγηση έχει σημασία** - συνδέοντάς την με τη μακροπρόθεσμη ευημερία των παιδιών.
- Περιγράφεται με σαφήνεια ο ρόλος του σχολείου, ώστε να ευθυγραμμιστούν οι προσδοκίες.
- Προσφέρονται ευέλικτα και προαιρετικά εκπαιδευτικά εργαλεία όπως σύντομα βίντεο, φυλλάδια, και διαδικτυακές συμβουλές.
- Δημιουργηθούν πρότυπα συμμετοχής: "Τρόποι με τους οποίους μπορώ να στηρίξω το Πρόγραμμα Επαγγελματικού Προσανατολισμού του σχολείου μου".
- Προβληθούν οι φωνές των γονέων στην καθοδήγηση - να γίνει αναφορά σε πραγματικά παραδείγματα επιτυχημένης συνεργασίας στο εγχειρίδιο.

Ενότητα 5: Ανοιχτοί προβληματισμοί - Μεγαλύτερες προκλήσεις

Q21. Κατά τη γνώμη σας, ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζετε στην παροχή επαγγελματικού προσανατολισμού στα παιδιά σας;

Συνολικές έγκυρες απαντήσεις που αναλύθηκαν: 84. Κάθε απάντηση εξετάστηκε και κατατάχθηκε σε ένα κύριο θέμα με βάση το κυρίαρχο περιεχόμενό της.

1. Έλλειψη πληροφόρησης/γνώσης

Οι γονείς δηλώνουν ότι δεν γνωρίζουν αρκετά για τα επαγγέλματα, τους τρόπους σπουδών ή τις πηγές καριέρας.

- 🗣️ "Δεν ξέρω πού να ψάξω για πληροφορίες".
- 🗣️ "Πολύ μεγάλη προσπάθεια για να βρω ακριβείς πληροφορίες".

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 15, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 17.9%

2. Δυσκολία κατανόησης των ενδιαφερόντων του παιδιού / Έλλειψη επικοινωνίας

Οι γονείς δεν είναι σίγουροι για το πώς να συνδεθούν ή να κατανοήσουν τις φιλοδοξίες του παιδιού τους.

- 🗣️ "Δεν ξέρω τι θέλει ή σε τι είναι καλό το παιδί μου".
- 🗣️ "Δεν μιλάμε συχνά για την επαγγελματική σταδιοδρομία".

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 10, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 11.9%

3. Συναισθηματικά / Ψυχολογικά εμπόδια

Προκλήσεις που έχουν τις ρίζες τους στην οικογενειακή δυναμική, το άγχος ή την αυτοαμφισβήτηση των γονέων.

- 🗣️ "Είναι αβέβαιη και αυτό με κάνει να νιώθω κι εγώ χαμένη".
- 🗣️ "Φοβάμαι ότι θα τον σπρώξω με λάθος τρόπο".

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 8, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων:
9.5%

4. Εξωτερικά εμπόδια (εκπαιδευτικό σύστημα, οικονομία, κοινωνία)

Αναφορές στους περιορισμούς τ του σχολικού συστήματος, στην ασαφή αγορά εργασίας ή στις κοινωνικές πιέσεις.

☛ *"Το σχολείο δεν μας βοηθά να κατανοήσουμε τις επιλογές".*

☛ *"Η αγορά εργασίας αλλάζει τόσο γρήγορα που δεν μπορούμε να ακολουθήσουμε".*

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 9, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων:
10.7%

5. Έλλειψη χρόνου ή ενέργειας

Οι γονείς επισημαίνουν την πρόκληση της εξισορρόπησης της καθοδήγησης με τις απαιτήσεις της εργασίας και της ζωής.

☛ *"Δεν υπάρχει χρόνος στην καθημερινή ζωή για να μιλήσουμε σωστά".*

☛ *"Η δουλειά με αφήνει πολύ κουρασμένο για να ερευνήσω τα πράγματα".*

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 7, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων:
8.3%

6. Εμπιστοσύνη στο παιδί / επιθυμία για ανεξαρτησία

Ορισμένοι γονείς εξέφρασαν την πεποίθηση ότι τα παιδιά πρέπει να αποφασίζουν μόνα τους - ή ότι αισθάνονται άβολα να παρέμβουν.

☛ *"Δεν θέλω να κάνω επιλογές γι' αυτόν".*

☛ *"Πρέπει να εξερευνήσει μόνη της".*

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 5, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων:
6.0%

7. Άλλες / Ασαφείς / Ελάχιστες απαντήσεις

Μη συγκεκριμένες απαντήσεις, εξαιρετικά ασαφείς καταχωρίσεις ή ασαφείς διατυπώσεις.

☞ "Δεν έχω ιδέα."

☞ "Είναι περίπλοκο."

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 30, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων:
35.7%

Συμπέρασμα

Παρόλο που αυτή ήταν μια ερώτηση σύντομης απάντησης, η πλειοψηφία των γονέων έδωσε πολύτιμες πληροφορίες. Οι απαντήσεις συγκεντρώνονται σε διάφορες σαφείς θεματικές περιοχές:

- **Το #1 εμπόδιο παραμένει η πρόσβαση σε σχετικές, κατανοητές πληροφορίες.**
- Πολλοί επίσης δυσκολεύονται με το **πώς να μιλήσουν στο παιδί τους ή φοβούνται να το πιέσουν** προς τη λάθος κατεύθυνση.
- **Συστημικοί παράγοντες** (σχολικοί περιορισμοί, οικονομικές ανησυχίες) αναφέρονται αλλά λιγότερο συχνά.
- Πάνω από το ένα τρίτο των απαντήσεων (35,7%) ήταν ασαφείς - αντανακλώντας είτε αβεβαιότητα είτε έλλειψη προβληματισμού.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο

Τα ευρήματα αυτά αναδεικνύουν συγκεκριμένους τομείς στους οποίους οι γονείς χρειάζονται θεσμοθετημένη και συστηματική βοήθεια:

- **Σαφήνεια πληροφοριών:** Παροχή απλών οδηγιών που εξηγούν τις διαδρομές από την εκπαίδευση στην καριέρα.
- **Εργαλεία συζήτησης:** Παροχή "θεμάτων για συζήτηση σχετικά με την καριέρα" και ασκήσεις για την υποστήριξη καλύτερου διαλόγου.
- **Ενδυνάμωση:** Συμπερίληψη υλικού που καθησυχάζει τους γονείς - ότι η παροχή βοήθειας δεν σημαίνει απαραίτητα έλεγχο.
- **Διαμόρφωση πλαισίου:** Αναγνώριση των χρονικών περιορισμών των γονέων και πρόταση εύχρηστων πόρων.
- **Ξεπερνώντας την αβεβαιότητα:** Χρήση παραδειγμάτων περίπτωσης για να γίνει αντιληπτός ο επιτυχημένος τρόπος που άλλες οικογένειες αντιμετωπίζουν παρόμοιες δυσκολίες.

Ενότητα 6: Ανοιχτοί προβληματισμοί -Προτάσεις για τη βελτίωση της γονικής υποστήριξης

Q22. Ποιες προτάσεις έχετε για να βελτιώσετε τις ικανότητές σας να παρέχετε αποτελεσματική υποστήριξη στην επαγγελματική ανάπτυξη των παιδιών σας;

Συνολικές έγκυρες απαντήσεις που συλλέχθηκαν: 92. Κάθε απάντηση από τα πέντε εθνικά σύνολα δεδομένων εξετάστηκε και κωδικοποιήθηκε βάσει λέξεων-κλειδιών. Οι απαντήσεις κατατάχθηκαν σε ένα κυρίαρχο θέμα. Οι σύντομες ή ασαφείς απαντήσεις ομαδοποιήθηκαν στο "Άλλο / Ασαφές".

1. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την καριέρα και τις επιλογές σπουδών

Οι γονείς επιθυμούν σαφέστερες, πιο προσιτές και λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις εκπαιδευτικές διαδρομές και τις ευκαιρίες απασχόλησης.

☛ "Να παρέχουν πιο ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις σπουδές και τις θέσεις εργασίας".

☛ "Χρειαζόμαστε βοήθεια για την κατανόηση των σύγχρονων επαγγελματικών σταδιοδρομιών."

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 23, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 25,0% (Πιο συχνό θέμα)

2. Σχολικά εργαστήρια ή σεμινάρια για γονείς

Ζητούν επίσημες ευκαιρίες στο σχολείο για να μάθουν πώς να καθοδηγούν τα παιδιά τους.

☛ "Οργανώστε ενημερωτικές συναντήσεις για τους γονείς."

☛ "Εκδηλώσεις καριέρας στο σχολείο όπου μπορούμε κι εμείς να μάθουμε".

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 17, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 18.5%

3. Πρόσβαση σε πόρους (ιστοσελίδες, εργαλεία, πλατφόρμες)

Ορισμένες απαντήσεις επικεντρώθηκαν σε εργαλεία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στο σπίτι.

- *"Ένας κατάλογος αξιόπιστων ιστότοπων ή εργαλείων θα ήταν πολύ χρήσιμος".*
- *"Διαδραστικές πλατφόρμες ή εφαρμογές καριέρας για τους γονείς".*

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 13, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 14.1%

4. Καθοδήγηση από επαγγελματίες/εμπειρογνώμονες

Οι γονείς θα ήθελαν να ακούσουν συμβουλές απευθείας από τους επαγγελματίες ή τους συμβούλους.

- *"Φέρτε ειδικούς για να μιλήσουν τόσο στους μαθητές όσο και στους γονείς".*
- *"Οι συνεδρίες με συμβούλους σταδιοδρομίας θα μας βοηθούσαν και εμάς".*

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 10, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 10.9%

5. Καλύτερη επικοινωνία με το σχολείο/καθηγητές

Προτάσεις για τη βελτίωση της σύνδεσης σχολείου-οικογένειας.

- *"Οι δάσκαλοι θα πρέπει να μας ενημερώνουν περισσότερο".*
- *"Περισσότερη συνεργασία με το προσωπικό του σχολείου σχετικά με τη σταδιοδρομία".*

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 8, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 8.7%

6. Μαθαίνω πώς να επικοινωνώ με το παιδί μου

Αρκετοί γονείς επιθυμούν καθοδήγηση σχετικά με την αποτελεσματική συζήτηση για τη σταδιοδρομία.

- *"Συμβουλές για το πώς να μιλήσω στο παιδί μου χωρίς πίεση".*
- *"Εργαλεία για να καταλάβω τι θέλει το παιδί μου".*

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 6, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 6.5%

7. Άλλες / ασαφείς / ελάχιστες προτάσεις

Σύντομες, αόριστες ή ασαφείς συμμετοχές που δεν ταίριαζαν στις κατηγορίες.

• "Κάντε το καλύτερο".

• "Δεν ξέρω."

Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν: 15, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 16.3%

Συμπέρασμα

Οι περισσότεροι γονείς εξέφρασαν **σαφή προθυμία να υποστηρίξουν** τα παιδιά τους, αλλά αισθάνονται ανεπαρκώς εξοπλισμένοι. Οι προτάσεις τους αντανακλούν την ανάγκη για:

- **Πρόσβαση στη γνώση** (ποιες σταδιοδρομίες υπάρχουν; ποιες διαδρομές οδηγούν εκεί;)
- **Πρακτική εμπλοκή** (σχολικές δράσεις /συνεδρίες υπό την καθοδήγηση των σχολείων, ομιλίες εμπειρογνομόνων/ειδικών)
- **Χρήσιμα εργαλεία** (ιστότοποι, εφαρμογές, οδηγοί)
- **Υποστηρικτικά πλαίσια επικοινωνίας** ("Πώς να μιλάτε για το μέλλον")

Το **πιο συχνό αίτημα (25%)** ήταν για *πιο προσιτές πληροφορίες για τη σταδιοδρομία*, ενώ το 18,5% ζήτησε δομημένες σχολικές συνεδρίες. Αξιοσημείωτο είναι ότι μόνο το 16% των απαντήσεων ήταν ασαφείς - γεγονός που υποδηλώνει ότι οι περισσότεροι γονείς έχουν ιδέες για βελτίωση, ακόμη και αν χρειάζονται υποστήριξη για να τις εφαρμόσουν.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο

Το εγχειρίδιο για τους γονείς θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Έναν απλό χάρτη διαδρομών σταδιοδρομίας ανά τομέα
- Εκτυπώσιμοι ή ψηφιακοί **κατάλογοι πόρων** (ιστότοποι, τοπικά κέντρα υποστήριξης)
- Ένα "Starter Kit" για γονείς: βασικά εργαλεία, συχνές ερωτήσεις, κοινοί όροι
- Έτοιμες προς χρήση **προτροπές συνομιλίας καριέρας** για την καθοδήγηση των συζητήσεων στο σπίτι
- Κατευθυντήριες γραμμές για τα σχολεία που φιλοξενούν εκδηλώσεις για τη σταδιοδρομία με επίκεντρο τους γονείς

- Υποδείγματα για την επικοινωνία σχολείου-γονέων (ενημερωτικά δελτία, ενημερωτικές ενημερώσεις)
- Δείγμα ερωτήσεων και απαντήσεων ή κατάρριψη μύθων γύρω από τη σύγχρονη επαγγελματική σταδιοδρομία για να μειωθεί το άγχος των γονέων

Ενότητα : Ανοιχτοί Προβληματισμοί / Παραδείγματα πρακτικών

Q23: "Παρακαλούμε, μοιραστείτε παραδείγματα πρακτικών ή στρατηγικών επαγγελματικού προσανατολισμού που θα θέλατε να χρησιμοποιήσετε με τα παιδιά σας".

Συνολικά συγκεντρώθηκαν **98 έγκυρες απαντήσεις** σε πέντε χώρες. Κάθε απάντηση κωδικοποιήθηκε σε ένα **πρωταρχικό θέμα** χρησιμοποιώντας ταξινόμηση με βάση λέξεις-κλειδιά. Οι σύντομες, ασαφείς, ή αόριστες απαντήσεις ομαδοποιήθηκαν στην κατηγορία "**Άλλο / Ασαφές**". Οι απαντήσεις αντικατοπτρίζουν φιλόδοξες ιδέες - αυτά που οι γονείς θέλουν να εφαρμόσουν αλλά μπορεί να μην κάνουν επί του παρόντος.

1. Συζητήσεις για την καριέρα στο σπίτι

Οι γονείς εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για συχνότερους, δομημένους διαλόγους με τα παιδιά τους σχετικά με τον προγραμματισμό της σταδιοδρομίας.

☛ "Να μιλάω πιο συχνά για το μέλλον με το παιδί μου".

☛ "Να συζητάμε για τα δυνατά σημεία και για το τι είδους δουλειές τους ταιριάζουν".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 21, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 21.4% (συχνότερο θέμα)

2. Έκθεση σε πραγματικές καριέρες

Πολλοί γονείς θέλουν τα παιδιά τους να γνωρίσουν πραγματικά εργασιακά περιβάλλοντα ή να ακούσουν περιγραφές των επαγγελμάτων απευθείας από επαγγελματίες.

☛ "Να επισκέπτονται εταιρείες ή να βάζουν κάποιον να τους δείξει μια πραγματική δουλειά".

☛ "Εκθέσεις εργασίας ή επισκέψεις σε χώρους εργασίας θα τα βοηθούσαν να κατανοήσουν καλύτερα".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 17, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 17.3%

3. Καθοδήγηση από επαγγελματίες

Αιτήματα για εξωτερική εμπειρογνωμοσύνη - σχολικούς συμβούλους, προπονητές σταδιοδρομίας ή μέντορες - για να βοηθήσουν τα παιδιά τους.

- *"Προσκαλέστε τους επαγγελματίες να εξηγήσουν τη δουλειά τους".*
- *"Θα ήταν χρήσιμες οι ομιλίες από ειδικούς σε θέματα σταδιοδρομίας στο σχολείο".*

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 14, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 14,3%

4. Ψηφιακά εργαλεία & πόροι

Ενδιαφέρον για τη χρήση πλατφορμών, κουίζ και διαδικτυακού υλικού για να βοηθήσουν στην καθοδήγηση της ανάπτυξης του παιδιού τους.

- *"Χρησιμοποιήστε διαδικτυακά τεστ για να μάθετε για δεξιότητες και επαγγέλματα".*
- *"Ιστοσελίδες για καριέρες με βίντεο θα βοηθούσαν πολύ".*

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 11, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 11,2%

5. Συνεργασία σχολείου-οικογένειας

Επιθυμία για ενίσχυση της συνεργασίας σχολείου και οικογένειας σε δράσεις επαγγελματικού προσανατολισμού.

- *"Θα πρέπει να συμμετέχουμε περισσότερο σε προγράμματα σταδιοδρομίας στο σχολείο".*
- *"Οι εκπαιδευτικοί και οι γονείς θα πρέπει να σχεδιάζουν από κοινού τον προσανατολισμό".*

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 9, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 9,2%

6. Εξατομικευμένη καθοδήγηση & ακρόαση

Ορισμένοι έδωσαν έμφαση στο να ακούν τις ιδέες του παιδιού τους και να το καθοδηγούν με βάση τα ενδιαφέροντά του.

• "Να ακούω πραγματικά τι θέλει το παιδί μου".

• "Να το βοηθήσω να εξερευνήσει τις επιλογές του χωρίς πίεση".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 7, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 7,1%

7. Κίνητρα & υποστήριξη

Μερικές απαντήσεις επικεντρώθηκαν στην ενθάρρυνση και στην καλλιέργεια της αυτοπεποίθησης και της εσωτερικής παρακίνησης των παιδιών.

• "Βοηθήστε το παιδί μου να πιστέψει στον εαυτό του".

• "Να τα παρακινήσω να δοκιμάσουν διαφορετικά πράγματα".

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 6, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 6.1%

8. Άλλο / Ασαφές

Ασαφείς, αόριστες ή πολύ σύντομες απαντήσεις που δεν μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν.

• "Κάτι που κάναμε πριν".

• "Ίσως περισσότερες πληροφορίες;"

- **Σύνολο απαντήσεων που επισημάνθηκαν:** 13, ποσοστό επί του συνόλου των απαντήσεων: 13,3%

Συμπέρασμα:

Η ερώτηση αυτή αποκάλυψε ότι πολλοί γονείς έχουν γνήσιο ενδιαφέρον να συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό της σταδιοδρομίας των παιδιών τους. Οι βασικές ιδέες περιλαμβάνουν:

- **Η επιθυμία για έκθεση στον πραγματικό κόσμο** είναι έντονη: οι γονείς θέλουν τα παιδιά τους να δουν και να ακούσουν πώς είναι η εργασιακή ζωή.

- **Οι συζητήσεις στο σπίτι** θεωρούνται απαραίτητες αλλά μπορεί να χρειάζονται δομή και οργάνωση.
- Πολλοί γονείς θα επωφελούνταν από **εργαλεία και εκπαίδευση** για να μετατρέψουν αυτές τις προθέσεις σε πράξεις.
- Η ποικιλία των θεμάτων υποδηλώνει την ανάγκη για **ευέλικτες λύσεις καθοδήγησης**, τις οποίες οι γονείς μπορούν να προσαρμόσουν στο πλαίσιο της εκάστοτε οικογένειας.

Συστάσεις για το εγχειρίδιο:

Για να ενδυναμωθούν οι γονείς στην εφαρμογή αυτών των ιδεών, το εγχειρίδιο θα πρέπει να:

- Παρέχει **προτάσεις για την έναρξη συζητήσεων** και υποδείγματα συζητήσεων σχετικά με τη σταδιοδρομία.
- Προσφέρει **λίστες με ιδέες για εκπαιδευτικές εκδρομές**, οδηγούς προσέγγισης τοπικών εργοδοτών ή πρότυπα προσκεκλημένων ομιλητών.
- Περιλαμβάνει **ψηφιακές εργαλειοθήκες** με αξιόπιστους ιστότοπους και πλατφόρμες αυτοαξιολόγησης.
- Παρουσιάζει παραδείγματα μοντέλων **συνεργασίας σχολείου-γονέων** και έτοιμα προς χρήση έντυπα συμμετοχής.
- Προωθεί **ασκήσεις προβληματισμού** για να βοηθηθούν οι γονείς τους γονείς να ευθυγραμμίσουν την καθοδήγησή τους με τα ενδιαφέροντα του παιδιού τους.
- Προσφέρει εκπαιδευτικό υλικό στα σχολεία που να δείχνουν πώς μπορούν να εμπλακούν οι οικογένειες στη συμβουλευτική σταδιοδρομίας.

Συμπεράσματα

Οι γονείς εξέφρασαν μια ισχυρή συναισθηματική επένδυση αναφορικά με το μέλλον των παιδιών τους. Πιστεύουν ότι **ο επαγγελματικός προσανατολισμός έχει σημασία, ότι τα σχολεία πρέπει να τον καθοδηγούν και ότι οι ίδιοι πρέπει να συμμετέχουν**. Ωστόσο, οι απαντήσεις τους αντανakλούν μια γενική έλλειψη **αυτοπεποίθησης, πληροφόρησης και δομής**.

Βασικές προκλήσεις:

- Πολλοί γονείς δεν ξέρουν από πού να ξεκινήσουν ή πού να βρουν αξιόπιστες πληροφορίες.
- Ορισμένοι αισθάνονται **αποκλεισμένοι από τις σχολικές προσπάθειες**, καθώς λαμβάνουν ελάχιστη επικοινωνία ή ευκαιρία συμμετοχής.
- **Υπάρχει άγχος για την παρέμβαση** - πολλοί γονείς ανησυχούν μήπως δώσουν λανθασμένες συμβουλές ή πιέσουν το παιδί τους.

Δυνατά σημεία:

- Συντριπτική/Καθολική συμφωνία για τη **σημασία του επαγγελματικού προσανατολισμού**.
- Μεγάλη προθυμία **συμμετοχής σε κατάρτιση ή υποστήριξης των σχολικών προσπαθειών**.
- Ισχυρή συναισθηματική υποστήριξη - οι περισσότεροι λένε ότι ακούν, ενθαρρύνουν και νοιάζονται ουσιαστικά.

Διαπιστώσεις:

- Οι γονείς είναι **βασικοί σύμμαχοι** στη διαδικασία καθοδήγησης, **αλλά δεν χρησιμοποιούνται επαρκώς και δεν ενημερώνονται επαρκώς**.
- Η συμμετοχή τους θα μπορούσε να βελτιώσει δραστικά τα αποτελέσματα των μαθητών/τριών, αλλά μόνο αν είναι προσβάσιμη και χωρίς αποκλεισμούς.

Τι χρειάζεται:

- **Απλά, οπτικά εργαλεία** που εξηγούν τις διαδρομές σταδιοδρομίας.
- Πρότυπα για **συζητήσεις γονέα-παιδιού** σχετικά με τα ενδιαφέροντα και τους επαγγελματικούς στόχους.
- **Ψηφιακούς οδηγούς πόρων** (ιστότοποι, τεστ, βίντεο) που μπορούν να εμπιστευτούν οι γονείς.

- Τρόποι **συνεργασίας με τα σχολεία** χωρίς να απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις.

Οι γονείς είναι πρόθυμοι και επενδύουν συναισθηματικά - αλλά αισθάνονται καταβεβλημένοι. Με το κατάλληλο υλικό και τη σωστή προσέγγιση του σχολείου, μπορούν να γίνουν **ισχυροί σύμμαχοι** στην καθοδήγηση της σταδιοδρομίας.

Καθοδήγηση σταδιοδρομίας από νεαρή ηλικία CAGEA

2024-1-PT01-KA220-SCH-000244779

